

บทที่ 3

กฎหมายคุ้มครองและควบคุมเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในต่างประเทศ

ในการกล่าวถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหนังสือพิมพ์ในบทนี้นั้น จะขอกล่าวถึงรัฐธรรมนูญเป็นหลักใหญ่ เพราะเหตุว่ารัฐธรรมนูญนั้นเป็นหลักประกันของสิทธิเสรีภาพอันสำคัญยิ่ง รัฐธรรมนูญนั้นเปรียบเสมือนเครื่องชี้แนวทางในการบริหารประเทศ ซึ่งจะขาดเสียมิได้ ทั้งยังเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ และทุกประเทศในโลกไม่ว่าจะปกครองด้วยระบอบการปกครองใด จะต้องมีการรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น เป็นแต่ว่ากฎหมายนี้อาจมีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่น แต่นั่นก็ไม่เป็นสาระสำคัญแต่ประการใด ส่วนกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับเสรีภาพของหนังสือพิมพ์นั้น จะขอกล่าวถึงเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งนี้ เพราะกฎหมายเหล่านี้จะกำหนดมาตรการในการควบคุมหนังสือพิมพ์มากนักน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับหลักการใหญ่ในรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดขอบเขตและให้อำนาจกระทำได้เพียงไร กฎหมายเหล่านี้มีอาจกำหนดมาตรการที่ออกนอกอู่ทางของกรอบที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญได้ หรือถ้ามีการออกกฎหมายในลักษณะเช่นว่านี้ กฎหมายเหล่านั้นก็จะไม่มีผลใช้บังคับ จึงทำให้เห็นได้ว่า หลักการในรัฐธรรมนูญมีความสำคัญอย่างที่สุด สมควรที่จะนำหลักการดังกล่าวมาทำการศึกษา วิเคราะห์ เพื่อทราบถึงความมีเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในแต่ละประเทศ

ความหมายของรัฐธรรมนูญ

เมื่อกล่าวถึงรัฐธรรมนูญสมควรอย่างยิ่งที่ทำความเข้าใจความหมายของคำ ๆ นี้ ให้แจ่มชัดเสียก่อน เพราะรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่เป็นหัวใจสำคัญที่จะกล่าวถึงต่อไปในเรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์

ที่มีการกล่าวโดยทั่วไปว่า รัฐธรรมนูญ คือ กฎหมายสูงสุดของประเทศนั้น น่าจะ

เป็นการไม่ถูกต้อง เพราะรัฐธรรมนูญของบางประเทศ¹ เช่น อังกฤษ ก็มีสภาพความเป็นกฎหมายสูงสุด นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญของบางประเทศมีสภาพความเป็นกฎหมายสูงสุดเฉพาะในทางทฤษฎีเท่านั้น ในทางปฏิบัติ อาจมีการตรากฎหมายที่ขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญได้ง่าย ในปัจจุบันถือกันว่ารัฐธรรมนูญหมายถึง "กฎหมายที่กำหนดระเบียบแห่งอำนาจสูงสุดในรัฐ และความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจเหล่านี้ต่อกันและกัน"²

ความสำคัญของรัฐธรรมนูญ

เมื่อเข้าใจถึงความหมายของ "รัฐธรรมนูญ" แล้วจะเห็นว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปกครองประเทศ สมควรที่จะกล่าวถึงความสำคัญของรัฐธรรมนูญสักเล็กน้อยเพื่อประกอบคำอธิบายในส่วนต่อ ๆ ไป ตามความหมายของคำว่า "รัฐธรรมนูญ" ดังกล่าวข้างต้น เราอาจสรุปความสำคัญของรัฐธรรมนูญได้ดังนี้³

1. รัฐธรรมนูญจะต้องเป็นกฎหมายที่กำหนดกฎเกณฑ์การปกครองประเทศและกลไกการเมือง ในการใช้อำนาจปกครองเช่นนั้น
2. กฎหมายดังกล่าวจะเรียกตัวเองว่าอย่างไรไม่สำคัญ แต่โดยทั่วไปมักนิยมเรียกว่า "รัฐธรรมนูญ" ซึ่งตรงกับคำว่า "Constitution" อย่างไรก็ตาม แม้จะเรียกว่า "ธรรมนูญการปกครอง" "Basic Law" "Fundamental Law" หรือ "นิติราชประเพณี" "กฎมณเฑียรบาล" ก็อาจจัดว่าเป็นรัฐธรรมนูญได้ทั้งสิ้น
3. รัฐธรรมนูญจะเป็นลายลักษณ์อักษร (written) เช่น รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา หรือไม่เป็นลายลักษณ์อักษร (unwritten) ก็ได้ เช่น รัฐธรรมนูญของอังกฤษ

¹วิษณุ เครืองาม, กฎหมายรัฐธรรมนูญ, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพมหานคร: ซีรานุสรณ์การพิมพ์, 2521), หน้า 4.

²หยุด แสงอุทัย, คำอธิบายรัฐธรรมนูญทั่วไป (กรุงเทพมหานคร: เจริญวิทย์การพิมพ์, 2520), หน้า 14.

³วิษณุ เครืองาม, กฎหมายรัฐธรรมนูญ, หน้า 5 - 6.

แม้ในสมัยสมบูรณาญาสิทธิราช นิติราชประเพณี และพระบรมราชโองการเกี่ยวกับการปกครองแผ่นดิน ซึ่งไม่เป็นลายลักษณ์อักษร ก็อาจถือได้ว่าเป็นสาขาหนึ่งของรัฐธรรมนูญ

4. ทุกรัฐจะต้องมีรัฐธรรมนูญเสมอไม่ว่าจะปกครองด้วยระบอบใด และยึดถือสิทธิการเมืองใด เพราะรัฐธรรมนูญ คือ เข็มทิศชี้ทางของรัฐ คำพยากรณ์ของมาร์คส์ที่ว่าสักวันหนึ่ง เมื่อสังคมมนุษย์ก้าวย่างเข้าสู่ยุคคอมมิวนิสต์แล้ว กฎหมายจะพลันปลาศน์นาการไปสิ้นนั้น น่าจะขัดต่อความเป็นจริง เพราะแม้สิ่งอื่นใดจะสิ้นไป แต่ระเบียบและกฎเกณฑ์ในสังคมจะต้องดำรงอยู่ ระเบียบและกฎเกณฑ์ดังกล่าวจะออกจากปากของผู้ปกครองรัฐหรือตราโดยคณะบุคคลใดก็ย่อมได้ชื่อว่ากฎหมายทั้งสิ้น และในบรรดากฎหมายทั้งหลาย รัฐธรรมนูญย่อมเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งขาดเสมอ

ความสำคัญของ "รัฐธรรมนูญ" อีกประการหนึ่ง ซึ่งไม่อาจจะละเลยมองข้ามไปได้ ก็คือในปัจจุบันยอมรับกันทั่วไปว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายที่กำหนดหลักประกันคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของราษฎร เพราะสิทธิเสรีภาพของราษฎรนั้น ถ้านำไปกำหนดไว้ในกฎหมายอื่นแล้ว อาจไร้ความหมาย เพราะอาจถูกยกเลิกเพิกถอนไปได้ง่าย แต่ถ้ายึดมั่นไว้ในกฎหมาย ซึ่งกำหนดกฎเกณฑ์การปกครองประเทศและให้มีฐานะเป็นกฎหมายสูงสุด แล้วจะทำให้สิทธิเสรีภาพดังกล่าวมีหลักประกันมั่นคงมากขึ้น

ประวัติรัฐธรรมนูญ

เมื่อกล่าวถึงการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประเทศอังกฤษได้ชื่อว่า เป็นต้นกำเนิดของระบอบประชาธิปไตย นอกจากจะเป็นต้นกำเนิดของระบอบประชาธิปไตยแล้ว อังกฤษยังได้ชื่อว่ามีรัฐธรรมนูญเป็นฉบับแรกของโลกอีกด้วย ในการศึกษารัฐธรรมนูญทั่วไป จึงควรทราบถึงความเป็นมาและวิวัฒนาการของรัฐธรรมนูญอังกฤษด้วย เพื่อช่วยให้เข้าใจรัฐธรรมนูญต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น ในการศึกษาเรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์นี้ แม้ว่าจะมิใช่เป็นการศึกษารัฐธรรมนูญทั่วไปก็ตาม แต่ข้าพเจ้ามีความเห็นเป็นการส่วนตัวว่า ควรจะทราบถึงประวัติรัฐธรรมนูญอังกฤษบ้างสักเล็กน้อย เพราะในส่วนต่อไปของบทนี้จะเป็นการกล่าวถึงรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกา ซึ่งสหรัฐอเมริกาในปัจจุบันถือว่าเป็นประเทศที่หนังสือพิมพ์มี

เสรีภาพมากที่สุดในโลกก็ว่าได้ และยังคงเป็นประเทศที่ต้นแบบของควมมีอิสรภาพของ
หนังสือพิมพ์ในโลกฝ่ายเสรีนิยมอีกด้วย รัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาได้รับอิทธิพลมาจาก
รัฐธรรมนูญอังกฤษไม่น้อยเช่นกัน

ที่มาของรัฐธรรมนูญอังกฤษ

แต่เดิมพวกแองโกลแซกซอน (Anglo-saxon) ปกครองอังกฤษโดยระบบกษัตริย์
(Kingship) กษัตริย์มีสภาที่ปรึกษาเรียกว่า วุฒิสภา (witenagemot) ต่อมาพวกนอร์มัน
(Norman) ยึดอังกฤษได้และตั้งตนขึ้นเป็นกษัตริย์มีสมญาว่า พระเจ้าวิลเลียมผู้พิชิต
(William the Conqueror) พระเจ้าวิลเลียมได้เปลี่ยนแปลงรูปแบบวุฒิสภาของพวกแองโกล
แซกซอน เป็นมหาสภา (Magnum Concillium) ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาของกษัตริย์ ทำ
หน้าที่เป็นศาลสูง และพิจารณาร่างกฎหมาย ต่อมามหาสภาได้ตรามหาบัตร (Magna Carta)
ขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายรักษาระบอบของพวกขุนนางเป็นส่วนใหญ่ แต่ก็ยังมีบทบัญญัติคุ้มครอง
ราษฎรอยู่บ้าง

หลังจากก่าเนคมหาบัตร (Magna Carta) ต่อมาในปี ค.ศ. 1689 ได้มีการ
ออก "Bill of Rights" เป็นเอกสารประกันสิทธิของประชาชนซึ่งต่อมาได้กลายเป็น
ส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญอังกฤษ และมีอิทธิพลต่อการร่างรัฐธรรมนูญด้วย โดยประเทศอื่น
ได้นำหลักการนี้ไปบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของตน

รัฐธรรมนูญหลักประกันสิทธิเสรีภาพ

จากประวัติรัฐธรรมนูญของอังกฤษ และความเป็นมาของ Bill of Rights
ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญอังกฤษ และถ้าได้พิจารณาตามวิวัฒนาการของโลก ย่อม
สรุปได้ว่าการศึกษาที่ประเทศต่าง ๆ มีการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญนั้น เป็นผลจากการคิดค้น
ค้นรณของพลเมืองที่ต้องการสิทธิ และเสรีภาพแห่งตน¹ สำหรับประเทศอังกฤษที่ถือกันว่า

¹ ศักดิ์ ไทยวัฒน์ และวิญญู อังคนารักษ์, กฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายว่าด้วย
การเลือกตั้ง, (พระนคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2504), หน้า 5.

เป็นมารดาแห่งระบอบประชาธิปไตยนั้น พลเมืองโคตอคูกินรณมาตั้งแต่ ค.ศ. 1200 เศษ และได้ใช้เวลาประมาณ 600 ปี จึงยุติลงดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้

สิทธิและเสรีภาพนับเป็นเรื่องสำคัญของรัฐธรรมนูญ ประการแรก พิจารณาจาก มูลเหตุและประวัติการเกิดของรัฐธรรมนูญ การที่ประชาชนต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งรัฐธรรมนูญ ในระบอบประชาธิปไตยนั้น ก็เพราะประสงค์จะให้ตนมีสิทธิและเสรีภาพนั่นเอง ฉะนั้น ถ้าดู ตามรัฐธรรมนูญลายลักษณ์อักษรของทุกประเทศ จะเห็นว่า มีบทบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพไว้ ทั้งสิ้น คงมีแต่รัฐธรรมนูญฝรั่งเศสฉบับปัจจุบันที่ถือว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ได้ ประกาศไว้ตั้งแต่วันที่ 26 สิงหาคม ค.ศ. 1789 ยังคงใช้ได้ และรับรองข้อความนี้ไว้ใน คำปรารภของรัฐธรรมนูญ และเพิ่มเติมสิทธิเสรีภาพบางอย่างลงไว้ในคำปรารภนั้นด้วย ประการที่สอง พิจารณาในค่านี้อาสาสะซึ่งมักนิยามกำหนดลงไว้ในรัฐธรรมนูญ เนื้อหาสาระ นี้มีมากมายหลายประการด้วยกัน แต่มีข้อน่าสังเกตคือ สาระบางเรื่องอาจไม่มีในรัฐธรรมนูญ บางประเภทก็ได้ ข้อที่นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดของรัฐธรรมนูญข้อหนึ่งก็คือ ข้อที่ว่าด้วยสิทธิ เสรีภาพของราษฎร ทั้งนี้ เพราะในสมัยปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่า รัฐธรรมนูญ มีบทบาทเพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่ง คือ การให้หลักประกันคุ้มครองสิทธิเสรีภาพแก่ราษฎร มิให้ รัฐหรือราษฎรล่วงละเมิดสิทธิของราษฎรอื่นได้ ท่านอาจารย์วิชญ์ เครื่องงาม โคกกล่าวไว้ในหนังสือกฎหมายรัฐธรรมนูญของท่านว่า สาระที่นับว่าเป็นส่วนสำคัญที่สุดของรัฐธรรมนูญ มี 2 ข้อ คือ ข้อที่ว่าด้วยอำนาจอธิปไตย กับข้อที่ว่าด้วยสิทธิเสรีภาพของราษฎร

สิทธิและเสรีภาพ

ในการปกครองระบอบประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญยิ่ง เพราะเปรียบได้เสมือนกับแขนขาของระบอบประชาธิปไตย ช่วยทำประชาธิปไตยดำรงคงอยู่ สิทธิ (right) หมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้¹ เสรีภาพ (freedom) หมายถึง ความมีอิสระที่จะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ

¹วิชญ์ เครื่องงาม, กฎหมายรัฐธรรมนูญ, หน้า 200.

เสรีภาพจึงมีความหมายต่างกับสิทธิ อย่างไรก็ตาม ถ้าเสรีภาพใดมีกฎหมายรับรองและคุ้มครองเสรีภาพนั้นอาจเป็นสิทธิด้วย ดังที่มักมีผู้เรียกรวม ๆ กันไปว่าสิทธิและเสรีภาพ¹

สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นเป็นสิทธิเสรีภาพมูลฐานของมนุษย์ที่สำคัญยิ่งประการหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย จนอาจกล่าวได้ว่าประเทศใดที่การแสดงความคิดเห็นไม่อาจกระทำได้โดยเสรี ประเทศนั้นก็หาใช่เป็นประชาธิปไตยไม่ ในปัจจุบันประเทศที่ไม่ได้ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยก็ยังมีบัญญัติรับรองเรื่องสิทธิเสรีภาพไว้ในรัฐธรรมนูญ เช่น สหภาพโซเวียต สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น ประเทศเหล่านี้ได้อ้างว่าประชาชนภายในประเทศของตนมีสิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ การกล่าวอ้างเช่นนี้ได้รับการโต้แย้งจากประเทศฝ่ายเสรีนิยมว่าไม่เป็นความจริง นักกฎหมายฝ่ายเสรีนิยมมอรรดาธิบายในเรื่องนี้ว่า ประเทศฝ่ายสังคมนิยมมีแนวความคิดในเรื่องสิทธิเสรีภาพแตกต่างออกไปจากประเทศเสรีนิยม กล่าวคือ ประเทศฝ่ายสังคมนิยมตีความคำว่า สิทธิและเสรีภาพ แตกต่างออกไปด้วยเหตุผลและความเป็นมาของลัทธิและแนวความคิดที่แตกต่างกันนั่นเอง ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ประเทศฝ่ายสังคมนิยมกล่าวอ้างอยู่เสมอว่า ประชาชนภายในประเทศของตนมีสิทธิเสรีภาพอย่างสมบูรณ์ รายละเอียดในเรื่องนี้จะขอกล่าวถึงในส่วนต่อไปของบทนี้ สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นนี้อาจแจกแจงออกเป็นเสรีภาพย่อยได้ดังนี้

- ก. เสรีภาพในการพูด (Freedom of speech)
- ข. เสรีภาพในการเขียน (Freedom of writing)
- ค. เสรีภาพในการพิมพ์ (Freedom of the press)
- ง. เสรีภาพในการสมาคม (Freedom of association)
- จ. เสรีภาพในการตั้งพรรคการเมือง (Freedom of political party)
- ฉ. เสรีภาพในการเดินขบวน (Freedom of demonstration)

¹ เรื่องเดียวกัน.

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เสรีภาพของหนังสือพิมพ์นั้นเป็นส่วนหนึ่งของเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นนั่นเอง

ในส่วนที่จะกล่าวต่อไปนี้จะขอกล่าวถึงหนังสือพิมพ์ของประเทศต่าง ๆ บางประเทศ โดยจะศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาการควบคุมและควมมีเสรีภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางเปรียบเทียบและประกอบการพิจารณาในการแก้ไขปัญหาเสรีภาพหนังสือพิมพ์ของประเทศไทย

หนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา นับเป็นประเทศที่รู้จักกันดีในด้านควมมีอิสระเสรีภาพอย่างสูงสุด และนับเป็นตัวอย่างอันสำคัญในเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา ก็ถือว่าเป็นต้นแบบของรัฐธรรมนูญในโลกนับหนึ่งในการศึกษาถึงเรื่องรัฐธรรมนูญ และเรื่องสิทธิเสรีภาพรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา คำพิพากษาของศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกา (supreme court) ได้ถูกนำมาศึกษาวิเคราะห์กันอย่างแพร่หลาย ตำรากฎหมายรัฐธรรมนูญโดยทั่วไปทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้กล่าวถึงรัฐธรรมนูญและสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนแนวคำพิพากษาของศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาไว้อย่างมากมาย โดยถือว่าสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนมากที่สุดในโลกกว่าได้ อาจกล่าวได้ว่า ถ้าจะศึกษาเรื่องสิทธิเสรีภาพโดยไม่กล่าวถึงสิทธิเสรีภาพในสหรัฐอเมริกา แล้วการศึกษานั้นก็อาจกล่าวได้อย่างเต็มปากกว่าเป็นการศึกษาที่ไม่สมบูรณ์ เพราะแม้ว่าประเทศอังกฤษจะเป็นจุดกำเนิดในเรื่องสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นครั้งแรกในโลกก็ตาม แต่เมื่อเรื่องสิทธิเสรีภาพเริ่มแพร่หลายเข้าไปในสหรัฐอเมริกา สิทธิและเสรีภาพได้วิวัฒนาการไปอย่างมากมายก่อให้เกิดสิทธิและเสรีภาพใหม่ ๆ ขึ้นอีกมากมาย จนกระทั่งเป็นที่ยอมรับกันอยู่ในปัจจุบัน สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงการวิวัฒนาการของสิทธิเสรีภาพก็คือ แนวความคิดซึ่งเป็นเหตุผลในการพิจารณาตัดสินคดีของผู้พิพากษาศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกา ซึ่งนับได้ว่าเป็นแนวความคิดที่เป็นอิสระกว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอจนได้รับการกล่าวขวัญถึงอยู่เสมอ แต่เดิมรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาไม่ได้บัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพเอาไว้

เนื้อหาของรัฐธรรมนูญนั้นมีเพียง 7 มาตราใหญ่ ต่อมาได้มีการเพิ่มเติมบทบัญญัติซึ่งเป็นส่วนที่มีการบัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพเอาไว้ โดยเพิ่มเติมเข้าไป 12 มาตรา ซึ่งบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ 10 มาตราแรกนี้ต่อมารู้จักกันในนาม "บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิ" และในที่สุดได้มีการเพิ่มเติมบทแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญอีก 14 มาตรา รวมแล้วรัฐธรรมนูญของอเมริกาจึงมีบทแก้ไขเพิ่มเติม (Amendment) ทั้งหมด 26 มาตรา ดังเช่นในปัจจุบัน

Thomas Jefferson รัฐบุรุษคนสำคัญของสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนการร่างรัฐธรรมนูญของประเทศ ได้กล่าวไว้เกี่ยวกับบทบัญญัติที่ว่าด้วยสิทธิไว้ว่า

"บทบัญญัติว่าด้วยสิทธิ นั้น เป็นสิ่งที่ประชาชนจะพึงมีต่อรัฐบาลใด ๆ ในโลกนี้ไม่ว่าจะเป็นโดยทั่วไปหรือเฉพาะเจาะจง และเป็นสิ่งที่ไม่มีรัฐบาลที่ยุติธรรมใด ๆ จะปฏิเสธหรือต้องอาศัยการวินิจฉัยก่อน"¹

ได้กล่าวแล้วว่า เรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ที่กำลังศึกษาอยู่นี้เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงความคิดเห็นโดยเสรี การแสดงออกโดยเสรีของหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกาได้รับความคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญในส่วน First Amendment

บทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 1 กับเสรีภาพของหนังสือพิมพ์

เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในสหรัฐอเมริกา ได้กำเนิดขึ้นและได้รับความคุ้มครองจากรัฐธรรมนูญในส่วนของบทแก้ไขเพิ่มเติมที่ 1 (First Amendment) นั้นเอง First Amendment ได้บัญญัติไว้ว่า

"รัฐสภาจะบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการสถาปนาศาสนา หรือห้ามการปฏิบัติตามพิธีกรรมทางศาสนาโดยเสรี หรือตัดทอนเสรีภาพในการพูด หรือการพิมพ์โฆษณา หรือสิทธิของปวงประชาชนที่จะร่วมชุมนุมกันโดยสงบ และที่จะยื่นเรื่องราวร้องทุกข์ต่อรัฐบาลไม่ได้"

¹ เอ็ดเวิร์ด วาเรน, สาธารณรัฐจะอยู่ได้ก็ด้วยช่วยกันรักษา, แปลโดย สฤษดิ์ศิลป์ ชมไพศาล (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แพรวพิทยาอินเตอร์เนชั่นแนล, 2516), หน้า 142.

ประเด็นการศึกษาเรื่องเสรีภาพหนังสือพิมพ์ จึงอยู่ที่ข้อความว่า "รัฐสภาจะไม่บัญญัติกฎหมายคัดทอนเสรีภาพในการพิมพ์" เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ขึ้นอยู่กับพื้นฐานแรกเริ่มของถ้อยคำเหล่านี้ตลอดจนการวินิจฉัยตามลายลักษณ์อักษรของศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกา

First Amendment นั้นเป็นบทบัญญัติที่เก่าแก่ แต่ก็ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม ถ้อยคำและความหมายใหม่โดยการวินิจฉัยของศาลสูงสุด ศาลสูงสุดมักจะตีความถ้อยคำของเสรีภาพตาม First Amendment ที่มีข้อจำกัดโดยเฉพาะที่เกี่ยวกับรัฐสภาในการใช้กฎหมายตามขอบเขตซึ่งศาลสูงสุดเองมักคำนึงถึงเจตนารมณ์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญเป็นสำคัญ

จึงไม่เป็นที่น่าสงสัยเลยว่า หากไม่มีปัญหาอุปสรรคตลอดจนข้อขัดแย้งของการสืบให้รู้แน่ถึงเจตนารมณ์ของผู้ร่างรัฐธรรมนูญจึงเกิดขึ้น อย่างไรก็ตามลำดับของบทบัญญัติแรกเริ่มทางประวัติศาสตร์ ที่เป็นมาเป็นสิ่งที่ายต่อการนำมาประกอบการปฏิบัติ อีกทั้งสิ่งแวดล้อมในภาวะแรกเริ่มของการร่าง First Amendment ก็เป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องทำการเรียนรู้ ค่าย เพราะเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่ความเข้าใจ เช่น แนวความคิดของ Socrates ความเห็นของ Milton ข้อเขียนของ Locke สุนทรพจน์ของ Jefferson และ Madison ฯลฯ ซึ่งศาลสูงสุดมักจะคำนึงถึงแนวความคิดที่ยิ่งใหญ่ของบุคคลเหล่านี้

รัฐธรรมนูญฉบับเดิม ไม่ได้ผนวกการรับรองเสรีภาพในการพิมพ์ไว้เลย Alexander Hamilton มีแนวความคิดที่ไม่เห็นชอบด้วยกับการที่เสรีภาพในการพิมพ์มิได้ถูกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่กลับต้องไปขึ้นอยู่กับมติมหาชน (public opinion) และความมีน้ำใจของรัฐบาล จึงได้ทำการเรียกร้องให้มีการบัญญัติรับรองถึงเสรีภาพในการพิมพ์ นอกจากนั้นยังมีเสียงตำหนิติเตียนจากประชาชนโดยทั่วไปที่แสดงให้เห็นถึงความไม่พึงพอใจต่อการที่รัฐมิได้บัญญัติรับรองเสรีภาพในการพูดและการพิมพ์เอาไว้

ค่ายเหตุนี้ ในการประชุมรัฐสภาครั้งใหม่ จึงมีการเสนอให้รัฐบาลรับเอา Bill of Rights รวมทั้ง First Amendment เข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐธรรมนูญของประเทศเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 1791

¹William A. Hachten, The Supreme Court on Freedom of the Press (Ames Iowa: Iowa State University Press, 1968), p. 4.

เจ้าหน้าที่ของรัฐและนักนิติศาสตร์หลายคนมีความคิดเห็นว่า ผู้เขียนรัฐธรรมนูญ มีจุดมุ่งหมายสองประการคือ เพื่อเป็นการหาทางดำรงไว้ซึ่งชัยชนะเดิมเพื่อล้มล้างและขจัดไป ซึ่งการตรวจตรา (censorship) สิ่งพิมพ์ และประการที่สอง เพื่อบรรลุถึงความสำเร็จ แห่งการขจัดไปซึ่งการดำเนินการเกี่ยวกับการก่อความวุ่นวายไม่สงบ¹

กล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือ ทศนคติอันนี้ถือว่า รัฐธรรมนูญได้ให้สิทธิอย่างกว้างขวาง และไม่มีเงื่อนไขร้งแก่ประชาชนในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและผู้นำของพวกเขาได้ ผู้พิพากษา Hugo L. Black ได้ยืนยันว่า First Amendment ได้ให้สิทธิอย่างอิสระ แก่ประชาชนที่จะทำการวิพากษ์วิจารณ์ผู้นำของเขาได้ แม้แต่การยื่นคำร้องหมิ่นประมาท ข้าราชการก็ไม่สามารถที่จะนำมาฟ้องร้อง การวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชนต่อผู้ปกครอง ของเขาได้ อย่างไรก็ตาม เจ้าหน้าที่คนอื่น ๆ โต้แย้งว่า ผู้ร่าง Bill of Right คงไม่เชื่อในเสรีภาพการวิพากษ์วิจารณ์ของประชาชนโดยเฉพาะในด้านการเมืองเป็นแน ศาสตร์จารย์ Leonard W. Levy ได้เขียนไว้ว่า

หลักฐานที่ปรากฏจากระยะเวลาในปี 1776 - 1791 ชี้ให้เห็นว่า คนในรุ่นก่อน ผู้ร่าง Bill of Rights และ First Amendment ยากนักที่จะเป็นผู้มีเจตนาเริ่มต้น ที่อิสระ ตามที่เราคาดคะเนกัน พวกเขาคงยากที่จะให้ความเสรีในการวิพากษ์วิจารณ์ รัฐบาลของพวกเขาอันนำมาสู่การหมิ่นประมาท แม้ว่าแนวความคิดเช่นนี้ยังคงเป็นหลักการ พื้นฐานของการเปิดโอกาสให้หนังสือพิมพ์วิพากษ์วิจารณ์การเมือง อีกทั้งยังคงมีเหตุผลที่จะ เชื่อว่า Bill of Rights เป็นสิ่งสะดวกในการนำมาใช้สำหรับทุก ๆ ฝ่ายได้มากกว่า ถือเป็นหลักการที่ผูกมัดเสรีภาพส่วนบุคคล ทฤษฎีแห่งแนวความคิดเสรีกว้าง ๆ ในการให้ เสรีภาพในการพูดและการพิมพ์ยังไม่ปรากฏในสหรัฐอเมริกาจนถึงยุคของเจฟเฟอร์สัน เมื่อ เสี่ยงส่วนน้อยจำต้องทำการต่อต้านกับรัฐบัญญัติ Federalist Sedition ในปี 1798

¹John P. Rocke, "The Curbing of the Militant Majority,"
The Reporter 29:2 (July 18, 1963), p. 36.

ตั้งแต่สงครามโลกครั้งที่ 1 เป็นต้นมา ศาลสูงแห่งสหรัฐอเมริกาต้องประสบกับปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทางหนึ่งทางโคของสิทธิและเสรีภาพแห่งการแสดงออกซึ่งได้รับการรับรองจาก First Amendment จนกระทั่งถึงปี 1925 ที่ปัญหาข้อโต้แย้งต่าง ๆ แห่งการแสดงออกถึงเสรีภาพคำนี้ได้นำเข้าสู่การวินิจฉัยโดยศาลสูงสุด ปีนั้นเองที่การวินิจฉัยของศาลสูงสุดได้แผ่ขยายไปถึงมาตราที่เกี่ยวข้องของ First Amendment นี้นิยามความหมายว่า การป้องกันเสรีภาพในการพิมพ์ของศาลสูงสุดได้ขยายรวมไปถึงภาคปฏิบัติทั้งศาลของรัฐและของท้องถิ่นด้วย

ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ระหว่างครึ่งศตวรรษที่ผ่านมาของการเปลี่ยนแปลงอันยิ่งใหญ่ ทั้งทางสังคมและทางการเมือง การเรียกร้องได้มีมาจากส่วนต่าง ๆ ของสังคม จากบุคคล ผู้มีความคิดทางการเมืองหลายรูปแบบ และจากผู้ที่มีความรู้สึกทางการเมืองที่รุนแรง อีกทั้งจากกลุ่มนิกายทางศาสนา อาทิ Jehovah's Witness จากฝ่ายหนังสือพิมพ์อนุรักษ์นิยมที่ต่อต้านกับกฎระเบียบ New Deal ผู้นำของ Civil rights movement และบ่อยครั้งจากกลุ่มผู้สื่อข่าว

จากความวุ่นวายต่าง ๆ ทำให้ทุกคนตระหนักถึงเสรีภาพในการพิมพ์ว่าเป็นของปัจเจกชนชาวอเมริกันทุกคน เมื่อใครชนะคดีในศาลสูงสุดก็เท่ากับว่าเป็นการส่งเสริมและช่วยให้เกิดการขยายตัวของเสรีภาพทั้งหมด ตามที่ผู้พิพากษา Felise Frankfurter กล่าวในคดี Pennekamp V. Florida ว่า "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไม่ยิ่งใหญ่ไปกว่าหรือยิ่งหย่อนกว่าเสรีภาพของประชาชนทุกคนในสหรัฐอเมริกา"¹ ศาลสูงสุดจำต้องตามวิทยาการเทคโนโลยีใหม่ ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ของสื่อมวลชนในยุคนี้ ในยุคก่อน James Madison และผู้ร่างรัฐธรรมนูญแรกเริ่ม คงไม่สามารถคาดได้ว่าจะมีเครื่องพิมพ์ใหญ่ที่มีอัตราการพิมพ์สูงไว้ใช้แทนในยุคที่โซ่มีพิมพ์ตัวหนังสือในเศษกระดาษ ตลอดจนงานของโทรทัศน์ การติดตั้งระบบคมนาคมสื่อสาร โมโครโฟนที่เคลื่อนที่ได้ ภาพยนตร์ วิดีโอ หรือศูนย์ข่าวที่กว้างไกลออกไป ตลอดจนการใช้โทรเลขและโทรศัพท์

¹ 328 U.S. 331 (1946).

หากผู้ร่างรัฐธรรมนูญสามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ถึงความสำเร็จที่แน่นอนในปัจจุบันแล้ว พวกเขาควรจะเขียน First Amendment ใหม่ให้ละเอียดกว่านี้ ดังนั้น คนรุ่นต่อมาจึงต้องยอมรับการขยายความ First Amendment ที่กระทำโดยศาลเพื่อให้อำนาจกับสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

รัฐธรรมนูญได้พิสูจน์ให้เห็นว่า มีความยืดหยุ่นพอที่จะเป็นไปตามสิ่งท้าทายต่อการแสดงออกถึงเสรีภาพของวิทยาการทางสื่อคมนาคมสมัยใหม่ดังกล่าว

สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อยู่ในคดีพินิจของศาลสูงที่จะทำการแก้ไขใหม่ให้ดีขึ้น คดีตัวอย่างที่จะกล่าวถึงต่อไปเป็นการรวมเอาการวินิจฉัยต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะแสดงให้เห็นว่า ศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาเป็นผู้บัญญัติสิทธิของสื่อมวลชนเองเมื่อต้องวินิจฉัยเรื่องราวเหล่านี้ บางครั้งความคิดพิเศษสำคัญบางประการจะปรากฏในทัศนะของศาล นั่นคือ การตรากฎหมาย บางทีความแตกกว้างเป็นเพียงข้ออ้าง เพราะว่า อาจเป็นเรื่องที่วิพากษ์วิจารณ์ได้ตรงกับปัญหาของสื่อมวลชนที่สุด ในบางครั้งข้อโต้แย้งในข้อขัดแย้งบางเรื่องจะได้รับการยอมรับว่า เป็นกฎแห่งการวินิจฉัยตัดสินใจ

การศึกษาแบบอย่างทางประวัติศาสตร์

ในการวินิจฉัยคดีเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ศาลมักอาศัยหลักการแนวทางของกฎหมายและจารีตประเพณีซึ่งสืบทอดต่อเนื่องมาด้วยการต่อสู้ทางการเมืองอันยาวนาน เพื่อให้ได้มาซึ่งเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ซึ่งเริ่มในประเทศอังกฤษ แล้วสืบต่อมาถึงอาณานิคมและสหรัฐอเมริกา หลักการเหล่านี้ยังคงอยู่ มีอยู่ในกฎหมายรัฐธรรมนูญอเมริกา และศาลสมัยใหม่ มักจะให้คำสรรเสริญยกย่องในหลักการเหล่านี้ แนวความคิดที่อิสระได้แสดงไว้นานแล้ว โดย John Milton, John Locke, Thomas Jefferson, Thomas Erskine และ John Stuart Mill เหล่านี้ยังคงนำมาใช้ในการวินิจฉัยบางครั้งบางคราว

"การต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งเสรีภาพในการพิมพ์ เป็นสิ่งแรกที่ได้รับการชี้แนะให้ดำเนินการต่อต้านกับอำนาจของผู้ตรวจสอบ ดังนั้น John Milton จึงได้เขียนหนังสือเพื่อต่อต้านกับอำนาจของผู้ตรวจสอบ คือ Appeal for the Liberty of Unlicensed Printing

และเสรีภาพของการพิมพ์ได้เริ่มเป็นสิทธิหนึ่งในการจัดพิมพ์ได้โดยปราศจากตรวจสอบก่อน"¹

ผู้พิพากษา Black เห็นด้วยกับคดีของ New York Time V. Sullivan โดยอ้างอิงถึงถ้อยคำของ Jefferson เมื่อเขาเขียนไว้ว่า "ข้าพเจ้าสงสัยว่าในประเทศหนึ่ง ๆ นั้น ประชาชนสามารถอาศัยอยู่อย่างมีเสรีภาพได้อย่างไร เมื่อประชาชนถูกครอบงำให้ตกอยู่ในภาวะอ่อนแอทางร่างกายหรือทางการเงิน ในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลของพวกเขา การกระทำของรัฐบาลของพวกเขา และเจ้าหน้าที่รัฐบาลของพวกเขา"²

เหล่านี้เป็นผลสะท้อนของจารีตประเพณี ซึ่งกล่าวถึงการแสดงออกของเสรีภาพที่มีอยู่อย่างดีที่สุดโดยที่รัฐบาลจะไม่เข้ายุ่งเกี่ยวและมีระเบียบข้อบังคับน้อยที่สุด สมาชิกของศาลสมัยใหม่บางคนมักใช้แนวความคิดที่แตกต่างเหล่านี้เป็นแนวทางสำหรับรัฐบาลในการดำเนินการเกี่ยวกับเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในทัศนะนี้ รัฐบาลจะเป็นผู้รับการให้คำรับรองและป้องกันสิทธิในการแสดงออกของประชาชน ให้ความมั่นใจแก่การกระทำของสื่อมวลชนในสังคม

ศาสตราจารย์ William E. Hocking ผู้สนับสนุนทัศนะนี้ เขียนไว้ว่า

รัฐบาลยังคงเป็นผู้รับผิดชอบในการพิจารณาความพอเพียงของการดำเนินการของสื่อมวลชนอีกด้วย นั่นคือ การพิจารณาว่า บัจจุบันต่าง ๆ เพียงพอสำหรับชื่อว่า ในชุมชนและมติมหาชนหรือไม่ หากไม่เพียงพอรัฐบาลจะเป็นผู้ให้คำแนะนำชี้ทาง³

ไม่ต้องสงสัยเลยว่า รัฐบาลสามารถที่จะมีบทบาท 2 อย่าง คือ มีบทบาทในทางสร้างสรรค์ และบทบาทที่เปลี่ยนแปลงได้ตามที่เป็นไปตั้งแต่ปี 1940 เมื่อมีการใช้กฎหมายแห่งรัฐบังคับสิทธิของพลเรือน ศาสตราจารย์ Robert W. Carr ผู้เขียนเกี่ยวกับ "Federal Protection of Civil Rights": ได้ชี้ให้เห็นว่า คดีในปี 1944 (Pollock V. William) นั้น ผู้พิพากษา Robert H. Jackson ได้ยืนยันว่า ทุกคน

¹303 U.S. 444 (1938).

²376 U.S. 254 (1964).

³William Ernest Hocking, Freedom of the Press : A Framework of Principle (Chicago : University of Chicago Press, 1947), pp. 182 - 183.

ในประเทศสหรัฐอเมริกา จะได้รับการคุ้มครองจากการเป็นทาสและการรับใช้โดยไม่สมัครใจ ทั้งในแง่ของการ "ป้องกัน" และแง่ของการ "ลงโทษ" (shield และ sword) ในที่นี้ การลงโทษหมายความถึง การดำเนินการหรือระเบียบข้อบังคับของรัฐบาลที่เปลี่ยนแปลงได้ ส่วนการป้องกันหมายความว่า การป้องกันควยจารีตประเพณีของรัฐธรรมนูญ

แนวความคิดของ "การลงโทษ" และ "การให้เกราะป้องกัน" โดยอนุญาตให้ รัฐบาลสามารถเข้าเกี่ยวข้องกับไบบ้างในการสื่อสารมวลชน อีกทั้งยังเป็นการให้สิทธิในการ กำหนดกฎระเบียบเพิ่มเติมโดยรัฐบาลจะเป็นผู้คาดคะเนถึงความจำเป็นในการสื่อสารมวลชน ในศตวรรษที่ 20 โดยผ่าน Federal Communication Commission, ผ่าน Federal Trade Commission the National Labor Relations Board และการใช้ประโยชน์ จากกฎหมาย Anti-trust อีกทั้งเป็นส่วนหนึ่งของแนวโน้มนิ่งซึ่ง Roche อ้างว่าเป็น "การเข้ายุ่งเกี่ยวของรัฐบาลกลาง" ซึ่งผ่านทางกฎระเบียบตามกฎหมายตามพระราชบัญญัติ Wanger และผ่านการวินิจฉัยจากศาลสูงสุด ตลอดจนคนอื่น ๆ ซึ่งได้มีส่วนช่วยให้เกิดการ ขยายตัวของเสรีภาพส่วนบุคคล

ตามที่ศาสตราจารย์ J. Edward Gerald บันทึกไว้ว่า

ในยุคของเราสิ่งล่อแหลมที่จะเป็นอุปสรรคต่อการได้รับการรับรองเสรีภาพของ หนังสือพิมพ์ ได้รับการพัฒนาไปแล้วโดยการที่รัฐบาลได้เข้าเกี่ยวข้องกับกิจการส่วนตัว ตาม ทฤษฎีแล้ว เสรีภาพไม่ใช่ข้อบังคับที่น่าป้องกันและควรจะได้รับ การชี้แนะให้เป็นไปตามหลักการ ของ The First and Fourteenth Amendments

เสรีภาพในการตีพิมพ์ หมายถึง เสรีภาพสำหรับทุกคน ไม่ใช่เสรีภาพของใคร บางคน เสรีภาพในการพิมพ์ได้รับการรับรองจากรัฐธรรมนูญ แต่เสรีภาพในการกีดกันจาก การพิมพ์ไม่ใช่เสรีภาพที่แท้จริง เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ที่ได้มาจากรัฐบาลตาม First Amendment จะไม่บีบคั้นเสรีภาพที่เป็นผลประโยชน์ส่วนบุคคล

สื่อสารมวลชนในปัจจุบันถูกบังคับให้รับผิดชอบต่อการรักษาดลประโยชน์ของมหาชน หากไม่เช่นนั้น The First Amendment จะเป็นสิ่งจำเป็นแต่ก็มีเจ้าหน้าที่หลายคนกล่าวว่า รัฐธรรมนูญไม่ได้เรียกร้องให้สื่อมวลชนรับผิดชอบต่อ และรักษาดลประโยชน์ของมหาชน อย่างไร

ก็ตามในคดี Pennekamp กับ Florida ผู้พิพากษา Frankfurter พบหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความรับผิดชอบครั้งนี้ คือ

การตีพิมพ์โดยเสรีเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพราะว่า เสรีภาพของสังคมประชาธิปไตยให้อำนาจไว้ อำนาจในทางการเมืองประชาธิปไตย หมายความว่า ความรับผิดชอบในการดำเนินงานไม่มีสถาบันใดใด ในทางประชาธิปไตย ไม่ว่าสถาบันของรัฐบาล หรือของเอกชนจะได้รับอำนาจโดยเด็ดขาด หรือได้อำนาจอย่างจำกัด ซึ่งจะนำมาบังคับความรับผิดชอบโดยอำนาจของตนเองได้ ในประเทศอังกฤษเสรีภาพที่ได้จะต้องเป็นไปควบคู่กับการรับผิดชอบด้วย แม้แต่กับหนังสือพิมพ์ เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไม่ใช่เสรีภาพที่ได้จากความรับผิดชอบในการดำเนินงาน รัฐธรรมนูญของรัฐส่วนใหญ่แล้วจะให้ความเชื่อถือแก่เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ดังนั้น การได้รับความเชื่อถือทางกฎหมายจึงเป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้แก้ไขเพิ่มเติม First Amendment ซึ่งไม่ได้ให้ความหมายเอาไว้ ความรับผิดชอบต่อการทำความผิดจึงได้ตราไว้ในกฎหมาย First Amendment ได้ให้ความคุ้มครองสิทธิหน่วยงานการพิมพ์ของรัฐจึงถือเป็นข้อบังคับที่มีเกียรติที่จะดำเนินงานด้วยสามัญสำนักแห่งความรับผิดชอบ หากปราศจากสามัญสำนักดังกล่าว เสรีภาพการพิมพ์ย่อมกลายเป็นเครื่องมือที่เปี่ยมด้วยอำนาจแห่งความไม่ยุติธรรม

สังเกตได้ว่า ผู้พิพากษา Frankfurter เห็นด้วยกับการให้เสรีภาพในการพิมพ์ในประเทศอังกฤษ และจากคดี Bridge V. California นั้น ผู้พิพากษา Black ได้กล่าวไว้ว่าสิ่งที่ชัดเจนตาม Bill of Rights นั้น คือ การให้ความคุ้มครองสิทธิต่าง ๆ ของประชาชนชาวสหรัฐอเมริกา และที่สำคัญคือ ประชาชนในสหรัฐอเมริกาได้รับสิทธิเสรีภาพทางศาสนา การแสดงออก การประชุม การร้องทุกข์ มากกว่าประชาชนชาวอังกฤษ ถ้าหากว่า การวินิจฉัยของศาสตราจารย์ Levy มีเหตุผล ทศนะของผู้พิพากษา Black จะไม่เป็นเหตุผลทางประวัติศาสตร์ที่ดีนัก แต่ก็ยังคงนับว่าเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ดี

การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

เมื่อได้ทราบว่าสิทธิในการแสดงออกโดยเสรีหรือเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เป็นสิ่งที่ได้รับการรับรองและคุ้มครองจากรัฐธรรมนูญ ประเด็นต่อไปที่จะต้องพิจารณาก็คือ สิทธิหรือเสรีภาพนี้เป็นสิทธิเด็ดขาดที่ไม่สามารถจำกัดได้ หรือเป็นสิทธิที่สามารถจำกัดได้ และถ้าเป็นสิทธิที่สามารถจะจำกัดได้ สหพันธรัฐเท่านั้นหรือที่มีอำนาจจำกัดได้

เดิมสิทธิในการแสดงออกโดยเสรีที่บัญญัติใน First Amendment นั้น ใช้อย่างคับแคบเฉพาะกับรัฐบาลกลางเท่านั้น แต่ในปัจจุบันเป็นที่แจ้งชัดว่า Fourteenth Amendment ห้ามมิให้มลรัฐตัดเสรีภาพดังกล่าวเช่นกัน¹

จากข้อความใน First Amendment และ Fourteenth Amendment อาจทำให้เข้าใจไปได้ว่า สิทธิในการแสดงออกโดยเสรีเป็นสิทธิเด็ดขาดไม่มีอะไรมาจำกัด แต่ความจริงหาเป็นเช่นนั้นไม่ การแสดงออกโดยเสรีไม่ใช่สิทธิเด็ดขาดเต็มที่² การแสดงออกบางรูปแบบไม่ได้รับการคุ้มครองจาก First Amendment เลย เช่น การแสดงถึงลามกอนาจาร ในเรื่องการไม่ได้รับความคุ้มครองจาก First Amendment มีตัวอย่างที่มักจะ

¹ Fourteenth Amendment ข้อ 1 บัญญัติไว้ว่า

ข้อ 1 บุคคลทุกคนที่เกิดหรือแปลงชาติในสหรัฐอเมริกา และอยู่ในบังคับของกฎหมายสหรัฐอเมริกา ย่อมเป็นพลเมืองของสหรัฐอเมริกาและของมลรัฐที่มีภูมิลำเนาอยู่ มลรัฐใดจะออกกฎหมายหรือบังคับใช้กฎหมาย ที่เป็นการตัดทอนเอกสิทธิหรือความคุ้มกันที่พลเมืองของสหรัฐอเมริกาคงจะได้รับไม่ได้ หรือมลรัฐใดจะรอนสิทธิในชีวิต เสรีภาพ หรือทรัพย์สินของบุคคล โดยไม่ชอบด้วยกระบวนการแห่งกฎหมายหรือจะปฏิเสธไม่ให้บุคคลใดที่อยู่ในเขตอำนาจได้รับความคุ้มครองแห่งกฎหมายเท่าเทียมกันไม่ได้.

² กระมล ทองธรรมชาติ และสมบุรณ์ สุขสำราญ, ผู้แปล, เรื่องนารูเกี่ยวกับ การปกครองและรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา (พระนคร : โรงพิมพ์สมาคมสังคมนาศาสตร์, 2513), หน้า 75.

ได้รับการอ้างถึงกันอยู่บ่อย ๆ ของผู้พิพากษาโฮล์มส์ที่ว่า รัฐธรรมนูญมิได้ให้สิทธิที่จะตะโกนว่า "ไฟไหม้" ในโรงมหรสพที่แออัด

เป็นการยากอย่างยิ่งที่จะอธิบายลักษณะของการจำกัดสิทธิในการแสดงออกโดยเสรี ใค้อย่างแน่นอน ศาลสูงสุดได้มีความเห็นว่าข้อจำกัดเสรีภาพนี้ที่เหมาะสมจะดูได้จาก ความหมายในทางปฏิบัติของเสรีภาพนี้จากเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ และจากการเอาไป ใช้นับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและจากปัญหาในปัจจุบัน ศาลได้กล่าวว่า

"เสรีภาพในการพูดและการพิมพ์ไม่ใช่ _____ สิทธิเด็ดขาดเต็มที่ และ มลรัฐอาจลงโทษผู้ใช้สิทธินี้ได้อย่างผิด ๆ เสรีภาพในแต่ละยุคมีประวัติศาสตร์ และความหมาย ของตัวเองและในตัวอย่างปัจจุบัน _____"¹

สิ่งลามกอนาจารไม่ได้รับการคุ้มครองจาก First Amendment

แม้ว่า First Amendment จะบัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพในการพิมพ์ แต่ดังได้กล่าวแล้วว่า เสรีภาพในการพิมพ์ที่บัญญัติใน First Amendment นั้นเป็นเสรีภาพ ที่ไม่เด็ดขาด ฉะนั้น การพิมพ์ในบางรูปแบบจึงไม่ได้รับการคุ้มครอง ศาลได้วางแนวไว้ว่า สิ่งลามกอนาจารเป็นสิ่งที่ไม่ได้รับการคุ้มครองจาก First Amendment เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงเกิดปัญหาในการกำหนดว่าสิ่งใดลามกหรือไม่ลามก ข้อเท็จจริงก็คือว่าหนังสือที่มีการ บรรยายเกี่ยวกับเรื่องเพศจะไม่เป็นสิ่งลามกทราบดีที่สาระโดยรวมยังมีคุณค่าทาง วรรณคดีหรือมีความสำคัญทางสังคม สิ่งลามกประกอบไปด้วยสิ่งน่าเกลียดในตัวของมันเอง ที่เรียกกันว่า ภาพลามกจริง ๆ ซึ่งไม่มีคุณค่าทางวรรณคดีหรือความสำคัญทางสังคม² ศาลสูงสุดได้ชี้ให้เห็นว่า เกณฑ์ที่จะใช้ในการกำหนดว่าวัตถุหรือสิ่งตีพิมพ์บางอย่างเป็นสิ่ง ลามกหรือไม่นั้น ก็คือว่าสำหรับคนธรรมดาแล้วเมื่อใช้มาตรฐานของชุมชนปัจจุบัน แนวคิด สำคัญของวัตถุนั้นก่อให้เกิดความสนใจทางราคะหรือไม่ "ข้อเท็จจริงที่ว่าหนังสือบางเล่มมี ข้อความซึ่งอาจถือว่าลามก ย่อมไม่ยุติธรรมที่จะไปประนามหนังสือทั้งเล่ม จะต้องพิจารณา

¹Ibid, p. 75.

²Roth V. United States, 354 U.S. 476, 489, 1957.

แนวคิดสำคัญโดยส่วนรวมด้วย"ในทำนองเดียวกันมาตรฐานของคน ๆ หนึ่ง ไม่สามารถที่จะไปกำหนดสิ่งลามกได้ จะต้องกำหนดโดยรากฐานของ "มโนธรรมร่วมกันของชุมชน"¹

การที่จะพิจารณาตัดสินว่าสิ่งใดเป็นสิ่งลามกอนาจาร ศาลสูงสุดยังได้เสนอความเห็นเพิ่มเติมไว้อีกว่า การที่จะถือว่าสิ่งใดเป็นสิ่งลามกนั้นไม่สามารถที่จะตัดสินได้จากผลที่หนังสือนั้นอาจจะมีต่อผู้อ่านภายในกลุ่มชนนั้น เพียงประการเดียว ข้อเท็จจริงที่ว่าหนังสือนั้นอาจ "จงใจให้เกิดความสนใจทางราคะ" ต่อคนหนุ่มสาวไม่มีเหตุผลเพียงพอที่จะไปห้ามการพิมพ์หรือจำหน่ายแจกหนังสือเล่มนั้น ถ้าไม่ลามกตามมาตรฐานของผู้ใหญ่² ในทำนองเดียวกันถ้าหนังสืออาจก่อให้เกิดความสนใจทางราคะของจิตใจที่เป็นโรค ข้อเท็จจริงอันนี้ก็ไม่สามารถจะใช้เป็นหลักในการตัดสินสิ่งลามกได้ ความเห็นของผู้พิพากษาอาร์สัน (Arison) ในคดีนี้แนะว่า วัตถุหรือสิ่งตีพิมพ์ที่จะเป็นสิ่งลามกนั้นต้องมีทั้งเจตนาละเมิดกฎหมายและชักจูงให้เกิดความสนใจราคะของคนธรรมดาด้วย

การที่จะตัดสินว่าสิ่งใดเป็นสิ่งลามกนั้นเป็นเรื่องยาก ศาลไม่สามารถทำอะไรมากไปกว่าแนะแนวทางว่าอะไรเป็นสิ่งลามก แต่ก็เป็นที่ยืนยันว่าสิ่งลามกนั้นไม่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของ First Amendment ในคดี Roth ปี 1957 ศาลสูงสุดได้พิพากษาออกมาอย่างชัดเจนเป็นครั้งแรกว่า ข้อความลามกอนาจารอยู่นอกเหนือการคุ้มครองของรัฐธรรมนูญ และเป็นครั้งแรกเช่นเดียวกันที่ศาลได้วางแนวมาตรฐานที่กำหนดลงไปว่า อะไรคือเรื่องลามกอนาจาร ศาลได้วางแนวว่าสิ่งลามกอนาจารคือ สิ่งที่วิญญูชนใช้เป็นมาตรฐานในชุมชนว่า "ส่วนสำคัญของวัตถุหรือรูปภาพที่ยั่ววนใจให้เกิดสวนโคสวนเสียในทางคันหาราคะ"

คดี Roth ปี 1957 Samuel Roth ผู้ขายหนังสือ รูปภาพ และแมกกาซีน ในนครนิวยอร์ก เขาได้ทำการจำหน่ายแจกสิ่งเหล่านี้โดยการโฆษณาและโดยการชี้ชวน เขาถูกศาลประจำท้องถิ่นของนิวยอร์กตัดสินว่า ทำการส่งหนังสือลามกทางไปรษณีย์ที่ขัดต่อกฎหมายควบคุมการลามกอนาจารของสหพันธ์ และศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาได้สนับสนุนการตัดสินคดีนี้

อย่างไรก็ตามเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเพศและเรื่องลามกอนาจารนั้นมีความหมายไม่เหมือนกัน เรื่องลามกอนาจารคือเรื่องที่มีลักษณะยั่ววนให้เกิดคันหาความใคร่ ส่วนสิ่งที่แสดงลักษณะทางเพศนั้น เช่น ศิลป์ วรรณคดี และงานทางด้านวิทยาศาสตร์ เป็นต้น ไม่มี

¹Albert V. California, 354 U.S. 476, 490 (1957).

²Butler V. Michigan, 352 U.S. 380 (1957).

เหตุผลเพียงพอเลยหากถึงเวลานี้จะไม่ได้รับการคุ้มครองในการพูดหรือการเขียนโดยรัฐธรรมนูญ เพราะเรื่องเพศคือ พลังสูงใจที่ลึกซึ้งและยิ่งใหญ่ในชีวิตมนุษย์ เป็นเรื่องราวของผลประโยชน์ที่ดึงดูดใจคอมมูนิตี้ออกมาโดยไม่มีข้อสงสัยเลย

การทดสอบอย่างใหม่ในเรื่องลามกอนาจาร

หลังจากที่ได้ตัดสินคดี Roth ในปี 1957 ศาลสูงสุดก็ได้หวังว่าจะสร้างแนวคำพิพากษาที่เป็นมาตรฐานในเรื่องที่ว่าอะไรคือสิ่งลามกอนาจาร โดยหวังว่าศาลต่าง ๆ จะเอาไปใช้ในการตัดสินคดีใดโดยจะไม่มีการอุทธรณ์คดีไปสู่ศาลสูงมากนัก และศาลสูงสุดยังได้หวังเช่นกันว่าจะปกป้องคดีที่ไม่ถือเป็นเรื่องลามกอนาจารให้พ้นจากการตรวจหาที่เข้มงวดเกินไปได้ แนวคำพิพากษามาตรฐานในเรื่องลามกอนาจารในคดี Roth ได้แก่ ("whether to the average person, applying contemporary community standards, the dominant theme of the material taken as a whole appeals to prurient interest.") สิ่งที่ยิววนกอนาจารเป็นมาตรฐานร่วมกันในชุมชนว่า สาระสำคัญของวัตถุหรือเรื่องราวใดเป็นที่ยิววนกอนาจารให้เกิดขึ้นโดยส่วนตัวในทางพันธุศาสตร์หรือไม่

แต่คดีลามกอนาจารก็ยังคงมีการเสนอไปสู่ศาลสูงสุดอย่างไม่ขาดระยะ ในการตัดสินคดีสามคดีที่เกี่ยวข้องกับการตรวจหา ศาลได้แสดงความเห็นที่แตกต่างกันออกมาหลายแนวทาง โดยผู้พิพากษาเจ็ดคน ความเห็นของผู้พิพากษาที่แตกต่างกันนี้ได้ทำความผิดหวังให้กับนักสังเกตการณ์เพราะพวกเขาหวังจะได้เห็นแนวคำพิพากษามาตรฐานในเรื่องลามกอนาจารที่ให้คำจำกัดความมากกว่านี้

คดี John Cleland's *Memoirs of a Woman of Pleasure* V. Massachusetts ศาลสูงสุดได้กลับคำพิพากษาของศาล Massachusetts ที่พิพากษาวานานิยายในสมัยศตวรรษที่ 18 เรื่อง *Funny Hill* เป็นเรื่องลามก และกล่าววาลิงทิมพ์ใดไม่เป็นการลามกอนาจารนอกจากจะเข้าหลักสามประการคือ ยิววนให้เกิดขึ้นโดยส่วนตัวในทางพันธุศาสตร์ ต้องนารังเกียจอย่างเห็นได้ชัด และต้องเป็นการเกินเลยถึงขนาดที่ทำลายค่านิยมของคนได้¹

คดี *Mishkin V. New York*² ศาลสูงสุดได้พิพากษาขึ้นตามคำพิพากษาของศาล New York ที่มีต่อ *Mishkin* ผู้ซึ่งพิมพ์หนังสือ *Sadistic and Masochistic* ศาลสูงสุดไม่รับฟังข้ออ้างของ *Mishkin* ที่ว่า เรื่องราวใด ๆ ไม่เป็นการลามกอนาจาร

¹ 383 U.S. 413 (1966).

² 383 U.S. 502 (1966).

หากทำให้วิญญูชนเกิดความรู้สึกเฉยเมยหรือยั่ววนให้เกิดค้นหาแง่มุมบุคคลที่ผิดปรกติเท่านั้น ศาลกล่าวว่า ถ้าหากสิ่งพิมพ์ใดมุ่งใช้กับบุคคลที่วิปริตทางเพศ มันก็เป็นสิ่งลามกอนาจาร หากว่ายั่ววนให้เกิดส่วนใดส่วนเสียในทางค้นหาแง่มุมบุคคลกลุ่มนี้

คดี *Ginburg V. United State*¹ ซึ่งเป็นคดีที่รู้จักกันดี ศาลได้ยืนยันความเห็น เห็นด้วยกับคำพิพากษาที่มีต่อผู้พิมพ์ Roph Ginburg ที่โคส่งรูปภาพเทพเจ้าแห่งความรัก และสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องหมกมุ่นในกามทางไปรษณีย์ ศาลได้กล่าวว่าถ้าหากว่าการตรวจสอบ ศาลก็จะมองไปที่เจตนาผู้พิมพ์ ถ้าเขาพยายามจะกระตุบส่วนใดส่วนเสียทางกามารมณ์ของประชาชนในการเปิดตลาดผลิตภัณฑ์ของเขา ศาลก็อาจจะถือว่าการโฆษณาสิ่งนี้มีคุณค่าตามที่อ้างและถือว่าหนังสือนั้นเป็นสิ่งลามกอนาจาร

หลักที่ใช้ในการตัดสินในคดีนี้ก็คือ เจตนาของผู้ทำการพิมพ์ตามที่โคแสดงไว้ในแนวทางการเปิดตลาดมีผลที่เห็นโคชักตอการโฆษณาและส่งเสริมการขาย และอาจจะมีผลที่แผ่ไปไกลต่อทั้งสองฝ่าย คือ ผู้ขายปลี๊กหนังสือและเทคนิคในการโฆษณาทั่วไปด้วย

การตรวจตรา (Censorship)

การต่อสู้เพื่อเสรีภาพในการพิมพ์ในประเทศอังกฤษมีจุดอยู่ที่การจำกัดล่วงหน้า (prior restraint) หรือ การตรวจตรา (censor) ในการพยายามที่จะควบคุมหนังสือพิมพ์ในอดีต กษัตริย์อังกฤษได้ออกกฎหมายการอนุญาต ค.ศ. 1662 (The Licensing Act 1622) บังคับว่า เอกสารหรือหนังสือใดจะพิมพ์โดยที่ไม่โคส่งให้ผู้ตรวจข่าวของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตตรวจเสียก่อนไม่ได้ ดังนั้น การพิมพ์โดยที่ไม่ได้รับอนุญาตก่อนจึงมีความผิดทางอาญา

John Milton เป็นบุคคลแรกที่โจมตีอำนาจนี้ของรัฐบาล เขาประณามการขออนุญาตล่วงหน้าว่าเป็นวิธีการกดขี่ความคิดของเสรีชน จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1965 สภาล่างของอังกฤษไม่เห็นด้วยกับการใช้กฎหมายฉบับนี้ด้วยคะแนนเสียงข้างมาก กฎหมายนี้

¹383 U.S. 463 (1966).

จึงเลิกกลับไปหลังจากนั้นเสรีภาพในการพิมพ์โดยไม่ต้องขออนุญาตก็เริ่มเข้าไปสู่หลักกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) ที่ละเล็กละน้อย ซึ่ง Blackstone นักกฎหมายที่มีชื่อเสียงของอังกฤษได้เขียนสรุปเอาไว้ในข้อเขียนอันมีชื่อเสียงของเขาในเรื่องแนวความคิดของเสรีภาพในการพิมพ์แห่งศตวรรษที่ 18 ว่า

"เสรีภาพแห่งการพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับรัฐอิสระ เสรีชนมีสิทธิอย่างเต็มที่ที่จะแสดงความรู้สึกทางใจของเขาต่อสาธารณชน ถ้าหากมีการห้ามในเรื่องนี้ต่อเสรีชนคนใดก็เท่ากับเป็นการทำลายเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ แต่ถ้าเสรีชนคนใดเขียนเรื่องที่ไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดอันตรายหรือผิดกฎหมาย เขาก็จะต้องได้รับผลจากความมุกะลุอันนั้นของเขาเอง"¹

ถ้อยคำของ Blackstone ในเรื่องที่ว่า เสรีชนทุกคนมีสิทธิที่จะเขียนตามที่เขาพอใจ แต่ถ้าเขาเขียนในสิ่งไม่เหมาะสม ก่อให้เกิดอันตรายหรือเขียนในสิ่งผิดกฎหมาย เขาก็ควรจะได้รับโทษนั้น ต่อมาในภายหลัง หลักการในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ตรงกับแนวความคิดในสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างยิ่งจนถึงกับผู้พิพากษา Oliver Wendell Holmes ได้กล่าวถึงไว้ในคดี Patterson v. Colorado² ว่า ถ้ากล่าวถึงเรื่องการตรวจตรา (censor) แล้วก็เท่ากับพูดถึงเรื่องที่ไม่ดีและไม่มีตัวตน ส่วนการลงโทษในภายหลังนั้น การกล่าวอ้างถึงเท่ากับเป็นการกล่าวถึงข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

ในเรื่องการตรวจตรา ผู้พิพากษา Hughes แห่งคดี Near ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การที่จะป้องกันไม่ให้มีการตรวจตรานั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่สมบูรณ์เด็ดขาดโดยไม่มีข้อจำกัด แต่ความจริงแล้วการตรวจตราก็สามารถกระทำได้เฉพาะในกรณีที่เป็นข้อยกเว้น ถ้าจะกล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือ โดยหลักทั่วไปแล้วการตรวจตราจะกระทำมิได้ จะกระทำได้เฉพาะในกรณีที่เป็นข้อยกเว้นเท่านั้น กรณียกเว้นที่สามารถจะทำการตรวจตราได้ ตัวอย่างเช่น กรณีเรื่องราวที่ลามกอนาจาร การกระทำที่เป็นการขัดขวางการกระทำของรัฐบาลในภาวะสงคราม และการข่มขู่เพื่อให้เกิดความ

¹William A. Hachten, The Supreme court on Freedom of the Press, p. 41.

²205 U.S. 454 (1907).

ไม่สงบและให้มีการใช้กำลังเข้ายึดอำนาจรัฐบาล เป็นต้น

ดังที่กล่าวแล้วว่าการแสดงความคิดเห็นโดยเสรีบางรูปแบบไม่ได้รับการคุ้มครองจาก First Amendment และการแสดงออกโดยเสรีบางรูปแบบอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประโยชน์สาธารณะ จึงจำเป็นจะต้องมีการตรวจตรา (censor) ซึ่งถ้าไม่มีการแสดงความคิดเห็นเสียก่อนก็ย่อมไม่มีทางใดที่จะรู้ได้ว่าจะจำกัดการแสดงออกนั้นให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญได้อย่างไร แต่เมื่อได้มีการเผยแพร่ความคิดเห็นไปแล้วก็ย่อมไม่มีทางที่จะเลิกกลับได้ และอันตรายที่ก่อกำขึ้นก็ไม่สามารถที่จะขจัดได้ ปัญหาของการตรวจตราเรื่องราวใด ๆ จึงเป็นปัญหาของการที่จะกำหนดว่า การแสดงออกเช่นใด อาจจำกัดได้และดำเนินการจำกัดมันเสียก่อนที่จะมีการเผยแพร่ออกไป โดยไม่เป็นการจำกัดการแสดงความคิดเห็นโดยเสรีที่ได้รับการคุ้มครองจาก First Amendment ในขณะที่เดียวกันถ้ามีการตรวจตราซ้ำเกินไปก็ย่อมไร้ประโยชน์ ถ้ามีการตรวจตราเร็วเกินไปก็อาจจะไปทำลาย "ของดี" ไปพร้อม ๆ กับ "ของเลว"¹

คดี Near V. Minnesota, 283 U.S. 697 (1931)²

นับเป็นคดีแรกที่ศาลใช้ข้อกำหนดในส่วน First Amendment จนถึง Fourteen Amendment มาใช้ในการวินิจฉัยตัดสิน การตัดสินคดีนี้ทำให้บทบัญญัติของรัฐในเรื่องอำนาจในการห้ามเสนอข่าวซึ่งศาลมิโนโซตาถือว่าเป็นสิ่งไม่พึงปรารถนาอันลงไปใน การบังคับ/กฎหมายของรัฐมิโนโซตาที่กำหนดไว้ว่า ทุกคนที่ทำธุรกิจการพิมพ์ ถ้าหากเสนอข่าวที่มุ่งร้าย ที่อื้อฉาวน่าอับอาย หรือทำให้เขาเสียชื่อเสียง ไม่ว่าจะ เป็นหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือหนังสือรายคาบอื่นใดก็ตาม มีความผิดในฐานะที่เป็นตัวก่อกวน (nuisance)

¹ กระทบต่อธรรมเนียมปฏิบัติ และสมมุติฐาน สุขสภาราช, ผู้แปล, เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับ การปกครองและรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกา, หน้า 83.

² William A. Hachten, The Supreme Court on Freedom of the Press, pp. 43 - 48.

รัฐมีอำนาจที่จะทำให้เลิกการกักกวนเหล่านั้นได้ และมีอำนาจสั่งผู้พิมพ์มิให้ทำการกักกวนอีกต่อไปได้ แต่ในคดีนี้อำนาจกฎหมายของมลรัฐขัดกับสิทธิในการพิมพ์โดยเสรี กฎหมายที่อนุญาตให้มลรัฐใช้อำนาจนี้ หมายความว่ามลรัฐสามารถสั่งระงับการพิมพ์หนังสือพิมพ์ฉบับใดก็ได้ ก่อนที่จะพิมพ์ คือ ก่อนที่จะมีใครรู้ว่าหนังสือพิมพ์นั้นได้ละเมิดกฎหมาย แต่ศาลสูงสุดมีความเห็นว่า มลรัฐไม่อาจห้ามการพิมพ์ในอนาคตได้เพียงเหตุผลว่า การพิมพ์ในอดีตได้ละเมิดกฎหมาย เพราะเหมือนกับเป็นการบอกผู้เขียนว่าเขาจะเขียนอีกไม่ได้ เพราะวาหนังสือเล่มแรกที่เขาเขียนนั้นลามก

มีคดีเกี่ยวกับการตรวจตราอีกคดีหนึ่งคือ คดี Smith v. California, 361 U.S. 147 (1959)¹ คดีนี้ผู้พิพากษา Black และ Douglas มีความเห็นว่าข้อขัดแย้งระหว่างเสรีภาพแห่งการแสดงออกและความพยายามของรัฐบาลในการที่จะระงับข่าวสารที่น่ารังเกียจนั้น เสรีภาพในการแสดงออกย่อมได้รับโอกาสที่ดีกว่า

Elison Smith เจ้าของร้านขายหนังสือถูกศาลลอสแอนเจลีส พิพากษาว่ามีความผิดฐานละเมิดเทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับเรื่องลามกอนาจาร จำเลยอุทธรณ์ไปยังศาลสูงสุด ศาลสูงสุดได้กลับคำพิพากษาของศาลเทศบาลว่า เทศบัญญัติของลอสแอนเจลีสที่ศาลได้นำมาใช้ทั้ง ๆ ที่ผู้ขายหนังสือได้ให้คำนำโดยเขียนไว้ในหนังสือแล้วว่า ----- หนังสือนั้นบรรจุเรื่องราวอะไรเอาไว้บ้าง และกำหนดให้มีความรับผิดชอบแก่ผู้ขายหนังสือที่ครอบครองหนังสือที่มีเรื่องราวลามกนั้นเป็นการขัดขวางการแสดงออกที่ได้รับการปกป้องโดยรัฐธรรมนูญ จนถึงขั้นที่ว่ากฎหมายเทศบัญญัตินั้นไม่ควรจะมีอีกต่อไป

ความพยายามในการที่จะตรวจข้อความในหนังสือและวารสารมีบ่อย ๆ ที่ทำโดยไม่เป็นทางการและไม่ถูกต้องตามกระบวนการของกฎหมาย ซึ่งความพยายามอย่างนี้ใน Rhod Island ศาลสูงสุดได้พิพากษาวาขัดต่อ First Amendment

คดี Bantam Book v. Sullivan, 372 U.S. 58, (1963)²

สภาของมลรัฐ Rhod Island ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อศึกษาวรรณคดี

¹Ibid, p 54.

²Ibid, p. 57.

ที่ลามกอนาจาร และหนังสืออย่างอื่นที่เห็นชัดแจ้งว่าจะนำเยาวชนไปในทางชั่วได้ คณะกรรมการได้บอกกล่าวให้ผู้จำหน่ายวารสารและหนังสือต่าง ๆ ทราบว่า สิ่งตีพิมพ์บางชนิด ถูกคณะกรรมการพิจารณาว่าเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมต่อบุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี การแจ้งให้ทราบเช่นนี้มีผลทำให้บรรดาหนังสือต่าง ๆ ที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีต้องหยุดการจำหน่ายหมด ศาลสูงสุดได้พิพากษาว่า วิธีการของคณะกรรมการเป็นการใช้อำนาจแทนคณะกรรมการตรวจข่าวอย่างไม่เป็นทางการซึ่งขัดต่อ First Amendment

คดี Kingsley books V. Brown, 354 U.S. 436 (1957)¹

คดีนี้เกิดขึ้นมาจากการดำเนินการตามกฎหมายของมลรัฐนิวยอร์ก ที่จะให้มีการบังคับให้มีการจำหน่ายหนังสือบางอย่าง และเพื่อให้มีการสั่งให้นำหนังสือนั้นไปส่งมอบให้นายอำเภอท้องถิ่นนิวยอร์ก ศาลพบว่ากฎหมายของมลรัฐนิวยอร์กถูกต้องสมบูรณ์ แม้ว่ากฎหมายนั้นอนุญาตให้หยุดการขายหนังสือใดก่อนที่จะมีการตัดสินว่าหนังสือนั้นลามกหรือไม่ ตามกฎหมายดังกล่าว ตำรวจสามารถออกคำสั่งเพื่อยับยั้งการขายหนังสือบางชนิดที่มีการกล่าวหาว่าลามก อย่างไรก็ตามกฎหมายนี้มีบัญญัติไว้ด้วยว่า ควรจะได้อำนาจให้มีการพิจารณาภายใน 24 ชั่วโมง เพื่อชี้ขาดว่า วัตถุหรือสิ่งตีพิมพ์นั้นลามกจริงหรือไม่ และมีสิทธิที่จะให้มีการไต่สวนการตัดสินภายในเวลาสองวันหลังจากที่การพิจารณาตัดสินได้เสร็จสิ้นไป เมื่อมีหลักประกันดังกล่าวนี้ ศาลจึงเห็นว่า การตรวจตราที่ยอมกระทำได้

หมิ่นประมาท

ในปี ค.ศ. 1942 ศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาได้พิพากษาโดยมติเอกฉันท์ในคดี Chaplinsky V. New Hampshire² ว่า คำพูดขู่ยิงให้เกิดการต่อสู้กัน (Fighting words) ไม่ใช่คำพูดที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เพราะเหตุมุ่งใจในการพูดไม่ใช่

¹Ibid, p. 52.

²315 U.S. 568 (1942).

เป็นเรื่องที่สื่อสารกันในทางความคิด แต่เป็นเรื่องระบายนามณ์กันมากกว่า ฉะนั้นจุดประสงค์ของการพูดจึงเป็นความตั้งใจจะทำร้ายความรู้สึกของผู้ฟัง โดยนัยเช่นนี้ศาลจึงตีความว่า ข้อความหมิ่นประมาทมีลักษณะเช่นเดียวกับคำยุยงให้เกิดการต่อสู้กันนั่นเอง ผลก็คือว่า ข้อความหมิ่นประมาทไม่ได้รับความคุ้มครองจากรัฐธรรมนูญ นับแต่นั้นเป็นต้นมา การหมิ่นประมาท จึงเป็นข้อจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อีกประการหนึ่ง

ในสหรัฐอเมริกากรณีที่หนังสือพิมพ์อาจต้องรับผิดชอบในความผิดฐานหมิ่นประมาท อาจแยกพิจารณาได้ 2 ประการคือ¹

1. การเสนอข่าววิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการบริหารงานของรัฐบาลโดยตรง รวมทั้งการเสนอข่าวในส่วนที่เกี่ยวกับตัวเจ้าพนักงานของรัฐในการปฏิบัติกรตามอำนาจหน้าที่ (public officials)

2. การเสนอข่าวเกี่ยวกับเอกชนทั่วไป แยกพิจารณาเป็นการเสนอข่าวสาธารณบุคคล (public figures) และการเสนอข่าวบุคคลธรรมดา (private individuals)

พนักงานของรัฐ (public officials)

ดังได้กล่าวมาแล้วว่าหนังสือพิมพ์มีเสรีภาพอย่างเต็มที่ในการเสนอข่าว วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาล เสรีภาพดังกล่าวนี้รวมไปถึงเสรีภาพในการเสนอข่าวการปฏิบัติราชการของเจ้าพนักงานของรัฐทุกระดับด้วย การปฏิบัติหน้าที่ในส่วนนี้เป็นการที่หนังสือพิมพ์ใช้อำนาจของตนควบคุมการปฏิบัติงานของพนักงานของรัฐ อำนาจดังกล่าวนี้ถือได้ว่าสืบทอดมาจากอำนาจของประชาชน ฉะนั้น จึงเท่ากับเป็นการดูแลสอดส่องการบริหารราชการบ้านเมืองแทนประชาชนนั่นเอง

คดี New York Times Co. V. Sullivan. 376 U.S. 254 (1964)

คดีนี้ผู้สนับสนุนของ civil - rights movement ได้ลงข้อความในหน้าโฆษณาของหนังสือพิมพ์ใหม่ อธิบายถึงการที่พนักงานของรัฐฟ้องผู้เกินขอบเขตที่เมืองมอน โทเมอร์

¹ บุญทิพย์ ผ่องจิตร, "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์กับความรับผิดชอบหมิ่นประมาทในสหรัฐอเมริกา" วารสารนิติศาสตร์ 10 (กันยายน-ธันวาคม 2523) : 584 - 585.

รัฐอลาบามา ปรากฏว่าข้อความที่ลงพิมพ์คลาดเคลื่อนไม่ตรงความจริง ผู้ว่าการเมืองมอนโกเมอรีจึงฟ้องหนังสือพิมพ์ให้รับผิดชอบ ศาลอลาบามา พิพากษาให้โจทก์ไต่คดีสินไหมทดแทน แต่ศาลสูงสุดพิพากษากลับให้จำเลยชนะคดี

คดีนี้เป็นคดีสำคัญที่วางหลักเกณฑ์ความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ฐานหมิ่นประมาท ศาลได้ให้เหตุผลว่า การโต้เถียงในประเด็นที่เกี่ยวกับสาธารณประโยชน์ สมควรจะได้เปิดโอกาสให้ถกเถียงกันได้อย่างกว้างขวางเอาจริงเอาจัง ส่วนเมื่อวิจารณ์ถกเถียงแล้วก่อให้เกิดความระอึกระฮวนใจหรือกระทบกระทั่งโดยตรงต่อรัฐบาลพนักงานของรัฐ ก็นับได้ว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ยิ่งกว่านั้นข้อวิจารณ์ถกเถียงนั้นย่อมได้รับการคุ้มครองอยู่ตลอดไป แม้ว่าจะเกิดผลเป็นการทำลายชื่อเสียงของพนักงานผู้หนึ่งผู้ใดก็ตาม¹

จากเหตุผลดังกล่าวศาลจึงพิพากษาวาพนักงานของรัฐไม่มีสิทธิไต่คดีสินไหมทดแทนในคดีฟ้องหนังสือพิมพ์ให้รับผิดชอบฐานหมิ่นประมาท ถ้าความหมิ่นประมาทนั้นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของพนักงานของรัฐ เว้นแต่พนักงานผู้นั้นจะพิสูจน์ได้ว่าข้อความดังกล่าวไม่ตรงต่อความจริง และหนังสือพิมพ์ได้ลงพิมพ์ข้อความโดยมีเจตนาร้าย (actual malice) กล่าวคือ มุ่งจะให้เกิดความเสียหายขึ้นกับพนักงานของรัฐโดยลงพิมพ์ข้อความที่รู้อยู่แล้วว่าผิดหรือลงพิมพ์โดยไม่สนใจว่าข้อความจะผิดหรือไม่ หลักในเรื่องข้อความเท็จหรือไม่ตรงความจริงที่ศาลใช้ตัดสินคดีนี้ ศาลได้ให้ความเห็นโดยอ้างคดี NAACP v. Button² ว่า "ข้อความผิดพลาดย่อมเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่พ้นในการถกเถียงโดยเสรีและข้อความดังกล่าวนี้จะต้องได้รับการคุ้มครอง ถ้าเสรีภาพของการแสดงออกจะได้มีโอกาสดำรงอยู่"

¹ ในคดีนี้ผู้พิพากษา Goldberg, และ Douglas แสดงความเห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษา โดยให้เหตุผลว่า First Amendment และ Fourteenth Amendment ให้ความคุ้มครองในฐานะเป็นเอกสิทธิ์ (privilege) โดยสมบูรณ์ของประชาชนและหนังสือพิมพ์ที่จะวิพากษ์วิจารณ์พฤติกรรมของเจ้าพนักงานของรัฐ ทั้งนี้โดยไม่ต้องคำนึงว่าจะเกิดผลร้ายใด ๆ หรือไม่จากการใช้เอกสิทธิ์นี้ไปในทางไม่ถูกต้อง.

² 371 U.S. 415 (1963).

ในการตัดสินคดีนี้จะต้องเข้าใจคว่าในสหรัฐอเมริกา หลักในเรื่องความรับผิดชอบหมิ่นประมาทนั้นถือว่า ข้อความที่เป็นจริงเป็นข้อแก้ตัวไม่รับผิดชอบของจำเลยได้เสมอ (Truth is absolutely defence) ผู้ที่พูดความจริงย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ แม้ว่าคำพูดนั้นจะทำให้ผู้อื่นเสียชื่อเสียงก็ตาม เฉพาะข้อความอันเป็นเท็จเท่านั้นที่ผู้พูดอาจต้องรับผิดชอบตามกฎหมาย ที่เป็นดังนี้เพราะรัฐธรรมนูญได้ขยายความคุ้มครองไปถึงข้อความเท็จ โดยเหตุผลที่ว่าเมื่อข้อความ เป็นเท็จเสียแล้ว ก็มิก่อให้เกิดประโยชน์แก่บุคคลทั้งหลายที่จะได้รับรู้รับฟัง

จึงอาจสรุปได้ว่าความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ในความผิดหมิ่นประมาทที่กระทำต่อพนักงานของรัฐนั้นประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ประการ คือ ข้อความ เป็นเท็จประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่ง คือ หนังสือพิมพ์ลงพิมพ์โดยรู้ว่าข้อความ เป็นเท็จหรือลงพิมพ์โดยไม่สนใจว่าข้อความนั้น เป็นเท็จหรือไม่ ในประการหลังนี้หมายความว่า หนังสือพิมพ์จงใจจะให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่พนักงานผู้นั้น

หลักเกณฑ์ความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ฐานหมิ่นประมาทในคดี The New York Times V. Sullivan ต่อมาเรียกกันว่า "The Times Standard" ซึ่งหลักเกณฑ์นี้ช่วยชี้ให้เห็นความสำคัญของเสรีภาพหนังสือพิมพ์และสิทธิของประชาชนที่จะได้รับรู้เรื่องต่าง ๆ มากยิ่งขึ้นด้วย

สาธารณชน (public figures)

จากหลักเกณฑ์ The Times Standard ต่อมาศาลได้ขยายหลักเกณฑ์นี้ให้ครอบคลุมไปถึงความรับผิดชอบในคดีหมิ่นประมาทที่สาธารณบุคคลเป็นโจทก์ฟ้องหนังสือพิมพ์ด้วย โดยปรากฏในคดี Curtis Publishing Co. V. Butts และ Associated Press V. Walker ซึ่งศาลซึ่งรวมพิจารณาคดีทั้งสองเข้าด้วยกัน (388 U.S. 130, 1967)

การขยายหลักเกณฑ์ The Times Standard ในกรณีนี้จึงมีผลเป็นว่าหนังสือพิมพ์ไม่ต้องรับผิดชอบหมิ่นประมาทในกรณีที่ถูกฟ้องโดยโจทก์ที่เป็นสาธารณชน แม้ว่าข้อความที่ลงพิมพ์จะเป็นเรื่องไม่จริงก็ตาม เว้นแต่สาธารณชนดังกล่าวสามารถพิสูจน์ได้ว่าหนังสือพิมพ์

ทราบว่าข้อความที่ลงพิมพ์ดังกล่าวเป็นเท็จ หรือลงพิมพ์โดยมิได้สนใจตรวจสอบดูว่าข้อความนั้นเป็นเท็จหรือไม่ ซึ่งเท่ากับเป็นการจงใจให้ความเสียหายเกิดขึ้นแก่สาธารณชนนั้น

เมื่อทราบหลักเกณฑ์ที่ใช้ตัดสินความรับผิดชอบของหนังสือพิมพ์ที่มีต่อสาธารณชนใน ความผิดฐานหมิ่นประมาทแล้ว ปัญหาต่อมาที่จะต้องกล่าวถึงก็คือ สาธารณชนนั้นหมายความว่า ถึงบุคคลประเภทใดในสหรัฐอเมริกาถือว่า สาธารณชนหมายถึง บุคคลธรรมดาที่แสดงออก โดยสมัครใจชัดเจน หรือโดยปริยาย โดยนำตัวเองให้เข้าอยู่ในสายตาของสาธารณชนทั่วไป ตัวอย่างเช่น ผู้นำการเรียกร้องทางการเมือง คารากายยนตร์ หรือคาราโทรทัศน์ นักพูด ปาฐกถา ผู้มีชื่อเสียงในสังคมอื่น เป็นต้น บุคคลเหล่านี้ถือได้ว่าสละสิทธิที่จะดำเนินชีวิต โดยปราศจากความสังเกตสอดส่องของหนังสือพิมพ์¹ นอกจากนั้น ยังมีสาธารณบุคคลบางคน ที่ทำให้ตนเองอยู่ในสายตาของสังคมเพื่อประเด็นเฉพาะเรื่อง หรือเฉพาะช่วงระยะเวลา บุคคลเหล่านี้จะถือว่าเป็นสาธารณชนเพียงเฉพาะในเรื่อง หรือระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น อีกด้วย

บุคคลธรรมดา (private individuals)

หลักทั่วไปถือว่าบุคคลธรรมดามีสิทธิในเรื่องส่วนตัวของเขา และยังถือว่าสิทธินี้ อยู่เหนือสิทธิของหนังสือพิมพ์ในการเสนอข่าว ทั้งนี้ เป็นไปตามเหตุผลที่ว่า ประชาชน ทั้งหลายต่างไม่มีสิทธิที่จะเข้าไปสอดคุ้สอดเห็นเรื่องของบุคคลอื่น ในเมื่อประชาชนทั่วไป ไม่มีสิทธิอันนี้ หนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นแต่เพียงตัวแทนของประชาชนในการเสนอข่าว ย่อมไม่มี สิทธิเข้าไปสอดคุ้เรื่องราวของบุคคลธรรมดาด้วย

การปกปิดหรือเปิดเผยข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับตัวบุคคล (บุคคลธรรมดา) ย่อมเป็น สิทธิอันชอบธรรมเฉพาะตัวเขาแต่เพียงผู้เดียว แต่เมื่อใดบุคคลธรรมดาคือในฐานะเป็น เจ้าพนักงานของรัฐหรือสาธารณบุคคล เมื่อนั้นสิทธิในเรื่องส่วนตัวของเขาจึงจะถูกจำกัด

¹บุญทิพย์ ผ่องจิตร, "เสรีภาพของหนังสือพิมพ์กับความรับผิดชอบหมิ่นประมาท ในสหรัฐอเมริกา," หน้า 588.

ให้แคลงโดยสิทธิที่เหนือกว่า นั่นก็คือ สิทธิของประชาชนในอันที่จะรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติ
งานราชการของเขา หรือรับรู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับตัวเขา กล่าวอีกนัยหนึ่ง บุคคลเหล่านี้
ถือว่าได้ละสิทธิที่จะดำเนินชีวิตโดยปราศจากความสังเกตสอดส่องของหนังสือพิมพ์ ฉะนั้น
หนังสือพิมพ์จึงไม่มีสิทธิเสนอเรื่อง ภาพ ประวัติ ของบุคคลธรรมดา โดยที่บุคคลผู้นั้นไม่ได้
ให้ความยินยอม ถ้าหนังสือพิมพ์กระทำการดังกล่าวอาจมีความผิดฐานละเมิดสิทธิส่วนตัว
(Right of privacy) ได้ และถ้าเรื่องหรือข้อความที่ลงพิมพ์นั้นไม่ตรงต่อความจริงก็อาจ
รับผิดฐานหมิ่นประมาทอีกด้วย

คดี Gertz v. Robert Welch, Inc., 418 U.S. 323 (1974)¹ ศาลสูงสุด
สหรัฐอเมริกาได้วางหลักเกณฑ์ว่า "The Times Standard" ไม่ใช่กับกรณีที่มีบุคคลธรรมดา
เป็นโจทก์ฟ้องหนังสือพิมพ์ให้รับผิดในความเสียหายอันเกิดจากการหมิ่นประมาท เพราะเมื่อ
เปรียบเทียบหนทางแก้ไขความเสียหายของพนักงานของรัฐหรือสาธารณบุคคลกับบุคคลธรรมดา
ในกรณีถูกหมิ่นประมาทโดยหนังสือพิมพ์แล้ว ศาลเห็นว่าพนักงานของรัฐหรือสาธารณบุคคล
สามารถที่จะเยียวยาการหมิ่นประมาทนั้นได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพราะเขา
เหล่านั้นสามารถเข้าถึงสื่อสารมวลชนต่าง ๆ ได้อยู่แล้ว และยิ่งกว่านั้น บุคคลทั้งสองประเภท
นี้รู้อยู่แล้วว่า ตนเองอาจถูกสอดส่องจากหนังสือพิมพ์ได้ตลอดเวลา แต่กรณีของบุคคลธรรมดา
ซึ่งไม่สมัครใจและไม่คิดว่าตนเองจะเป็นที่ถูกสอดส่องจากใครทั้งสิ้น ฉะนั้น ความระมัดระวัง
ยอมผิดแก่กัน

อย่างไรก็ตาม บุคคลธรรมดาจะเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายอันเกิด
จากหมิ่นประมาทได้ก็ต่อเมื่อ พิสูจน์ได้ว่าข้อความที่ลงพิมพ์โฆษณานั้นเป็นเท็จหรือไม่ตรงกับ
ความจริง และหนังสือพิมพ์อย่างน้อยจะต้องประมาทเลินเล่อเกี่ยวกับการสอบสวนความ
ถูกต้องแห่งข้อความนั้น ค่าสินไหมทดแทนที่จะเรียกนี้ได้แก่ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหาย
เท่าที่เกิดขึ้นจริง (Actual injury) ค่าเสียหายดังกล่าวนี้ไม่จำกัดอยู่เฉพาะความเสียหาย
ที่คำนวณเป็นตัวเงินได้ แต่รวมถึงความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อชื่อเสียง เกียรติยศ ความรู้สึก

¹Ibid, pp. 590 - 591.

คำต้อย และความรู้สึกทุกข์ทรมานทางใจด้วย (personal humiliation and mental anguish and suffering) แต่ตาโจทก์สามารถพิสูจน์ได้ว่าหนังสือพิมพ์จงใจพิมพ์ข้อความอันเป็นเท็จหรือพิมพ์โดยมิได้สนใจว่า ข้อความเป็นเท็จหรือไม่ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ โจทก์พิสูจน์ได้ตามหลัก The Time Standard โจทก์ก็มีสิทธิที่จะได้ค่าสินไหมทดแทนที่นอกเหนือไปจากความเสียหายจริงอีกด้วย (persumed or punitive damages)

คงได้กล่าวแล้วว่า หนังสือพิมพ์จะต้องรับผิดชอบหมิ่นประมาทต่อบุคคลธรรมดา ถ้าโจทก์สามารถพิสูจน์ได้ว่า หนังสือพิมพ์นั้นโฆษณาผิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ ศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกาถือว่า เกณฑ์ประมาทเลินเล่อเป็นหลักเกณฑ์ขั้นต่ำสุด หมายความว่า ศาลสูงสุดเพียงแต่ตั้งหลักเกณฑ์ว่าบรรดาจำเลยให้หนังสือพิมพ์รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนโดยอาศัยเหตุที่ลงข้อความผิดความจริงเพียงอย่างเดียวไม่ได้ แต่การลงพิมพ์ข้อความจะต้องประกอบด้วย การลงพิมพ์ข้อความผิดโดยจงใจประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือประมาทเลินเล่อ อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ศาลสูงสุดถือหลักเกณฑ์ขั้นต่ำสุดว่า เพียงแต่หนังสือพิมพ์ประมาทเลินเล่อก็อาจต้องรับผิดชอบได้

การพิจารณาว่าอย่างไรจึงจะถือว่าหนังสือพิมพ์ประมาทเลินเล่อในการลงพิมพ์ข้อความซึ่งไม่ตรงต่อความจริง ต้องดูว่าหนังสือพิมพ์ได้ใช้ความระมัดระวังในการตรวจสอบความถูกต้องของข้อความเพียงใด หนังสือพิมพ์มีความจำเป็นที่จะต้องเสนอข่าวด้วยความรวดเร็วเพื่อให้เห็นต่อเหตุการณ์ ฉะนั้น การตรวจสอบความถูกต้องของข้อความที่จะพิมพ์อย่างละเอียดย่อมไม่อาจกระทำได้ ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องยอมรับความผิดพลาดเล็กน้อยอันอาจเกิดขึ้นได้ในบางกรณี ฉะนั้น การลงพิมพ์ข้อความผิดความจริงโดยมิได้ใช้ความระมัดระวังอย่างมีเหตุผล (reasonable care) หนังสือพิมพ์ก็ต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ เป็นไปตามหลักในคดี NAACP V. Button ที่กล่าวมาข้างต้น

ส่วนในเรื่องการพิสูจน์เจตนาร้ายของหนังสือพิมพ์ ศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกา

ไคววางหลักเกณฑ์ไว้ในคดี Herbert V. Columbia Broadcasting System, Inc.¹ คดีนี้โจทก์เป็นทหารอเมริกันไปรบในสงคราม ให้สัมภาษณ์และเขียนหนังสือเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของทหารในสงครามเวียดนาม โดยจำเลยเป็นบริษัทโทรทัศน์ได้สัมภาษณ์ทหารและพลเรือน ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับโจทก์และผลิตข่าวโทรทัศน์เกี่ยวกับตัวโจทก์ โดยอาศัยข้อสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้น โจทก์ฟ้องจำเลยให้รับผิดชอบหมิ่นประมาทโจทก์ โจทก์พยายามที่จะพิสูจน์ว่าจำเลยจงใจเสนอข่าวผิดความจริงเพื่อให้โจทก์เสียหายโดยโจทก์ตั้งคำถามให้จำเลยตอบสิ่งที่จำเลยคิดในใจและขอเข้าตรวจดูเอกสารต่าง ๆ ที่จำเลยทำในเวลาที่เหมาะสมทำข่าวเกี่ยวกับโจทก์ ทั้งนี้ก็เพื่อโจทก์จะพิสูจน์ได้ว่า จากความคิดและเอกสารต่าง ๆ แสดงให้เห็นว่าจำเลยจงใจทำให้โจทก์เสียหาย โดยเลือกถือเอาข้อสรุปเกี่ยวกับตัวโจทก์ซึ่งปรากฏเป็นข่าวแทนที่จะถือเอาข้อสรุปเป็นอย่างอื่น ซึ่งจะมีผลให้โจทก์ไม่เสียหาย ศาลชั้นต้นตัดสินว่า จำเลยจะต้องให้การตามคำถามดังกล่าว ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับโดยให้เหตุผลว่าถ้ายอมให้มีการบังคับหนังสือพิมพ์ดังกล่าวได้ จะมีผลกระทบกระเทือนต่อหัวใจแห่งการผลิตข่าว บรรดาหนังสือพิมพ์จะเกิดความลังเลใจที่จะทำข่าว เพราะอาจถูกตรวจคนและบังคับให้ให้การถึงการผลิตข่าวในภายหลังผลก็คือหนังสือพิมพ์จะเสนอข่าวแบบเสียงปัญหาเสียงข้อเท็จจริงซึ่งถ้าเป็นเช่นนั้นจะเกิดผลเสียโดยตรงต่อเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครอง ศาลจึงสรุปว่า การที่จะพิสูจน์ว่าจำเลยมีเจตนาร้ายต่อโจทก์หรือไม่ จะต้องกระทำโดยพิสูจน์จากพยานเอกสารที่โจทก์หามาเองและจากพยานบุคคล การบังคับจำเลยให้เปิดเผยขบวนการผลิตข่าวและให้จำเลยให้การถึงสิ่งที่จำเลยคิดในใจเพื่อจะได้ข้อสรุปออกมาเป็นข่าวจะกระทำมิได้

จากหลักเกณฑ์ในคดีดังกล่าวอาจสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ไม่มีหน้าที่ที่จะต้องหลีกเลี่ยงการลงข่าวที่จะทำให้บุคคลเสียหายต่อชื่อเสียงเกียรติยศ หนังสือพิมพ์มีเอกสิทธิ์

¹Herbert V. Columbia Broadcasting System, Inc.,
United States Court of Appeals for the Second Circuit, Nov.
7, 1977 Docket No. 77 - 17142.

อย่างสมบูรณ์ที่จะลงข่าวใดก็ได้หรือจะลงข่าวอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของบุคคลโดยยอมทำใดก็ตามใดที่ชาวนั้นเป็นความจริง

สิทธิส่วนตัว (Privacy)

เป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่าสิทธิเสรีภาพนั้นมีมากมายหลายประการ ที่สำคัญ อาทิ เช่น สิทธิเสรีภาพในชีวิตร่างกายซึ่งเป็นสิทธิเสรีภาพขั้นมูลฐานที่สำคัญมาก สิทธิเสรีภาพในทรัพย์สิน และสิทธิเสรีภาพในการนับถือศาสนา เป็นต้น สิทธิเสรีภาพเหล่านี้นับเป็นสิทธิเสรีภาพที่สำคัญที่จะต้องกล่าวถึงอยู่เสมอ ในบรรดาสหิทธิเสรีภาพทั้งปวงที่มนุษย์ยอมรับนับถือกันนั้น ยังมีสิทธิเสรีภาพอีกประการหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสิทธิเสรีภาพอื่น และนับวันก็จะทวีความสำคัญและแพร่หลายไปยิ่งขึ้น สิทธิเสรีภาพที่ว่านี้คือ "สิทธิเสรีภาพที่จะไม่ถูกรบกวน (Right to Privacy)" หรือที่เรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า "สิทธิส่วนตัว (Privacy)" สิทธิส่วนตัวนี้เป็นสิทธิเสรีภาพที่ไม่เข้าข่ายสิทธิเสรีภาพอื่น ๆ ในกระบวนสิทธิเสรีภาพทั้งหลายทั้งปวง สิทธิที่ไม่เข้าสิทธิเสรีภาพอื่นนี้จึงมารวมกันเป็นสิทธิส่วนตัว ซึ่งเราอาจจัดได้ว่าสิทธิส่วนตัวเป็นสิทธิขั้นสุดท้าย

Alan Westin นักกฎหมายอเมริกันได้ให้คำนิยามคำว่า สิทธิส่วนตัว (Privacy) ไว้ว่า หมายถึง "ข้ออ้างของบุคคล กลุ่มคน สถาบัน ที่จะตัดสินใจโดยตัวเองว่าเมื่อไร อย่างไร และมีขอบเขตแค่ไหน ชาวคราวทั้งหลายเกี่ยวกับตัวพวกเขาเองจึงแพร่กระจายไปให้คนอื่นรู้ได้"¹ และยังมีนักกฎหมายอื่นได้ให้คำนิยามเอาไว้อย่างง่าย ๆ ว่าเป็น "การควบคุมเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตัวเขาเอง"

เรื่องของสิทธิส่วนตัวที่พูดถึงกันมากได้สะท้อนให้เห็นความวิตกกังวลของชาวอเมริกัน ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเตรียมพร้อมในทางอิเล็กทรอนิกส์ การตรวจค้นบุคคล การตรวจค้นบ้าน และการยึดบ้าน การทดสอบทางคำวจิตวิทยาและการทดสอบโดย

¹ Howard Simons, and Joseph A. Califano Jr. The Media and the law. (New York : Praeger, 1976), p. 25.

ใช้เครื่องจับเท็จ และการรวบรวมข้อมูลอย่างชนิดที่ไม่เคยทำกันมาก่อนเลย โดยสถาบัน เอกชนและสถาบันสาธารณของอเมริกา ด้วยความช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพของสมองกล สำนักงานสืบเชื้อ รัฐบาล บริษัทใหญ่ ๆ จากเอกสารของฝ่ายหนังสือพิมพ์ก็ได้ออกให้ เกิด ข้อมูลที่เป็นจุดเริ่มต้นของเรื่องราวเกี่ยวกับสิทธิส่วนตัวของคนอเมริกัน เรื่องสิทธิส่วนตัว เป็นเรื่องที่มีความสำคัญน้อยมากต่อนักหนังสือพิมพ์ ยกเว้นแต่ว่ามันจะเป็นข่าวที่มีค่าใน ตัวเอง¹

เมื่อผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการคุยกันถึง เรื่องสิทธิส่วนตัว เขาพูดถึงถึงสิทธิของเขา ที่จะพิมพ์ข้อเท็จจริงที่เขาพิจารณาแล้วว่าไม่เป็นเรื่องส่วนตัวอีกต่อไป เรื่องสิทธิส่วนตัวที่ พูดกันออกมาได้คงงามที่สุดก็คือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคนที่ทำงานทางบ้านส่วนรวม แต่ปัญหาในห้วง รวบรวมข่าวของหนังสือพิมพ์นั้นเมื่อขบถอย ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิส่วนตัวของบุคคลธรรมดา ซึ่ง เห็นว่าตัวเองเป็นบุคคลที่เพียงพอที่สังคมส่วนรวมจะตองเอาใจใส่

ได้มีกฎหมายพื้นฐานที่กำหนดการละเมิดสิทธิส่วนตัวมานานแล้ว²

1. การถือเอาชื่อบุคคลอื่น หรือที่คล้ายคลึงกันไปโฆษณาผลิตภัณฑ์หรือส่งเสริม ธุรกิจของตนโดยมิได้รับความยินยอมจากเจ้าของก่อน เท่ากับเป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัว
2. การเข้าไปในบ้านบุคคลโดยไม่ได้รับการเชื้อเชิญ การลอบดักฟัง การพยายาม แอบถ่ายรูปบุคคล เท่ากับเป็นการละเมิดสิทธิส่วนตัว
3. การกล่าววิพากษ์วิจารณ์บุคคลใดไปในทางที่ผิดต่อหน้าสาธารณชน เป็นการ กระทำที่ละเมิดสิทธิส่วนตัวบุคคลเทียบได้กับการหมิ่นประมาท
4. ข้อความที่พรรณานำบุคคลได้รับความอับอายแต่ทว่าเป็นจริง (จึงไม่เป็น หมิ่นประมาท) อาจเป็นการกระทำละเมิดสิทธิส่วนตัวได้ ถ้าหากเกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว แท้จริง (ไม่ใช่เป็นการบันทึกไว้เพื่อสาธารณชนหรือเห็นได้จากประชาชนที่จะไปว่าเป็นเรื่อง ส่วนตัว) และถ้าหากมีการเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้วจะเป็นการทำลายความคิดเห็นที่ค้างมา

¹Ibid.

ของชุมชน

ข้อสรุปของหลักกฎหมายเกี่ยวกับสิทธิส่วนตัว เหล่านี้ไม่ได้ให้คำตอบกับปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการทั้งหลายประสบภายใต้กฎเหล่านี้และภายใต้ความเหมาะสมที่เป็นมาตรฐานขั้นต้น หนังสือพิมพ์ส่วนมากจะไม่ตีพิมพ์ชื่อบุคคลที่ถูกข่มขืนและจะไม่ตีพิมพ์ชื่อของบุคคลผู้เยาว์ที่กระทำผิดกฎหมาย เว้นแต่จะถูกกล่าวหาอย่างผู้ใหญ่ด้วยข้อหาที่ร้ายแรงหรือเป็นเรื่องแพร่หลายจนกลายเป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของคนทั่วไป แต่สำหรับนักหนังสือพิมพ์ที่ก้าวร้าวแล้วสภาพการณ์อาจกลับกลายเป็นไปในทางตรงข้ามและเต็มไปด้วยความรุนแรงก็ได้

กรณีตัวอย่าง ประธานคณะกรรมการหารายได้ให้แผ่นดินของรัฐสภา (Wilbur mills) ซึ่งเคยมีอำนาจในครั้งหนึ่ง เพื่อนหญิงของเขาได้กระโดดน้ำตาย เรื่องเป็นที่รู้จักทั่วไปในวอชิงตันว่าระหว่างนั้น Mills ตีคเหล้า และเวลาก่อนหน้านั้นถึงแม้ว่าบรรดานักข่าวในเมืองหลวงก็รู้ว่า Mills เป็นคนดื่มเหล้าจัดและมักจะเมาอยู่ในที่ลับขบอย ๆ แต่ก็ไม่มีใครเขียนข้อเท็จจริงนี้และก็ไม่มีการตีพิมพ์ข่าวคนไหนสั่งให้มีการเขียนเรื่องนี้ลงด้วย

บรรณาธิการควรที่จะรอให้ Mills โดดน้ำตายไปก่อนหรือถึงจะเขียนเรื่องนี้ กรณีตัวอย่าง เมื่อ Joan Kennedy ถูกจับกุมฐานเมาสุราขณะขับรถในเวอจิเนีย วอชิงตันโพสต์ ได้ลงเรื่องราวไว้ในหน้าแรก และความคิดคะนองด้วยความเมามายก็ถูกตีพิมพ์เอาไว้ในหน้าแรกของหนังสือพิมพ์เหมือนกัน ลักษณะที่แตกต่างกันในการเสนอข่าวเรื่องนี้เป็นเพราะว่า วอชิงตันโพสต์ ได้เอนเอียงในการเสนอข่าวมาทาง Joan Kennedy มากกว่าทาง Mills หรือ หรือเป็นเพราะว่าการเสนอข่าวในลักษณะเอนเอียงแตกต่างเป็นเพราะว่า Joan Kennedy เป็นภรรยาของนักการเมือง หรือด้วยเหตุที่ Mills เป็นนักการเมืองที่ทรงอำนาจ เรื่องของ Joan Kennedy จะถูกตีพิมพ์ในหน้าหลังใหม่ถ้าหากสามีของเธอไม่ถอนตัวออกจากการแข่งขันเป็นประธานาธิบดี ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการเหล่านั้นที่รู้เรื่องเกี่ยวกับความขี้เมาก่อนที่จะมีการจับกุมที่เวอจิเนีย จะเขียนเรื่องใหม่ถ้าหากว่าสามีของหลอนเป็นผู้สมัครเข้าแข่งขันเป็นประธานาธิบดี

ที่หน้าเคาแฟกย่อง

ในเงื่อนไขของหนังสือพิมพ์ที่ปฏิบัติหน้าที่อันสูงส่งนั้น การหาข่าวเรื่องเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไ้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้เข้ามาดูแลผลประโยชน์ของประชาชนนั้นมีขอบเขตไปถึงความประพฤตีสวนตัวของข้าราชการเหล่านั้นด้วย ในเงื่อนไขค่านคุณค่าของข่าว นิสัยส่วนตัวส่วนมากจะเป็นเรื่องการดื่มเหล้า ความมั่นคงด้านจิตใจ และเรื่องเพศ โดยทั่วไปแล้วหนังสือพิมพ์มักจะรังเกียจข่าวที่ไม่ได้รับการตักตวงก่อนที่จะนำลงพิมพ์ ถึงแม้ว่าจะเป็นเรื่องความประพฤตีสวนตัวของบุคคลที่รู้จักกันแพร่หลาย เพราะเป็นการยากที่จะแยกความจริงออกมาได้ ถูกต้องและพวกเขาก็ไม่เต็มใจที่จะพิมพ์ข่าวที่ยังไม่ได้รับการยืนยันอีกด้วย

หลักทั่วไปที่นักหนังสือพิมพ์ส่วนมากอ้างว่าได้ว่าเป็นตามก็คือ นิสัยส่วนบุคคลของคนทำงานให้กับสาธารณะ สมควรจะได้รับการเปิดเผยก็ต่อเมื่อความประพฤตีสวนตัวของบุคคลนั้นมีผลกระทบต่อการทำงานของปฏิบัติหน้าที่ของเขาหรือมีผลต่อส่วนรวม เช่น การเกิดอุบัติเหตุ การถูกจับกุม เป็นต้น นักหนังสือพิมพ์ไ้บันทึกเอาไว้ว่าเรื่องราวชีวิตส่วนตัวของคนที่มีชื่อเสียงเหล่านั้นนั้น ถูกนำมาตีพิมพ์มากกว่าเจ้าหน้าที่บ้านเมือง ผู้มีอำนาจเหนือชีวิตของเราและมากกว่าบุคคลผู้มีชื่อเสียง เช่น คาราภาพยนตร์ หรือคาราทีวีมากนัก

นิสัยชอบดื่มเหล้าสามะเลเทเมามีที่กล่าวว่าจะเป็นปัญหาสำคัญที่ยุ่งยาก ศาสตราจารย์ Nesson, Miller และ Sachs แห่งโรงเรียนกฎหมาย Harvard ได้ถาม Simons บรรณาธิการหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งว่า "ทำไมบรรดาหนังสือพิมพ์จึงไม่ตีพิมพ์ถึงเรื่องเช่น สมาชิกสภา X ประชาชนสภา Y เป็นโรคพิษสุราเรื้อรังหรือเมาเหล้า ขณะมีการประชุม" Simons โต้แย้งว่า "เราจะรู้ได้อย่างไรว่าเขาเมาเหล้า การที่จะไปรู้ว่าใครเมาเหล้า นั้นไม่มีวิธีที่ง่าย ๆ เลยในสังคมที่แพร่ระบาดไปด้วยยา ในบางครั้งการเจ็บป่วยหรือการใช้ยารักษาโรคก็เกิดอาการเหมือนกับเมาเหล้าได้"¹ อย่างไรก็ตาม ปัญหาเรื่องการดื่มเหล้าหรือเรื่องโรคพิษสุราเรื้อรังของบุคคลผู้ทำงานให้กับสาธารณชนก็นับได้ว่าเป็นปัญหาเรื่องส่วนตัวที่หนังสือพิมพ์ควรไ้ให้ความสนใจ แต่ปัญหาเรื่องการดื่มเหล้าก็ไม่ใช่ว่าปัญหาเรื่องส่วนตัว

¹ Ibid, p. 27.

เพียงเรื่องเดียว ปัญหาในเรื่องชีวิตทางเพศของบุคคลผู้เหล่านี้ในปัจจุบันก็เป็นที่ยอมรับกันว่าหนังสือพิมพ์ควรที่จะนำตีพิมพ์เผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ เพราะถือเป็นหลักโดยทั่วไปว่าข่าวสารที่เป็นข่าวส่วนรวมและมีความสำคัญต่อประเทศชาติ ถ้าหากเจ้าหน้าที่รัฐบาลที่รู้ความลับของทางราชการนั้นหากพบว่าเป็นคนที่มีกามวิถถาร ถือว่าเป็นข่าวสำคัญ เพราะอาจจะทำให้บุคคลผู้นั้นตกอยู่ใต้อำนาจการซุกกรงโครโกได้ในปัจจุบันถ้าหากหนังสือพิมพ์พบว่าข้าราชการกระทรวงต่างประเทศหรือข้าราชการกระทรวงกลาโหม หรือผู้ที่มีตำแหน่งสำคัญเป็นกามวิถถาร โดยมีการยืนยันข่าวแล้วว่าเป็นความจริงนั้น ย่อมเป็นข่าวที่มีคุณค่าแก่การตีพิมพ์

มีเรื่องอื่น ๆ อีกบ้างหรือไม่ที่พอจะถือได้ว่าเป็นเรื่องส่วนตัว ถ้าหากว่าการที่วุฒิสมาชิกคนหนึ่งพยายามที่จะให้มีการออกกฎหมายพิเศษขึ้นเพื่อคุ้มครองชีวิตครอบครัวของชาวอเมริกัน ทั้งที่ความจริงมีว่าเขาเคยแตกแยกกับครอบครัวที่อยู่ด้วยกันด้วยดีมาแล้วหลายครั้ง หรือกรณีหญิงคนหนึ่งกำลังรณรงค์ให้มีการห้ามไม่ให้การทำแท้ง หนังสือพิมพ์ควรจะลงข่าวหรือไม่ว่า เมื่อตอนที่หลอนเป็นสาวรุ่นหลอนเคยทำแท้งมาแล้ว เรื่องเหล่านี้มีแนวทางปฏิบัติกันว่า สิทธิส่วนตัวหรือเรื่องส่วนตัวของบุคคลใด ๆ ก็ตามจะต้องทิ้งไปหากว่าเขาก้าวเข้ามาสู่การเมืองหรือเข้าสู่งานเพื่อส่วนรวมอื่น ๆ และเกือบจะไม่มีการคุ้มครองส่วนใดส่วนเสียส่วนตัวที่ถูกต้องตามกฎหมายเลย สำหรับคนที่เป็นวุฒิสมาชิกหรือสมาชิกสภาผู้แทนสหรัฐอเมริกา ในสถานการณ์เช่นนี้การคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลก็คือการลงความเห็นข่าวว่านั่น ควรที่หนังสือพิมพ์จะเอามาเผยแพร่หรือไม่

เรื่องสุขภาพของบุคคลผู้ทำงานเพื่อส่วนรวมก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่น่าสนใจ ผู้สื่อข่าวส่วนมากคุ้นเคยต่อการหลีกเลี่ยง และการปิดบังอำพรางที่มีอยู่ทั่วไปเมื่อใกล้จะหมดอายุสมัยของการเป็นประธานาธิบดี มีประธานาธิบดีหลายคนที่ยกปิดความจริงเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ เพราะกลัวคะแนนเสียงจะตกต่ำ เช่น Woodrow Wilson, Franklin Roosevelt แต่ Lyndon Johnson และ Eisenhower กลับเปิดเผยเรื่องนี้อย่างละเอียด โดยทั่วไปแล้วเป็นที่ยอมรับกันว่าสุขภาพของประธานาธิบดีหรือรองประธานาธิบดีมีความสำคัญเป็นพิเศษ แต่มันก็ไม่ได้ป้องกันพวกเขาจากความพยายามในการปกปิดข้อเท็จจริงในเรื่องนี้จากประชาชนได้ ดังตัวอย่างในปี 1972 วุฒิสมาชิก Thomas Eagleton สมัครเข้า

แข่งขันชิงตำแหน่งประธานาธิบดี เขาเคยป่วยเป็นโรคประสาทมาก่อนแต่ปกปิดความจริงเรื่องนี้ ต่อมาความจริงได้ปรากฏทำให้เขาได้รับแรงกดดันทำให้ต้องลาออกจากผู้สมัคร เขาแข่งขันของพรรคเดโมแครท

สุขภาพของคนที่ทำงานเพื่อชาติในอาชีพอื่นไม่มีความสำคัญเท่าเทียมหรือ ? สถาบันศาลโดยเฉพาะศาลสูงได้หาวิธีกาพิเศษที่จะป้องกันชาวเหล่านี้มิให้ร่วงไหล ทั้ง ๆ ที่ในบางกรณีศาลมีอำนาจที่จะสั่งให้บุคคลหรือสถาบันทุกแห่งปลีกตัวออกจากข่าวสาร กล่าวคือมิให้ชาวต่าง ๆ ครอบงำความคิดและไม่ให้เชื่อชาวใครง่าย ๆ

ผู้สื่อข่าวอชิงตันโพสต์ John P. Mackenzie ได้บันทึกทำที่ของศาลในปัญหาเรื่องสุขภาพของผู้พิพากษา William O. Douglas ซึ่งเขาได้ป่วยเป็นอัมพาตในวันฉลองปีใหม่ของปี 1974 ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในฐานะตุลาการได้ แต่ปรากฏว่าไม่มีชาวใด ๆ ที่แสดงถึงความสำคัญของอาการป่วยของ Douglas เลย Mackenzie จึงเขียนลงในหนังสือพิมพ์ว่า "การสอบถามข่าวคราวใด ๆ เกี่ยวกับอาการป่วยของ Douglas เปรียบเสมือนถูกกักค้ำยกว่าแพงหินที่สำนักงานแถลงข่าวของศาล"¹

เมื่อถูกกดดันด้วยข่าวคือ Douglas จึงปรากฏตัวให้สัมภาษณ์กับหนังสือพิมพ์ซึ่งทำให้เกิดความวิตกกังวลว่า ตำแหน่งตุลาการของเขาอาจจะสิ้นสุดในไม่ช้า อย่างไรก็ตามจนกระทั่งเมื่อวันที่เขาปลดเกษียณ หนังสือพิมพ์และประชาชนก็ได้รับข่าวชิ้นเล็ก ๆ เกี่ยวกับความหนักหนาของอาการป่วยของเขา

ฉะนั้น จึงเป็นการยากที่จะเข้าใจว่าทำไมหรือผู้พิพากษาต่าง ๆ ของศาลสหรัฐอเมริกา จึงได้รับสิทธิส่วนตั้มากกว่าบุคคลที่ทำหน้าที่ในสาขาบริหารหรือสาขานิติบัญญัติของประเทศ

เสรีภาพในการจำหน่ายแจก (Freedom of Distribution)

เมื่อกล่าวถึงเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ย่อมหมายถึงไปถึงสิทธิในการที่จะจำหน่าย

¹Ibid, p. 29.

จ่ายแจกสิ่งพิมพ์โดยปราศจากการเข้าควบคุม หรือการเข้าแทรกแซงอย่างไม่ถูกต้องจากรัฐบาลด้วยผู้พิพากษา Stephen Field กล่าวไว้ในคดี Ex parte Jackson ในปี 1877 ว่า "เสรีภาพในการจำหน่ายจ่ายแจกเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการมีเสรีภาพของหนังสือพิมพ์มากเท่ากับการมีเสรีภาพในการพิมพ์โฆษณา ถ้ามีเสรีภาพในการพิมพ์โฆษณาโดยปราศจากเสรีภาพในการจำหน่ายจ่ายแจกแล้ว เสรีภาพในการพิมพ์ก็จะแทบปราศจากความหมาย"¹

หนังสือรายคาบหรือวารสาร ใบปลิว หนังสือพิมพ์ ตลอดจนหนังสือที่แสดงความคิดเห็นของบุคคลต่าง ๆ ได้ถูกจำหน่ายจ่ายแจกไปโดยวิธีการของมันมากกว่าที่จะถูกส่งให้กับด้วยตัวเอง วิธีการในการจำหน่ายจ่ายแจกหนังสือเหล่านี้ คือ การวางขายตามมุมถนน ขยายตามร้านขายหนังสือ หรือโดยวิธีติดตอแบบถึงบ้าน การจำหน่ายจ่ายแจกหนังสือโดยวิธีการนี้ บางครั้งก็เป็นการรุกล้ำระเบียบหรือข้อบังคับของรัฐบาลมลรัฐที่ออกมาเพื่อจำกัดการกระจายของหนังสือ โดยกำหนดเกี่ยวกับการใช้สถานที่ เวลา และวิธีการในการจำหน่ายจ่ายแจก

ในสหรัฐอเมริกามีปัญหามากมายเกี่ยวกับเสรีภาพในการจำหน่ายจ่ายแจกสิ่งพิมพ์ ซึ่งอาจเป็นการละเมิดระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เช่น เทศบัญญัติที่ห้ามการทำบ้านเมืองสกปรกเลอะเทอะ เทศบัญญัติที่ให้เปิดเผยแพร่ชื่อผู้เป็นสมาชิก สิ่งพิมพ์บางอย่างต่อสาธารณะ และกฎหมายที่กำหนดให้ใบปลิว จะต้องระบุชื่อและที่อยู่ของผู้พิมพ์และผู้โฆษณาเมื่อเกิดกรณีการรุกล้ำกฎหมายเหล่านี้ขึ้น เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่รัฐบาลที่เกี่ยวข้องจะต้องทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทโดยคำนึงถึงสิทธิในการจำหน่ายจ่ายแจกสิ่งพิมพ์

คดี Martin V. Struthers, 319 U.S. 141 (1943)²

Thelma Martin เป็นสมาชิกคนหนึ่งของลัทธิแมมค Jehovah ถูกศาล

¹William A. Hachten, The Supreme Court on Freedom of the Press, p. 192.

²Ibid, pp. 192 - 194.

เทศบาลในเมือง Struthers, Ohio ตัดสินว่ากระทำคามผิด โดยกระทำการละเมิด
 เทศบัญญัติเกี่ยวกับการแจกจ่ายใบปลิว เขตต้องเสียค่าปรับ 10 ดอลลาร์ แต่ศาลสูงสุด
 ได้กลับคำพิพากษาเสียใหม่ โดยให้ความเห็นว่าเทศบัญญัตินี้ละเมิดสิทธิของเธอในเรื่อง
 เสรีภาพหนังสือพิมพ์ และเสรีภาพในการนับถือศาสนา ในคำพิพากษา ผู้พิพากษา Hugo
 Black ได้กล่าวอ้างไว้ว่า โดยเทศบัญญัตินี้เมือง Struther ไม่สามารถตัดสินในนามของ
 ประชาชนในเมืองทั้งหมดได้ว่า บุคคลใดอาจมาเยี่ยมเยียนตามบ้าน และท่านผู้พิพากษา
 ยังอ้างต่อไปอีกว่าเมืองนี้ไม่สามารถสร้างอาชญากรรมที่เกี่ยวกับการนำข่าวสารด้วยความ
 บริสุทธิ์ใจได้

ผู้พิพากษา Black ได้แสดงความคิดเห็นด้วยกับคำพิพากษาของศาลในคดีนี้ไว้ว่า
 เสรีภาพในการพูดและการพิมพ์นั้น แม้จะกว้าง แต่ก็ยังมีขอบเขต ผู้ร่าง First
 Amendment รู้ดีว่าความคิดที่แปลกใหม่และไม่เป็นระเบียบแบบแผนอาจจะรบกวนความไม่
 พึงพอใจของประชาชนได้ แต่ประชาชนก็เลือกที่จะสนับสนุนเสรีภาพซึ่งเขาทั้งหลายเชื่อว่า
 เป็นสิ่งจำเป็น เสรีภาพในการพูดและการพิมพ์ได้รวมเอาไว้ซึ่งสิทธิที่จะจำหน่ายแจก
 บทประพันธ์ และมีความจำเป็นที่จะต้องปกป้องสิทธิในการที่จะรับมันไว้ สิทธินี้ไม่อาจถูก
 ถอดถอนไปแม้ว่ามันจะก่อให้เกิดความรำคาญเล็กน้อย ๆ แก่ประชาชนในเรื่องการจำกัด
 สิ่งสกปรกออกจากท้องถนน

เสรีภาพในการแจกจ่ายข่าวสารให้ประชาชนทุกคนได้รับนั้นจะเกิดขึ้นต่อเมื่อ
 ประชาชนมีความต้องการที่จะรับเสรีภาพนี้ เพราะเห็นว่ามันมีความสำคัญกับชีวิตมนุษย์ และ
 มันจะช่วยดำรงรักษาสังคมแบบประชาธิปไตย โดยเราจะต้องยกเลิกการใช้ดุลพินิจของ
 เจ้าพนักงานและการออกระเบียบซึ่งเกี่ยวกับเวลา และวิธีการในการจำหน่ายแจก
 ส่วนอันตรายอันจะเกิดจากการจำหน่ายแจกเราสามารถที่จะควบคุมได้ง่ายโดยประเพณี
 ทางกฎหมาย และจะทำให้เจ้าของบ้านแต่ละคนมีสิทธิอย่างเต็มที่ที่จะตัดสินใจว่าควรจะรับ
 คนแปลกหน้าที่มาหาในฐานะผู้เยี่ยมเยียนหรือไม่ การห้ามที่เคร่งครัดตามระเบียบเหล่านี้
 ไม่สามารถที่จะสนับสนุนการควบคุมการจำหน่ายแจกให้บรรลุผลสำเร็จได้ แต่ข้อจำกัด
 ที่เปิดเผยในรัฐธรรมนูญสามารถจะทำได้ดีกว่า

หลายปีต่อมาหลังจากการตัดสินคดี Martin ได้เกิดมีกรณีที่เกี่ยวข้องถึงเรื่องสิทธิส่วนตัวที่เกี่ยวกับสิทธิในบ้าน กล่าวคือในคดี Bread ได้มีการรณรงค์ตามบ้านเพื่อชักชวนประชาชนให้เป็นสมาชิกหนังสือวารสาร เทศบัญญัติของมลรัฐสามารถที่จะห้ามวิธีการค้าหนังสือแบบนี้ได้โดยถือว่าเป็นสิ่งที่ศาลเห็นชอบด้วย

คดี Bread v. Alexandria, 341 U.S. 622 (1951)¹

Jack H. Bread พนักงาน Keystone Reader's Service ถูกจับใน Alexandria ในขณะที่ทำการชักชวนให้ประชาชนสมัคร เป็นสมาชิกหนังสือวารสารโดยวิธีการชักชวนตามบ้าน เขาถูกกล่าวหาว่ากระทำการฝ่าฝืนเทศบัญญัติซึ่งเป็นระเบียบเกี่ยวกับการชักชวนและคนเรขายของเทศบัญญัตินี้ถือว่าถ้าเจ้าของบ้านไม่ใคร่ร้องขอแล้วการไปทำการชักชวนตามบ้านเป็นการกระทำความผิด Bread อุทธรณ์คดีไปยังศาลสูงสุด ศาลสูงสุดตัดสินยืนตามศาลล่าง โดยอ้างว่าเทศบัญญัตินี้ไม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับการค้าขายหนังสือระหว่างมลรัฐ และไม่ได้ปฏิเสธเรื่องเสรีภาพของหนังสือพิมพ์แต่อย่างใด ผู้พิพากษา Reed ได้กล่าวสนับสนุนคำพิพากษาในคดีนี้ โดยพูดถึงการปรับสิทธิให้อยู่ในชั้นที่เหมาะสม (adjustment of rights) ว่า เราควรมีเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและในขณะที่เดียวกันก็ต้องมีชีวิตที่เป็นระเบียบด้วย

ผู้พิพากษา Reed ได้ให้ความเห็นว่า ในรัฐสมัยใหม่การค้าเป็นกิจการหนังสือพิมพ์อย่างเสรีจำเป็นต้องมีการควบคุมและอยู่ภายใต้ระเบียบแบบแผน นอกจากนั้น First Amendment และ Fourteenth Amendment ไม่เคยได้รับการปฏิบัติว่าเป็นอำนาจเด็ดขาดสูงสุด เสรีภาพในการพูดและการพิมพ์ไม่ได้หมายความว่า คนเราจะพูดหรือจะแจกจ่ายหนังสือที่ไหนก็ได้ เมื่อไร และอย่างไรก็ได้แล้วแต่เราจะเลือก โดยการปรับสิทธิให้อยู่ในชั้นที่เหมาะสม (adjustment of rights) เราจะมีเสรีภาพแห่งการแสดงออกอย่างเต็มที่และมีชีวิตที่มีระเบียบเรียบร้อย

¹Ibid, pp. 194-196.

ความเห็นแย้งของผู้พิพากษา Black และผู้พิพากษา Douglas

ผู้พิพากษาทั้งสองไม่เห็นด้วยกับคำว่า การปรับสิทธิให้เหมาะสม (adjustment of rights) โดยให้ความเห็นว่า เทศบัญญัตินั้นเป็นสิ่งที่ละเมิดต่อ First Amendment อย่างโจ่งแจ้งและกล่าวโต้แย้งต่อไปว่า ศาลได้เคยกล่าวอ้างไว้ว่า การที่เมืองหรือมลรัฐ จะออกกฎหมายมาเก็บภาษีหนังสือวรรณคดีที่ได้รับสิทธิพิเศษในการไปเสนอขายตามบ้านไม่ได้ (Jones V. Opelika, 319 U.S. 103; Murdock V. Pennsylvania, 319 U.S. +05) หรือจะทำให้การที่บุคคลคนหนึ่งไปหาบ้านคนที่ละบ้านโดยเคาะประตูหรือกดกริ่ง แล้วเชิญผู้อยู่ในบ้านให้ไปร่วมชุมนุมในทางศาสนาหรือในทางการเมือง หรือร่วมประชุมอื่นใด ต้องกลายเป็นคนที่ทำผิดกฎหมายไปได้ (Martin V. Struthers, 310 U.S. 141) โดยการคัดค้านอย่างแข็งขันกฎหมายเหล่านี้ถูกถือว่าบุกรุกเสรีภาพในการพูด การพิมพ์ และการศาสนา และเป็นการละเมิดต่อ First และ Fourteenth Amendment

การลงโทษหนังสือพิมพ์ตามรัฐธรรมนูญจำเป็นจะต้องรวมเสรีภาพในการพิมพ์ และการขายด้วย ในระบบเศรษฐกิจของเรามันสมควรจะต้องรวมไปถึงเสรีภาพของคนที่ยักชวนสมาชิกให้จ่ายเงินซื้อหนังสือด้วย แน่นอนเจ้าของบ้านสามารถจะห้ามเด็กส่งหนังสือพิมพ์ ผู้สื่อข่าววารสารใด ๆ หรือผู้ชักชวนให้ซื้อหนังสือวารสารใด ๆ ไม่ให้มากดกริ่งเรียก แต่เมื่อเจ้าของบ้านเองไม่ทำสิ่งนี้ ฉันทก็เชื่อว่า First Amendment ได้ถูกนำเอามาตีความด้วยความเห็นที่เข้มงวดเกินไปต่อเสรีภาพที่มันรับประกันโดยเอากฎหมายที่เหมือนกับ เทศบัญญัตินี้มาลงโทษบุคคลที่ไปยังบ้านคนที่ละบ้านอย่างสันติในฐานะเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์

ในการที่รัฐบาลพยายามจะควบคุมการดำเนินงานอันเสรีของหนังสือพิมพ์ เจ้าหน้าที่ของรัฐบาลต้องการทราบรายชื่อของผู้ที่เป็นสมาชิกหรือบุคคลที่ได้รับหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ เพื่อจะทำการจำกัดสิทธิโดยไม่มีเหตุผล

คดี United State V. Rumely, 345 U.S. 41 (1953)¹

คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎร ได้สอบสวนผู้แนะนำชักชวนประจำสภา
ผู้หนึ่ง ชื่อ Rumely เขาเป็นเลขานุการขององค์การหนึ่งซึ่งมีชื่อว่าคณะกรรมการของรัฐบาล
ตามรัฐธรรมนูญ (Committee for Constitutional Government) เขาได้ปฏิเสธ
ที่จะให้รายชื่อคนที่ชื่อหนังสือการเมืองจากกลุ่มของเขาเพื่อเอาไปจำหน่ายอีกที่หนึ่ง เขาถูก
พิพากษาว่าหมิ่นประมาทสภาองเกรส ศาลสูงสุดไม่สนใจกับคำพิพากษาของสภาองเกรส
โดยกล่าวว่าคณะกรรมการที่สภาตั้งขึ้นมาแก้ปัญหานั้น มีอำนาจจำกัดเพียงสอบสวนถึงกิจกรรม
ที่มีการแนะนำชักชวนกันเท่านั้น ไม่มีอำนาจอื่น ๆ เช่น อำนาจในการตัดสินว่าบุคคล
หมิ่นประมาท

คดีนี้ผู้พิพากษา Black และผู้พิพากษา Douglas มีความเห็นพ้องกันว่า
ควรจะกลับคำพิพากษาเสียใหม่ ผู้พิพากษา Douglas ได้ให้รายละเอียดถึงความขัดแย้ง
ที่เกิดขึ้นระหว่างอำนาจการสอบสวนของสภาองเกรส และสิทธิแห่งเสรีภาพของการพิมพ์
Douglas กล่าวว่า ถ้าหากการหาข่าวสารในปัจจุบันถูกห้าม หนังสือพิมพ์
จะถูกรบกวนถึงขนาดที่ว่ามีผลในทางปฏิบัติร้ายแรงเท่ากับการตรวจตรา (censor)
หนังสือพิมพ์เลยทีเดียว บรรณาธิการถูกบังคับให้จดทะเบียนกับรัฐบาลกลาง ความต้องการ
ที่จะให้ผู้พิมพ์เปิดเผยชื่อผู้ซื้อหนังสือใด ๆ ของเขาเป็นการเริ่มต้นที่ทำให้หนังสือพิมพ์ต้อง
ระมัดระวังเป็นพิเศษ และเป็นจริงที่ว่าเป็นการลงโทษที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

เมื่อใดที่รัฐบาลต้องการให้ผู้พิมพ์บอกรายชื่อของคนที่ซื้อหนังสือไป เมื่อนั้น
เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ที่เรารู้จักก็เป็นอันหมดไป หน่วยงานของรัฐบาลก็จะคอยตรวจตรา
คนอ่านหนังสือ การซื้อหนังสือหรือเอกสารใดในวันนี้อาจมีผลให้ต้องได้รับหมายศาลเรียกตัว
ในวันรุ่งขึ้น คนบางคนอาจจะเกิดความกลัวที่จะอ่านหนังสือที่ไม่มีคนรู้จักแพร่หลาย หรือ
หนังสือที่มีอำนาจไม่ชอบ

¹Ibid, pp. 197-198.

สิทธิในการพิมพ์โดยไม่เปิดเผยชื่อผู้พิมพ์ ในเรื่องนี้ได้มีการพิจารณากันว่า ความต้องการของรัฐบาลที่ให้ผู้พิมพ์เปิดเผยชื่อของตนเองนั้น จะเป็นการสร้างความเดือดร้อนรำคาญของรัฐบาลอีกแบบหนึ่งหรือไม่ และสงสัยว่าสิทธิเสรีภาพในการพิมพ์โดยไม่เปิดเผยชื่อผู้พิมพ์จะมีได้หรือไม่ คดี Talley โคซี่ให้เห็นว่าภายใต้สิ่งแวดล้อมบางอย่างอาจมีได้

คดี Talley V. California, 362 U.S. 60 (1960)¹

Talley ถูกฟ้องขอหาละเมิดเทศบัญญัติของลอสแอนเจลิส ซึ่งห้ามเด็ดขาดไม่ให้มีการแจกจ่ายใบปลิวซึ่งไม่ได้พิมพ์ชื่อและที่อยู่ของบุคคลซึ่งเป็นคนจัดพิมพ์ หรือผู้ทำการแจกจ่าย หรือผู้ที่ให้การสนับสนุนในการพิมพ์ ศาลสูงสุดได้สรุปคดีนี้ว่า เทศบัญญัติของลอสแอนเจลิสไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ เพราะได้ตัดทอนเสรีภาพแห่งการพูดและการพิมพ์ให้สั้นลง และได้พิพากษาคำพิพากษาของศาลล่าง แต่อย่างไรก็ตามคำพิพากษาแย้งในคดีนี้ได้ชี้ให้เห็นถึงความขัดแย้งกับอีกคำพิพากษาในคดีอื่นอีกคดีหนึ่ง ซึ่งพิพากษาให้เปิดเผยชื่อผู้พิมพ์ ดังนั้น เรื่องนี้จึงยังไม่ยุติลงไปได้ด้วยดี

ผู้พิพากษา Black มีความเห็นสนับสนุนว่า ไม่ต้องสงสัยเลยว่าความต้องการที่จะให้เปิดเผยรายชื่อเหล่านี้มีที่หาที่จะควบคุมเสรีภาพของการแจกจ่ายข่าวสารและโดยรวมทั้งเสรีภาพแห่งการแสดงออกด้วย เอกสาร ใบปลิว หรือหนังสือที่ไม่เปิดเผยชื่อคนพิมพ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องได้เคยแสดงบทบาทที่สำคัญในความก้าวหน้าของมนุษยชาติมาแล้ว บุคคลแบบเดียวกับที่ถูกฟ้องนี้และพรรคพวกของเขาบางครั้งในประวัติศาสตร์สามารถที่จะวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติที่กตัญญู หรือกฎหมายที่กตัญญูได้โดยเปิดเผยเพียงเล็กน้อย หรือไม่เปิดเผยเลย นอกจากนั้นกฎหมายที่บังคับให้มีการลงชื่อผู้พิมพ์ ผู้เขียน และผู้จำหน่ายแจกนี้ มีผลทำให้การจำหน่ายแจกหนังสือที่เป็นอันตรายต่อรัฐบาลหรือที่รัฐบาลไม่เห็นชอบด้วยลดน้อยลง การพิมพ์โดยปกปิดชื่อนั้นบางครั้งก็ทำไปโดยมีความคิดในทางสร้างสรรค์อย่างแท้จริง

¹Ibid, pp. 198-201.

ผู้พิพากษา Clark, Frankfurter และ Charles E. Whittaker
มีความเห็นแย้ง โดยผู้พิพากษา Clark ให้เห็นว่า

ข้าพเจ้ายืนอยู่ในฐานะที่ไม่เป็นรองใครเลยในการสนับสนุน Talley ในค่าน
สิทธิในการพูดโดยเสรี แต่ไม่รวมถึงเสรีภาพในการปกปิดชื่อ รัฐธรรมนูญไม่ได้กล่าวถึง
เสรีภาพแห่งการพูดโดยไม่เปิดเผย ทั้งหมดที่ลอสแอนเจลิสต้องการก็คือ คนที่ใช้สิทธิของเขา
ผ่านทางข้อเขียน หรือแจกจ่ายใบปลิวต้องเปิดเผยตัวเองว่า เป็นใคร ชื่ออะไร เช่นเดียวกับ
กับคนที่ขึ้นมาปราศรัยบนเวที เทศบัญญัติมุ่งที่จะให้มีการรับผิดชอบในการเขียนที่เสนอต่อชุมชน
และเทศบัญญัตินี้ก็ได้รูดล้างเสรีภาพที่บัญญัติไว้ใน First Amendment แต่อย่างใด

สิทธิของผู้พิมพ์ในการแจกจ่ายสิ่งที่เขาพิมพ์นั้นได้รับการรับรองว่า เป็นส่วนหนึ่ง
ในหลักอันสำคัญของ เสรีภาพในการพิมพ์แม้กระนั้นก็ต้องมีเงื่อนไขภายในเพื่อหลีกเลี่ยง
การก่อความรำคาญ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล ทราบใดที่การควบคุมภายในกำหนดเพียง
เงื่อนไขของการจ่ายแจก และไม่ได้หยุดยั้งการจำหน่ายแจกข่าวสารแล้ว เสรีภาพของ
การพิมพ์ก็ได้รับการคุ้มครองอยู่

การผูกขาดหนังสือพิมพ์

การที่จะกล่าวได้ว่าหนังสือพิมพ์มีเสรีภาพ หนังสือพิมพ์จำเป็นจะต้องมีเสรีภาพ
ในการแสวงหาข่าวสาร เสรีภาพในการพิมพ์โฆษณา เสรีภาพในการวิพากษ์วิจารณ์ และ
เสรีภาพในการจำหน่ายแจกแล้ว ยังมีอีกเหตุผลหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อเสรีภาพของ
หนังสือพิมพ์ คือ ความเสรีในการเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ
จะต้องไม่มีการผูกขาดธุรกิจการทำหนังสือพิมพ์นั่นเอง

เหตุที่กล่าวได้ว่า ความมีเสรีในการเป็นเจ้าของกิจการหนังสือพิมพ์มีความสำคัญ
ต่อเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ก็เพราะว่าถ้าภายในประเทศหนึ่งประเทศใดยอมให้เสรีภาพ
ทั้ง 4 ประการข้างต้นแก่หนังสือพิมพ์แล้ว แต่มีการผูกขาดการค้าเงินกิจการหนังสือพิมพ์ให้
เป็นไปโดยเสรีก็อาจกล่าวได้ว่า หนังสือพิมพ์ของประเทศนั้น มิได้มีเสรีภาพที่แท้จริงเลย
เหตุผลเป็นเพราะว่า แม้หนังสือพิมพ์จะมีเสรีภาพทั้ง 4 ประการที่จำเป็นต่อความมีเสรีภาพ

ของหนังสือพิมพ์แล้วก็ตาม แต่ถ้าวรัฐบาลหรือฝ่ายปกครองของประเทศได้ทำการจำกัดกลุ่มบุคคลที่สามารถจะก่อตั้งกิจการหนังสือพิมพ์ได้แล้ว รัฐบาลหรือฝ่ายปกครองก็สามารถที่จะเลือกกลุ่มบุคคลที่เป็นฝ่ายตนให้เป็นผู้เข้ามาจัดทำกิจการหนังสือพิมพ์ ฉะนั้น หนังสือพิมพ์จึงออกมาในอีกรูปแบบหนึ่ง นั่นก็คือ มีท่าทีคล้ายตามรัฐบาลในแทบทุกเรื่อง หนังสือพิมพ์ที่เป็นเช่นนี้ก็เท่ากับละทิ้งหน้าที่อันยิ่งใหญ่ของคนที่ประชาชนมอบหมายให้ ยอมลดศักดิ์ศรีคุณค่าของตนเพียงเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินตรา และความสมบูรณ์พูนสุขที่จะมีตามมา โดยมีได้คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมแต่อย่างใด

นอกจากการให้ความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญใน First Amendment แล้ว ในสหรัฐอเมริกายังมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ช่วยสนับสนุนเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อีกเรื่องหนึ่ง นั่นคือ กฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้า (Antitrust Law) ซึ่งสามารถนำมาใช้กับกิจการหนังสือพิมพ์ได้โดยอนุโลม

กฎหมายป้องกันการผูกขาดของสหรัฐอเมริกามีอยู่หลายฉบับที่สำคัญที่สุด ได้แก่ Sherman Act, 1890 และ Clayton Act, 1914

Sherman Act, 1890 มาตรา 1 ได้บัญญัติไว้ว่า

"สัญญา การรวมตัวกันในรูปทรัสต์หรือรูปอื่น หรือการคบคิดกันทุกชนิดในการยับยั้งการค้า หรือกิจการค้าขายระหว่างรัฐต่าง ๆ หรือกับรัฐต่างประเทศถือว่ามีความผิด"

Clayton Act, 1914 มาตรา 18 บัญญัติไว้ว่า

"ถือว่าการกระทำนั้น เป็นการผิดกฎหมายหาก ได้ทำให้มีการแข่งขันกันน้อยลง หรือก่อให้เกิดการผูกขาดในทุก ๆ ทางของกิจการค้าขาย"

กฎหมายป้องกันการผูกขาดมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ความคุ้มครองการค้าเสรีทุกชนิดในสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะในเรื่องหนังสือพิมพ์ คณะกรรมาธิการเกี่ยวกับเสรีภาพในการพิมพ์ (The Commission on Freedom of the Press) เคยกล่าวไว้ใน ค.ศ. 1940 ว่า "การผูกขาดความจริงและความคิดก่อให้เกิดอันตรายมากอย่างหาที่สุดมิได้ ยิ่งไปกว่าการผูกขาดทางธุรกิจอย่างอื่น" (Monopoly of state and opinion

are infinitely more mischievous than other business monopolies.)¹

เรื่องการผูกขาดกิจการค้าหนังสือพิมพ์ มีคดีปรากฏขึ้นสู่ศาลอยู่เสมอที่บรรดาหนังสือพิมพ์ที่สูญเสียประโยชน์ หรือผลกำไรจำนวนมาก เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายป้องกันการผูกขาดมักจะมีผู้ยกขึ้นกล่าวอ้างต่อศาลว่า กฎหมายป้องกันการผูกขาดทางการค้านี้ขัดกับ First Amendment ที่บัญญัติคุ้มครองเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในที่นี้ใครจะขอยกตัวอย่างคดีสำคัญเท่านั้น

คดี Associated Press V. United States, 326 U.S 1, 1945
ขอเท็จจริงใดก็ตามว่า Associated Press (AP) มีข้อบังคับของสำนักข่าว (By - Law) ห้ามการขายหรือเปิดเผยข่าวให้แก่หน่วยงานหรือบุคคลอื่นใด นอกจากผู้ที่ เป็นสมาชิกของสำนักข่าวเท่านั้น ข้อบังคับดังกล่าวทำให้บรรดาหนังสือพิมพ์ที่มีได้เป็นสมาชิกของสำนักข่าวหมดโอกาสที่จะหาหรือซื้อข่าวจากสำนักข่าว หรือบรรดาหนังสือพิมพ์ที่เป็นสมาชิกของสำนักข่าว ดังนั้น กระบวนการยุติธรรมของสหรัฐอเมริกาจึงฟ้องในข้อหาที่กระทำอันเป็นการผูกขาดทางการค้า (Monopolize a part to that trade) และมีการกระทำอันเป็นการจำกัดกิจการค้าชาวสารระหว่างมลรัฐ (restraint of trade and commerce in news among the states) ตามกฎหมายป้องกันการผูกขาด

ฝ่าย AP ตอบสู้ว่า กฎหมายป้องกันการผูกขาดขัดต่อ First Amendment คดีขึ้นสู่การพิจารณาของศาลสูงสุดสหรัฐอเมริกา ผู้พิพากษา Black มีความเห็นว่า First Amendment ในส่วนที่เกี่ยวกับเสรีภาพ หนังสือพิมพ์มีจุดประสงค์ที่จะกระจายข่าวสารไปยังสาธารณชนให้มากที่สุดและก่อนที่จะตัดสินว่า AP มีความผิดจริง ผู้พิพากษา Black ได้กล่าวว่า "เสรีภาพในการพิมพ์เป็นเสรีภาพสำหรับทุกคน มิใช่เฉพาะผู้หนึ่งผู้ใด เสรีภาพในการพิมพ์ได้รับการคุ้มครองโดยรัฐธรรมนูญ แต่เสรีภาพในการรวมตัวกันเพื่อกีดกันผู้อื่น

¹Harold L. Nelson, Dwight L. Teeter, Jr, Law of Mass Communications, Freedom and Control of Print and Broadcast Media (New York : The Foundation Press, 1973), pp. 595-599.

จากการพิมพ์ไม่ได้รับการค่าประกัน" (Freedom to publish means freedom for all and not for someone Freedom to publish is guaranteed by the constitution, but freedom to combine to keep others from publishing is not.)¹

คดี United States V. Kansas City star, 240 F. 2 d 643 (8 th Cir. 1957) ข้อเท็จจริงมีว่าบริษัท Kansas City Star ทำการผูกขาดกิจการหนังสือพิมพ์ใน Kansas City โดยเป็นเจ้าของหนังสือพิมพ์ฉบับเช้า "The Kansas City Times" หนังสือพิมพ์ฉบับบ่าย "The Kansas City Star" และหนังสือพิมพ์ฉบับวันอาทิตย์ "The Sunday Star" นอกจากนี้ยังปรากฏว่า บริษัทยังมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของสถานีวิทยุ WDAF และสถานีโทรทัศน์ WDAF ด้วย ซึ่งปรากฏว่าในปีหนึ่งทางบริษัทมีรายได้ประมาณ 85 % ของรายได้ของสื่อมวลชนทั้งหมดใน Kansas City

นอกจากนั้นข้อเท็จจริงยังปรากฏต่อมาว่า ประชาชนใน Kansas City ผู้ใดต้องการหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งของบริษัทจะต้องบอกรับหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ เช่นเดียวกัน หากต้องการลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ฉบับใดฉบับหนึ่งก็ต้องลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับ บริษัทเฟอร์นีเจอร์แห่งหนึ่งอ้างว่าถูกบริษัทปฏิเสธการจกรายการโฆษณาทางสถานีโทรทัศน์ เนื่องจากบริษัทเฟอร์นีเจอร์มิได้ลงโฆษณาทั้ง 3 ฉบับของบริษัท Kansas City Star ยิ่งไปกว่านั้น การดำเนินงานของบริษัท Kansas City Star ยังเป็นผลให้บริษัทคู่แข่ง คือ "The Journal-Post" ต้องล้มเลิกกิจการไปในที่สุด

เมื่อคดีขึ้นสู่ศาลบริษัท Kansas City Star โต้แย้งในประเด็นที่สำคัญ 2 ประการ ประการแรกโต้แย้งว่าความจริงแล้วหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับของบริษัทเป็นหนังสือพิมพ์ฉบับเดียวกัน เพียงแต่มีเนื้อหาสาระที่แตกต่างกันเท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้พ้นจากเงื่อนไขของกฎหมายป้องกันการผูกขาด ในข้อนี้รัฐบาลสหรัฐอเมริกา และ District Court ลงความเห็นว่า หนังสือพิมพ์ทั้ง 3 ฉบับเป็นคนละฉบับกัน เพียงแต่ดำเนินการโดยบริษัท

¹Ibid, p. 603.

เพียงบริษัทเดียว อันมีลักษณะของการผูกขาด

ข้อโต้แย้งประการที่สอง บริษัทอ้างว่าการฟ้องร้องบริษัทของตนโดยรัฐบาลสหรัฐอเมริกาโดยอาศัยบทบัญญัติของ Sherman Act 1890 ในครั้งนี้เป็นการขัดกับหลักการใน First Amendment ของรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม ศาลอุทธรณ์ของสหรัฐอเมริกาได้โต้ข้ออ้างของบริษัทโดยนำเอาคำกล่าวของผู้พิพากษา Black ในคดี Associated Press V. United States มากล่าว และตัดสินให้บริษัท Kansas City Star ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและอาญา¹

กฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์ (Newspaper Preservative Act)

ในปี 1970 ประธานาธิบดีนิกสันได้ลงนามในกฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์ (Newspaper Preservative Act 1970) ห้ามกลางเสียงคัดค้านจากฝ่าย Antitrust ของกระทรวงยุติธรรมด้วยเหตุผลที่ว่า กฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์นี้จะทำให้เกิดช่องโหว่ขึ้นในกฎหมายป้องกันการผูกขาด

สาระสำคัญของกฎหมายนี้มุ่งประสงค์ที่จะให้มีการยอมรับการดำเนินกิจการร่วมกัน หรือรวมตัวกันของหนังสือพิมพ์ (Joint Newspaper Operating Arrangement) จำนวนหนึ่งก่อนวันที่ 24 กรกฎาคม 1970 ให้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมาย ภายใต้เงื่อนไขที่ว่า หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งที่เข้าร่วมตัวกันนั้น จะต้องอยู่ในฐานะที่ล้มเหลวทางการเงิน และจะต้องได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (มาตรา 1803)

John H. Corlson กล่าวแสดงความวิตกเกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์ไว้ว่า "กฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์ ปี 1970 ถ้ามองในแง่หนึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการสนับสนุนความก้าวหน้าของหนังสือพิมพ์ แต่ในอีกแง่หนึ่งจะเป็นการนำไปสู่ผลเสียต่อกฎหมายพิเศษที่จะออกตามกฎหมายป้องกันการผูกขาด" ซึ่งหมายถึงการเปิดช่องทาง

¹Ibid, pp. 610-614.

ให้หนังสือพิมพ์ที่มีได้ขาดทุนจริงสามารถหลีกเลี่ยงกฎหมายป้องกันการผูกขาดได้ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เสนอร่างกฎหมายนี้มีไคร่บุคลิกของหนังสือพิมพ์ที่จะได้รับความคุ้มครองเอาไว้ คงปล่อยให้รัฐสภาใช้วิจารณญาณสรุปเอาเอง

Bruce Brugman เจ้าของหนังสือพิมพ์ "San Francisco Bay Guardian" เป็นอีกผู้หนึ่งที่แสดงทัศนคติค้านกฎหมายนี้ โดยอ้างว่ามีลักษณะเป็นการส่งเสริมการผูกขาดในกิจการพิมพ์ อันเป็นการขัดต่อ First Amendment แต่ผู้พิพากษา Carter ได้แสดงทัศนคติค้าน Brugman ว่ากฎหมายนี้เป็นเพียงข้อยกเว้นเล็ก ๆ น้อย ๆ ให้แก่หนังสือพิมพ์ที่อยู่ในภาวะคับขัน และถ้าพิจารณากฎหมายนี้ในแง่ต่าง ๆ ให้ดีจะพบว่า กฎหมายนี้ได้ประมวลหลักเกณฑ์เกี่ยวกับลักษณะของบริษัทที่ล้มเหลว (failing Company) ไว้แล้ว แต่ท่านเองก็มิได้แสดงทัศนคติสนับสนุนเป็นพิเศษแต่อย่างใด¹

กล่าวโดยสรุปข้อคิดเห็นต่าง ๆ เกี่ยวกับกฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์ยังขาดอยู่ มิได้ ขึ้นอยู่กับว่าผู้พิจารณาแต่ละคนจะมองปัญหาไปในแง่ใด บางคนอาจมองว่ากฎหมายนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนกิจการหนังสือพิมพ์ อันเป็นการสอดคล้องกับหลักของรัฐธรรมนูญประการหนึ่ง ส่วนความเห็นคัดค้านก็มองเป็นว่ากฎหมายนี้ช่วยส่งเสริมการผูกขาดหนังสือพิมพ์ในทางอ้อม

เปรียบเทียบการควบคุมหนังสือของประเศสหรัฐอเมริกากับประเทศไทย

1. รัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกามีบัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อย่างเต็มที่ โดยระบุไว้ว่ารัฐสภาไม่สามารถที่จะออกกฎหมายมาจำกัดตัดทอนเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ได้ ส่วนรัฐธรรมนูญไทยก็มีบัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้เช่นกัน แต่มิได้ให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์มากเช่นสหรัฐอเมริกา กล่าวคือ

¹Harold L. Nelson, Dwight L. Teeter, Jr., Law of Mass Communications, Freedom and Control of Print and Broadcast Media, p. 629.

รัฐธรรมนูญไทยได้บัญญัติข้อจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้ด้วย

แม้ว่ารัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาจะให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์อย่างเต็มที่ก็ตาม แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันว่าเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไม่ใช่เป็นเสรีภาพที่ไม่มีขอบเขตจำกัด ศาลของสหรัฐอเมริกาจะเป็นสถาบันที่คอยตีความและวินิจฉัยว่าเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ควรจะ มีขอบเขตและสิ้นสุดลงเมื่อใด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการใช้เสรีภาพไม่ให้เป็นไปกระทบกระเทือนต่อผู้อื่น และในขณะที่เดียวกันศาลก็จะเป็นผู้ตีความรัฐธรรมนูญเพื่อขยายความให้แก่ฝ่ายหนังสือพิมพ์ด้วย ว่าหนังสือพิมพ์จะใช้เสรีภาพไปได้กว้างไกลเพียงใด การที่ศาลจำเป็นต้องขยายความตีความรัฐธรรมนูญในกรณีนี้ก็เพราะรัฐธรรมนูญของสหรัฐอเมริกาได้ยกร่างขึ้นมาเป็นระยะเวลา นานแล้ว และได้เขียนตีความในเรื่องนี้ไว้อย่างสั้น ๆ ประกอบกับความเจริญก้าวหน้าของ เทคโนโลยี ตลอดจนสภาพแวดล้อมในสังคมยังล้าหลังมาก จึงทำให้การใช้บทบัญญัติ รัฐธรรมนูญในปัจจุบันเกิดปัญหาขึ้นว่า กรณีใดเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญมีความประสงค์ที่จะ คุ้มครองและกรณีใดไม่ได้รับการคุ้มครองจากรัฐธรรมนูญ ส่วนการจำกัดเสรีภาพหนังสือพิมพ์ ของไทยนั้น รัฐธรรมนูญได้บัญญัติถึงกฎหมายที่สามารถจำกัดเสรีภาพหนังสือพิมพ์ ซึ่งก็มี มากมายหลายฉบับ ดังจะได้อธิบายโดยละเอียดในบทที่ 4

2. เรื่องความรับผิดชอบหมิ่นประมาท กฎหมายของสหรัฐอเมริกาแตกต่างกับ กฎหมายไทยอย่างมากมาย กล่าวคือ ในเรื่องหมิ่นประมาทกฎหมายของสหรัฐอเมริกา ยึดหลักที่ว่า "ข้อความที่เป็นจริงเป็นข้อแก้ตัวให้พ้นผิดของจำเลยได้เสมอ" แต่กฎหมายไทย ยึดหลักที่ว่า "ยิ่งจริงยิ่งผิด" กฎหมายไทยถือว่า ข้อความที่เป็นจริงเป็นข้อแก้ตัวได้บางกรณี เท่านั้น (รายละเอียดกฎหมายหมิ่นประมาทของประเทศไทยจะกล่าวถึงในบทที่ 4) นอกจากนี้ จะยึดหลักการในเรื่องความรับผิดชอบหมิ่นประมาทที่แตกต่างกันแล้ว สหรัฐอเมริกายังมี ความก้าวหน้าของกฎหมายในเรื่องนี้ไปไกลกว่าประเทศไทยอีกด้วย โดยจะเห็นได้จาก การวางกฎเกณฑ์ความรับผิดชอบหมิ่นประมาทของหนังสือพิมพ์ที่กระทำต่อบุคคลไว้แตกต่างกัน โดยมีการกำหนดบุคคลในสังคมออกเป็น 3 ประเภท คือ พนักงานของรัฐ สาธารณบุคคล และบุคคลธรรมดา บุคคลสองประเภทแรกได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายในเรื่อง หมิ่นประมาทน้อยกว่าบุคคลประเทศสุดท้าย ทั้งนี้เพราะสหรัฐอเมริกามีแนวความคิดว่า

บุคคลสองประเภทแรกอันได้แก่ พนักงานของรัฐและสาธารณบุคคล เป็นบุคคลที่สมัครใจปฏิบัติหน้าที่การงานหรือวางตัวให้อยู่ในสายตาของประชาชน หรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือบุคคลเหล่านี้สมัครใจที่จะได้รับความสนใจหรือการเฝ้ามองของประชาชนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น บุคคลสองประเภทแรกนี้จึงต้องยอมสละสิทธิบางส่วนไป จึงทำให้ได้รับการคุ้มครองน้อยกว่าบุคคลธรรมดา ฉะนั้น หนังสือพิมพ์จึงสามารถรายงานข่าวหรือวิพากษ์วิจารณ์บุคคลสองประเภทแรกได้มากกว่าบุคคลธรรมดา

3. ในสหรัฐอเมริกาซึ่งถือว่าเป็นประเทศที่มีความคิดทางด้านสิทธิเสรีภาพที่กว้างไกลและให้เสรีภาพแก่ประชาชนมากที่สุดในโลกกว่าใด ในแนวความคิดเรื่องสิทธิเสรีภาพของสหรัฐอเมริกามีสิทธิอันหนึ่งซึ่งไม่อาจจัดเข้าร่วมในสิทธิเสรีภาพใด ๆ ได้ สิทธิดังกล่าวนี้ก็คือ สิทธิส่วนตัว (Right to Privacy) เป็นสิทธิของประชาชนที่จะดำรงชีวิตอยู่โดยสงบปราศจากการรบกวนใด ๆ สิทธิส่วนตัวนี้ได้รับการรับรองและคุ้มครองจากกฎหมายของสหรัฐอเมริกา เรื่องสิทธิส่วนตัวนี้นับเป็นความก้าวหน้าทางกฎหมายที่น่าภาคภูมิใจของสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างยิ่ง เพราะสิทธิส่วนตัวนับเป็นสิทธิที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าสิทธิเสรีภาพประการอื่น และนับวันจะทวีความสำคัญมากขึ้น โดยจะเห็นได้จากการที่ประเทศอื่นได้นำไปใช้เพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน แต่เป็นที่น่าเสียดายว่า แนวความคิดในเรื่องการคุ้มครองสิทธิส่วนตัวในประเทศไทย ยังไม่เป็นรูปร่างเพียงพอที่จะผลักดันให้ระบบกฎหมายของเรายอมรับรับรองและคุ้มครองไปถึงสิทธิส่วนตัวได้

4. กิจการหนังสือพิมพ์นับเป็นกิจการค้าประเภทหนึ่ง การที่จะให้มีเสรีภาพในทางการค้าได้นั้น ย่อมจะต้องไม่มีการผูกขาด สหรัฐอเมริกาได้ตระหนักถึงปัญหาการผูกขาดว่าสามารถจะตัดทอนเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ลงได้ จึงตรากฎหมายป้องกันการผูกขาด (Anti-trust Law) เพื่อวางกำหนดกฎเกณฑ์ในกิจการค้าทุกประเภทโดยห้ามมิให้มีการค้าขายแบบผูกขาดเกิดขึ้น กฎหมายนี้นับเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ทางหนึ่งเช่นกัน ส่วนกฎหมายไทยก็มีกฎหมายป้องกันการผูกขาด คือ พระราชบัญญัติกำหนดราคาสินค้าและป้องกันการผูกขาด พ.ศ. 2522 วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้มุ่งรักษาประโยชน์ของผู้บริโภคและป้องกันมิให้ราคาสินค้าและค่าบริการต่าง ๆ สูงขึ้นรวดเร็วเกินสมควร

โดยกำหนดราคาสินค้าให้เป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดและการจำกัดการแข่งขันในการประกอบธุรกิจ ซึ่งคำว่า "ธุรกิจ" ตามพระราชบัญญัตินี้ หมายความว่า กิจกรรมในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การบริการ หรือกิจกรรมอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จะเห็นได้ว่า จากคำนิยามและวัตถุประสงค์ของกฎหมายที่กล่าวมาข้างต้น มิได้หมายความว่า รวมถึงกิจการหนังสือพิมพ์แต่อย่างใด ฉะนั้นประเทศไทยจึงไม่มีกฎหมายที่คุ้มครองผู้ประกอบการวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในลักษณะนี้

5. สหรัฐอเมริกาเห็นความสำคัญของกิจการหนังสือพิมพ์ จึงได้มีการตรากฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์ขึ้น (Newspaper Preservative Act) เพื่อช่วยเหลือกิจการหนังสือพิมพ์ที่ประสบกับภาวะขาดทุนให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ กฎหมายในลักษณะนี้ประเทศไทยยังก้าวไปไม่ถึง แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายคุ้มครองหนังสือพิมพ์ของสหรัฐอเมริกานี้ก็ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากมายทั้งทางบวกและทางลบ กล่าวคือ ถ้ามองในแง่หนึ่งกฎหมายฉบับนี้เป็นการสนับสนุนความก้าวหน้าของหนังสือพิมพ์ แต่อีกแง่หนึ่งอาจจะเกิดผลเสียต่อกฎหมายพิเศษที่จะออกตามกฎหมายป้องกันการผูกขาด อย่างไรก็ตาม ข้อวิจารณ์เหล่านี้ยังไม่สามารถหาข้อยุติที่แน่นอนได้

หนังสือพิมพ์ในอินเดีย

อินเดียเป็นประเทศตั้งอยู่ในทวีปเอเชีย และได้รับอิทธิพลในด้านต่าง ๆ จากประเทศอังกฤษ ประเทศอังกฤษได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่เป็นแม่บทของระบอบประชาธิปไตย ดังนั้น จึงเห็นสมควรศึกษาวิเคราะห์ถึงปัญหาความมีเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในประเทศอินเดีย เพื่อประกอบการศึกษาหัวข้อวิทยานิพนธ์นี้

ดังได้กล่าวแล้วว่าประเทศอินเดียได้รับอิทธิพลในด้านต่าง ๆ จากประเทศอังกฤษ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้เกิดความคิดคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนมากพอสมควร ดังจะเห็นได้จากรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1949 ซึ่งได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมหลายครั้งและใช้บังคับมาจนถึงปัจจุบันได้ กล่าวถึงเสรีภาพในการคิดและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น (freedom of thought and freedom of expression) ไว้ในส่วนคำปรารภ

(Preamble) ของรัฐธรรมนูญ นอกจากนั้นยังได้วางสิทธิเสรีภาพดังกล่าวไว้เป็นอันดับแรก
ในบรรดาสิทธิเสรีภาพทั้ง 7 ประการที่บัญญัติรับรองไว้เพื่อเป็นหลักประกันของประชาชน¹
ในเรื่องสิทธิเสรีภาพในการพูดและการแสดงความคิดเห็น รัฐธรรมนูญอินเดียได้บัญญัติไว้
ในหมวด 3 ว่าด้วย สิทธิขั้นมูลฐาน โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 19

มาตรา 19 (1) พลเมืองทุกคนย่อมได้รับสิทธิดังต่อไปนี้

(a) เสรีภาพในการพูด และเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

.....
.....

(2) เสรีภาพใน (a) จะไม่กระทบกระเทือนถึงกฎหมายที่ใช้อยู่บังคับ
อยู่ในปัจจุบัน หรือ กระทบกระเทือนถึงการที่รัฐจะออกกฎหมายมาจำกัดคัดค้านเสรีภาพ
ดังกล่าวในกรณีดังต่อไปนี้คือ เพื่อประโยชน์แห่งอำนาจอธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน
ของประเทศอินเดีย เพื่อความมั่นคงของรัฐ ความสัมพันธ์กับรัฐต่างประเทศ ระเบียบของ
ชุมชน ความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ การละเมิดอำนาจศาล
การทำให้เสียหายต่อชื่อเสียงเกียรติยศ หรือ การยั่วให้เกิดการกระทำผิดต่อกฎหมาย
บ้านเมือง

เมื่อพิจารณามาตรา 19 (1) (a) จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญอินเดียมิได้บัญญัติ
คุ้มครองเสรีภาพในการพิมพ์ไว้แต่ประการใด แต่วงการศาลของอินเดียได้ตีความมาตรา 19
(1) (a) ว่า เสรีภาพในการพูดและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น ตามที่ได้บัญญัติไว้
หมายความรวมถึงเสรีภาพในการพิมพ์ด้วย โดยรัฐบาลจะต้องไม่เข้ามายุ่งเกี่ยว การ
การกำหนดขอบเขตของเสรีภาพในการพิมพ์เป็นหน้าที่ของรัฐสภา²

¹J.R. Mudholkar, Press Law (Calcutta : Eastern Law
House, 1975), p. 28.

²Ibid, p. 28.

นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญยังได้บัญญัติถึงกฎหมายที่จะมาจำกัดสิทธิของเสรีภาพตาม มาตรา 19 (1) ไว้ในมาตรา 13 อีกว่า

มาตรา 13 (2) รัฐไม่อาจออกกฎหมายมาจำกัดสิทธิหรือเอาไปเสียซึ่งสิทธิ เสรีภาพที่ได้บัญญัติไว้ในหมวดนี้ กฎหมายใดที่มีลักษณะดังกล่าวจะตกเป็นอันไม่มีผลใช้บังคับ

จากมาตรา 13 (2) และมาตรา 19 (1) (a) และ (2) ผลจึงเป็นว่า รัฐธรรมนูญอินเดียได้บัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ กฎหมายใดที่มีเนื้อหา สาระจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์จะตกเป็นอันไร้ผลในการบังคับใช้ การจำกัดเสรีภาพ ในการพิมพ์อาจกระทำได้โดยเป็นไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ หรือ รัฐสภาอาจออก กฎหมายใหม่ ซึ่งกฎหมายที่รัฐสภาจะบัญญัติขึ้นนั้นจะต้องเป็นไปตามเงื่อนไขดังนี้

1. เพื่อประโยชน์แห่งอธิปไตยและบูรณภาพแห่งดินแดนของประเทศอินเดีย
2. เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ
3. เพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีกับรัฐต่างประเทศ
4. เพื่อรักษาความเป็นระเบียบของชุมชน
5. เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
6. เพื่อป้องกันการกระทำอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงเกียรติยศ
7. เพื่อป้องกันการกระทำอันเป็นการละเมิดอำนาจอศาล และ
8. เพื่อป้องกันการยั่วยุเพื่อให้เกิดการกระทำความผิดตามกฎหมายบ้านเมือง

เมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ทำให้เห็นได้ว่า ประเทศอินเดียให้ เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์ ถึงแม้ว่าจะไม่มีการบัญญัติรองรับเสรีภาพหนังสือพิมพ์ไว้โดยตรง ในรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่ก็เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ศาลสูงสุดได้วางแนวไว้ว่าเสรีภาพ ในการพูดและเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 19 (1) (a) นั้น หมายความว่ารวมถึงเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ด้วย เมื่อเป็นเช่นนี้ก็นับได้ว่า ประเทศอินเดีย ก็ให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์ เป็นแต่ว่าการให้เสรีภาพหนังสือพิมพ์ของประเทศอินเดียมีข้อ จำกัดซึ่งบัญญัติอยู่ในมาตรา 19 (2) นั้นเอง จากการพิจารณาจะเห็นได้ว่าโดยหลักแล้ว รัฐธรรมนูญอินเดียบัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพหนังสือพิมพ์อย่างเต็มที่ แต่มีข้อยกเว้น

ในการจำกัดเสรีภาพ กล่าวคือ เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ย่อมสิ้นสุดลง เมื่อเกิดมีการกระทำที่เข้าลักษณะตามที่กฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกำหนดห้ามไว้ หรือ เสรีภาพหนังสือพิมพ์อาจถูกจำกัดได้โดยการที่รัฐสภาออกกฎหมายมาจำกัดคัดค้าน กฎหมายที่รัฐสภาจะออกมาเพื่อจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ได้นั้น จะต้องเป็นกฎหมายที่มีเนื้อหาสาระสำคัญเข้าตามเงื่อนไขทั้ง 8 ข้อ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 19 (2) เท่านั้น จึงจะสามารถจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ได้

ถ้าพิจารณามาตรา 19 (2) อย่างลึกซึ้งจะเห็นได้ว่า เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ถูกจำกัดคัดค้านมากพอสมควร โดยทางหนึ่งถูกจำกัดเสรีภาพจากกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันซึ่งก็มีหลายฉบับ และอีกทางหนึ่งก็อาจถูกจำกัดเสรีภาพโดยการออกกฎหมายของรัฐสภา แม้ว่ารัฐธรรมนูญจะบัญญัติเงื่อนไขเฉพาะที่สามารถจะจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้เพียง 8 ข้อ เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางการออกกฎหมายของรัฐสภาก็ตาม แต่เมื่อวิเคราะห์แล้วจะเห็นได้ว่าเงื่อนไขทั้ง 8 ข้อดังกล่าว สามารถตีความให้กินความหมายได้อย่างกว้างขวาง และหาขอบเขตสิ้นสุดได้ยาก อาจกล่าวได้ว่าข้อจำกัดเสรีภาพทั้ง 8 ข้อ มีลักษณะกินความแผ่ขยายครอบคลุมกฎหมายทั่ว ๆ ไปของรัฐที่ว่าได้ ฉะนั้น จึงอาจสรุปได้ว่าเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อื่นเคียงก้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายนั่นเอง

จากการศึกษารัฐธรรมนูญอินเดียที่ได้กล่าวมา ทำให้ทราบได้ว่ายังมีกฎหมายอื่นที่ควบคุมหรือจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อยู่อีก นั่นก็คือกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบันซึ่งที่บัญญัติไว้ในมาตรา 19 (2) กฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพหนังสือพิมพ์ที่กล่าวถึงนี้มีหลายฉบับ ดังนั้น ในส่วนที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้จะขอกล่าวถึงกฎหมายที่สำคัญ ๆ เพื่อประกอบการศึกษาถึงปัญหาเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ว่าถูกจำกัดควบคุมมากเพียงใด

1. The Office Secrets Act, 1923

กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่มุ่งจำกัดการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ มิให้นำข่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือความเคลื่อนไหวของรัฐบาลซึ่งมีความจำเป็นต้องเก็บรักษาไว้เป็นความลับมาเปิดเผย เพราะเหตุว่าข่าวดังกล่าว ถ้านำมาเปิดเผยแล้วอาจก่อให้เกิด

อันตรายต่อความมั่นคงของชาติได้ อีกประการหนึ่ง หนังสือพิมพ์มีความต้องการหาข่าวเป็นอย่างมากเพื่อนำมารายงานต่อประชาชน จึงต้องกระทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้ข่าวมาโดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมถูกต้อง ฉะนั้น รัฐบาลจึงจำเป็นต้องมีมาตรการที่จะแก้ไขสถานการณ์เช่นว่านี้

เรื่องสิทธิของประชาชนในการรับทราบข่าวของทางราชการ ศาลสูงสุดได้วางบรรทัดฐานไว้ว่า ประชาชนควรมีสิทธิในการรับทราบข่าวเกี่ยวกับกิจกรรมของหน่วยราชการในลักษณะที่ถูกต้อง และยังหมายรวมไปถึงการยินยอมให้ตีพิมพ์เผยแพร่ ที่มา เจตนารมณ์ ข้อโต้แย้ง หรือเหตุผลในการกระทำเหล่านั้นด้วย

The Office Secrets Act, 1923 ได้กำหนดมาตรการจำกัดเสรีภาพหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

มาตรา 3 ลงโทษต่อจารบุรุษ และผู้เปิดเผยความลับของชาติโดยกำหนดไว้ว่า บุคคลใดโดยเจตนาที่จะกระทำต่อความปลอดภัยของชาติและประโยชน์ของรัฐโดย

A) สืบหา หรือลวงล้าเข้าไปในที่หวงห้าม

B) วางแผน บันทึกข้อความซึ่งแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งหรือไม่ก็ตาม

อันเป็นประโยชน์แก่ศัตรู

C) รวบรวม วางแผน รายงาน หรือตีพิมพ์ ซึ่งบุคคลอื่นกระทำขึ้น

อันเป็นแผนการ โครงการใด ๆ อันพอจะสันนิษฐานว่า ได้กระทำโดยตรงหรือโดยอ้อม

อันเป็นประโยชน์แก่ศัตรู

บุคคลผู้นั้นมีความผิด และต้องได้รับโทษ

โทษสำหรับความผิดนี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา 3 (1) ซึ่งมีโทษสูงถึง 14 ปี การที่จะเป็นความผิดดังที่กล่าวมา จำเลยจะต้องกระทำการครบองค์ประกอบ คือ

1. มีเจตนาที่กระทำต่อความปลอดภัยและประโยชน์ของรัฐ โดยลงมือทำการหรือเพียงแต่พิสูจน์ว่าใครเห็นด้วย

2. มีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ลวงล้าเข้าไปในสถานที่

หวงห้าม หรือมีการติดต่อกับรายงานให้แก่บุคคลซึ่งไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

และมาตรา 5 กำหนดว่า หากผู้ซึ่งมีหน้าที่เก็บรักษา หรือควบคุมรหัสลับของราชการ แผนการ แบบแปลน ซึ่งเกี่ยวกับสถานที่หวงห้าม ฯลฯ มีเจตนาที่จะกระทำการเช่นนั้นกับบุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง และยังหมายรวมถึงอาสาสมัครซึ่งกระทำการดังกล่าวโดยรู้อย่างแจ้งชัดก็ดี หรือมีหลักฐานเชื่อว่ากระทำความผิดก็ดี ขณะเข้ารับหน้าที่ก็จะผิดตามกฎหมายนี้เช่นกัน

ฉะนั้น หนังสือพิมพ์ใดที่ลงพิมพ์ข่าวความลับของราชการ ไม่ว่าจะด้วยความลับในรูปแบบใดแล้ว ผู้สื่อข่าว ผู้พิมพ์ ผู้จัดจำหน่าย บรรณาธิการของหนังสือพิมพ์นั้น จะมีความผิดตามกฎหมายนี้ด้วยเช่นกัน

2. Press & Registration of Books Act, 1867

เป็นกฎหมายที่วางข้อกำหนดให้ใช้กับสิ่งพิมพ์ หนังสือ และหนังสือพิมพ์ เพื่อจำกัดจำนวนการพิมพ์ วางข้อกำหนดเกี่ยวกับหนังสือและหนังสือพิมพ์ ตลอดจนบังคับให้หนังสือและหนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์ในประเทศอินเดียต้องทำการจดทะเบียนต่อทางราชการ

กฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับแก่ เอกสาร (document) รวมทั้งหนังสือพิมพ์ (Newspapers) และหนังสืออื่น ๆ (book)

มาตรา 3 กำหนดว่า หนังสือ เอกสาร ที่พิมพ์ขึ้นในอินเดียต้องแสดงชื่อผู้พิมพ์ สถานที่พิมพ์ สถานที่จำหน่าย ชื่อผู้จัดจำหน่าย

มาตรา 4 กำหนดว่า ต้องระบุชื่อผู้เป็นเจ้าของหนังสือ หรือเอกสารนั้น ๆ

มาตรา 5 กำหนดว่า หนังสือพิมพ์ทุกฉบับต้องระบุชื่อผู้เป็นเจ้าของ บรรณาธิการ วันที่พิมพ์ ผู้พิมพ์ ผู้จัดจำหน่าย ซึ่งได้แจ้งไว้ต่อทางราชการ

มาตรา 7 กำหนดว่า บรรณาธิการ ผู้มีชื่อปรากฏในหนังสือพิมพ์จะต้องรับผิดชอบต่อบุคคลอื่น เช่นเดียวกันกับผู้พิมพ์หรือผู้จัดจำหน่ายด้วย

ตัวอย่างคดีระหว่าง D.P. Mishra V. K.N. Sharma, 1971 ข้อเท็จจริงปรากฏในคำบรรยายฟ้องว่า Mr. Mishra ได้จัดทำเอกสารฉบับที่ก่อให้เกิดข้อพิพาทขึ้น

โดยบรรยายถึงบุคคลิกภาพ และการกระทำของจำเลยว่าเกี่ยวข้องกับผู้สมัครเลือกตั้ง และมอบให้ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ "Mahakoshal" ซึ่งขณะนั้น Shukoa เป็นบรรณาธิการ Shukla ยกข้อต่อสู้ว่าตนมิได้รู้เห็นกับการลงพิมพ์ข้อความนั้น และมีได้บริหารงานใด ๆ ในโรงพิมพ์นั้นแล้วขณะที่มีการลงพิมพ์ จนกระทั่งการเลือกตั้งได้เสร็จสิ้นลง ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า มาตรา 7 เป็นข้อสันนิษฐานของกฎหมายว่า ผู้มีชื่อปรากฏในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับ ให้สันนิษฐานว่าเป็นบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น เว้นแต่จะมีหลักฐานแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

นอกจากนั้นมาตรา 123 (4) ของ The Representation of People Act ยังกำหนดไว้ว่า บรรณาธิการจะรับผิดชอบในสิ่งพิมพ์ ก็ต่อเมื่อเขาได้ทราบเท่านั้น แต่ตามข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวปรากฏว่า Shukla ได้แต่งตั้งให้บุคคลอื่นเข้าเป็นบรรณาธิการแทนตน และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งก็ได้ปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่มีการพิพาท ดังนั้น จึงต้องมีการสืบพยานให้เห็นว่า Shukla ไม่มีส่วนรู้เห็นและยินยอมในการลงพิมพ์ครั้งนั้นเลย

อนึ่ง หนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ในอินเดียจะต้องส่งให้แก่รัฐบาลโดยไม่คิดมูลค่า 2 ฉบับ ทุกครั้งที่ตีพิมพ์เสร็จเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และหากไม่ปฏิบัติตามก็มีบทลงโทษตามมาตรา 11 A.

3. The Young Persons' (Harmful Publications) Act, 1956

กฎหมายฉบับนี้มุ่งที่จะควบคุมการจำหน่ายสิ่งพิมพ์ (publication) และภาพ ซึ่งจะเป็นภัยต่อเยาวชน ซึ่งมีเนื้อหาที่แสดงถึงการก่อกบฏอาชญากรรม การกระทำที่รุนแรง หรือเป็นการยุยงให้เยาวชนกระด้างกระเดื่อง หรือทำให้เกิดอิทธิพลในทางร้ายแก่เยาวชน

สิ่งพิมพ์ (publication) ตามกฎหมายฉบับนี้ หมายถึง หนังสือวารสาร (magazine) จุลสาร (pamphlet) ใบปลิว (leaflet) หนังสือพิมพ์ หรือสิ่งพิมพ์อื่น ซึ่งบรรจุเรื่องราว ภาพประกอบ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนอันเป็นการแสดงว่า 1) เห็นชอบด้วยกับการกระทำความผิดตามกฎหมาย 2) เป็นการกระทำที่ทารุณโหดร้าย 3) เหตุการณ์ที่น่าสพรึงกลัวที่สิ่งพิมพ์นั้นลงพิมพ์เพื่อชักจูงเยาวชนให้เห็นดีเห็นชอบ หรือเป็นการกระตุ้นหรือส่งเสริมให้เยาวชนเห็นชอบกับการกระทำความผิด หรือการกระทำที่รุนแรงโหดร้าย

มาตรา 2 (a) บัญญัติเป็นความผิดแก่ผู้จำหน่ายแจก โดยให้อำนาจศาลที่จะทำลายสิ่งพิมพ์ในขณะที่ถูกเสนอมาสู่ศาลแล้วก็ได้ หรือยังอยู่ในความครอบครองของผู้ซื้อมาก็ค้น นอกจากนั้นมาตรา 4 ยังให้อำนาจแก่รัฐบาลที่จะยึดสิ่งพิมพ์เหล่านั้นได้ทั่วประเทศ และมาตรา 6 ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจที่จะจับกุม หรือทำลายสิ่งพิมพ์ที่เป็นภัยเหล่านี้ได้

4. The Parliament Proceedings (Protection of Publication) Act, 1956

กฎหมายฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่มุ่งคุ้มครองการพิมพ์เผยแพร่รายงานการดำเนินงานของรัฐสภา ซึ่งสมาชิกรัฐสภามีเอกสิทธิ์ในการอภิปรายในระหว่างประชุม แต่ถ้ามุคคลดธรรมดากล่าวอ้างพาดพิงไปกระทบต่อบุคคลอื่นอาจต้องมีความผิดได้ ฉะนั้น กฎหมายนี้จึงมุ่งคุ้มครองหนังสือพิมพ์ที่ทำหน้าที่รายงานข่าวเช่นว่านี้ ไม่ให้ได้รับความเดือดร้อนจากการที่อาจเป็นการผิดกฎหมาย

มาตรา 3 กำหนดว่า บุคคลไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่ง หรือทางอาญา ในการลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับรายงานที่เป็นจริงและเป็นการทำงานของรัฐสภา เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าได้กระทำการไปโดยมีเจตนาร้าย บทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้มุ่งใช้เฉพาะกับการรายงานการอภิปราย หรือการดำเนินงานของสภานิติบัญญัติ และสภาผู้แทนราษฎร เท่านั้น ไม่รวมความไปถึง สถาบันที่มีอำนาจออกกฎหมายอื่น (State Legislature) และรัฐที่กฎหมายนี้ใช้บังคับก็มีเพียงรัฐเดียวคือ รัฐโอริสสา (Orissa) ด้วยเหตุนี้บรรดาผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ในรัฐอื่นจึงพยายามเรียกร้องและกระตุ้นให้มีการออกกฎหมายเช่นว่านี้มาใช้บังคับในรัฐของตน

5. The Copyright Act, 1957

มาตรา 52 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับกรณีที่มีการละเมิดต่อลิขสิทธิ์ (Copyright) ลิขสิทธิ์นี้กำหนดขึ้นเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าด้านศิลปและวิทยาศาสตร์ เมื่อมีกรณีพิพาทเกิดขึ้น โจทก์มีหน้าที่นำสืบว่าการลอกเลียนนั้นกระทำโดยทุจริต

โดยให้นำเอาส่วนซึ่งเป็นสาระสำคัญของต้นแบบมาลอกเลียน

กฎหมายนี้ได้ยกเว้นความผิดไว้บางกรณี คือ ถ้าบุคคลที่นำเอาสิ่งซึ่งบุคคลอื่นคนหนึ่งคิดขึ้นมาใช้นั้น อาจไม่ถือเป็นความผิดตามกฎหมายได้ หากว่าบุคคลนั้นกระทำโดยสุจริต (fair use) อาทิเช่น การนำข้อความนั้นมาคัดแปลงรายละเอียดซึ่งมิใช่สาระสำคัญ หรือทำการแก้ไข (review) ให้ผิดไปจากเดิมเพียงเล็กน้อย หรือวิพากษ์วิจารณ์งานนั้นในหนังสือเป็นต้น อนึ่ง การหยิบยกข้อความหรือย่อบทความหรือข้อความก็อาจถือได้ว่าเป็นการกระทำโดยสุจริตได้ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาเป็นเรื่อง ๆ ไป ดังนั้น การลอกเลียนแบบบางส่วน ซึ่งไม่อาจถือได้ว่าเป็นสาระสำคัญแล้วไซ้ร้ ก็ไม่ถือเป็นความผิดตามกฎหมายนี้ ส่วนข้อยกเว้นความผิดเกี่ยวกับการหยิบยกเอาบางตอนของลิขสิทธิ์มาเพื่อประสงค์ที่จะวิพากษ์วิจารณ์ นับว่าเป็นการยากที่จะระบุให้แน่ชัดลงไปได้ว่า กรณีใดที่กระทำโดยสุจริตในเรื่องนี้ศาลได้วางหลักเกณฑ์ไว้ว่า การย่อบท การคัดลอก ข้อความลิขสิทธิ์นั้น ถ้ายังผลให้เกิดความกระทบกระเทือน (ในค่านผลประโยชน์) ต่อข้อความเดิม (การเลียนแบบต้นฉบับโดยคัดแปลงเพียงเล็กน้อย) แล้วถือเป็นความผิด ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา 2 A

บทบัญญัติที่เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ ปรากฏใน มาตรา 52 (1) (b) (i) ซึ่งกำหนดว่า การตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสารอื่นใดโดยสุจริตเกี่ยวกับวรรณกรรม บทละคร คุรียางค์ศิลป์ ศิลปะ เพื่อแสดงผลงานชิ้นใหม่ ๆ นั้น กฎหมายไม่ถือเป็นการละเมิดต่อลิขสิทธิ์ ทั้งนี้ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการวิพากษ์วิจารณ์ หรือสรุปผลงานเหล่านั้นโดยต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อวิจารณ์งาน หรือรวบรวมงานซึ่งมีชิ้นใหม่

แต่การที่หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งลงพิมพ์ข้อความในหนังสือพิมพ์อีกฉบับหนึ่งโดยมิได้รับคำอนุญาตก่อน เช่นนี้ หนังสือพิมพ์ที่ลงข้อความของฉบับอื่นไม่อาจกล่าวอ้างได้ว่าการกระทำนั้นสุจริต แต่กรณีนี้ยังมีอาจถือว่าละเมิดลิขสิทธิ์หากมีกฎหมายให้อำนาจในการลอกวรรณกรรม บทละคร หรืองานอย่างอื่นระบุไว้เด่นชัด ทั้งนี้ เป็นไปตามวรรค e ของมาตรา 52 (cl. e of s. 52) นอกจากนั้น วรรค n ยังกำหนดไว้อีกด้วยว่า การคัดลอกบทความเกี่ยวกับเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การศาสนา ในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือวารสารอื่น ย่อมไม่ผิดต่อการละเมิด "ลิขสิทธิ์" เว้นแต่ผู้แต่งบทความนั้น ๆ ได้แสดงออก

โดยชัดแจ้งว่า ตนต้องการมิให้มีการคัดลอกไป

อนุมาตรา 3 ของวรรค q (Sub-clause (111) of cl. (q)) กำหนดว่าการตีพิมพ์รายงานของกรรมการ อนุกรรมการ คณะที่ปรึกษา ซึ่งจัดตั้งโดยรัฐบาล ซึ่งได้นำเสนอต่อคณะกรรมาการร่างกฎหมาย (Legislature) ยกเว้นมีการสั่งห้ามเป็นพิเศษ และมาตรา 4 คำพิพากษา คำสั่งศาล ที่มีคำสั่งห้ามการคัดลอก ก็อาจตีพิมพ์ได้แล้วแต่กรณี

6. The Defense of India Act, 1962

กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ใช้ในภาวะฉุกเฉิน และให้อำนาจแก่ฝ่ายบริหารเป็นกรณีพิเศษ กล่าวคือ เมื่อรัฐบาลประกาศภาวะฉุกเฉิน อำนาจของรัฐสภาจะถูกจำกัด เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ก็จะถูกจำกัดเช่นเดียวกัน

อนุมาตรา 7 ของมาตรา 3 (Cl. 7 of s.3) ห้ามการตีพิมพ์ การจำหน่าย หนังสือพิมพ์ หนังสือที่มีข้อความพาดพิงเกี่ยวกับเรื่องการป้องกันประเทศ การป้องกันภัย ฝ่ายพลเรือน ความปลอดภัยทั่วไป โดยให้อำนาจรัฐบาลที่จะสั่งให้หนังสือพิมพ์ตีพิมพ์เรื่องราวตามความต้องการของรัฐบาล และขณะเดียวกันก็ให้อำนาจในการริบสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ ตลอดจนต้นฉบับ ประกาศปิดโรงพิมพ์ หรือห้ามการขนส่งทางไปรษณีย์ ตลอดจนการส่งใช้ บริการดังกล่าวทางไปรษณีย์โทรเลข หรือโทรศัพท์

อนุมาตรา 22 ให้อำนาจรัฐบาลเข้าดำเนินการ หรือสั่งหยุดกิจการเกี่ยวกับไปรษณีย์ โทรเลข หรือการสื่อสารอื่น ๆ รวมทั้งมีอำนาจเข้าตรวจสอบจดหมาย เอกสาร หนังสือต่าง ๆ ตลอดจนสิ่งที่ใช้ในการติดต่อในแบบอื่น

7. The Criminal Law Amendment Act, 1961

มาตรา 2 ห้ามการกระทำที่อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงหรือบูรณภาพของประเทศอินเดีย ในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อผลประโยชน์ หรือความปลอดภัย หรือความมั่นคงของประเทศอินเดีย ไม่ว่าจะกระทำโดยลายลักษณ์อักษร หรือ

การพูดหรือเขียน หรือการกระทำในลักษณะอื่นที่สามารถเข้าใจความหมายได้ ผู้กระทำ มีความผิดต้องระวางโทษจำคุก 3 ปี หรือโทษปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 3 ให้อำนาจรัฐบาลกลางในการพิจารณาประกาศกำหนดเขตพื้นที่ควบคุมตามพรมแดน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของความปลอดภัย หรือเพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงของรัฐ นอกจากนั้นในอนุมาตรา 2 ยังกำหนดว่า ผู้พิมพ์ ผู้ปล่อยข่าวลือ หรือผู้เขียนบทความในพื้นที่ที่ถูกประกาศเป็นเขตควบคุมที่มีการกระทำที่จะเป็นการทำลายความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความมั่นคงปลอดภัย หรือกระทบกระเทือนต่อกิจการราชการ หรือการสะสมเสบียง ต้องระวางโทษจำคุก 3 ปี และปรับ

ตามกฎหมายฉบับนี้กำหนดหนังสือพิมพ์โคลงพิมพ์ข้อความอันมีลักษณะดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลมีอำนาจสั่งริบหนังสือพิมพ์เหล่านั้นได้

นอกจากกฎหมายสำคัญที่ไต่กล่าวถึงข้างต้นแล้ว ยังมีกฎหมายอื่น ๆ อีกที่มีเนื้อหาจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อีกหลายฉบับ อาทิเช่น

The Indian Penal Code มาตรา 295 A ซึ่งมุ่งลงโทษผู้ที่มีเจตนาร้ายซึ่งกระทำการให้กระทบกระเทือนต่อความรู้สึกทางศาสนาของประชาชน ฯลฯ

The Police (Incitement to Disaffection) Act, 1922 กฎหมายฉบับนี้มุ่งลงโทษต่อการกระทำที่เป็นการยุยงส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ตำรวจละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระทำฝ่าฝืนต่อระเบียบวินัย

เปรียบเทียบการควบคุมหนังสือพิมพ์ของประเทศอื่นเคียงกับประเทศไทย

การควบคุมการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ของประเทศอื่นเคียงมีลักษณะคล้ายคลึงกับประเทศไทยเป็นอย่างมาก กล่าวคือ ทั้งประเทศอื่นเคียงและประเทศไทยต่างก็บัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งก็เท่ากับว่าทั้งสองประเทศต่างก็ให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์ แต่อย่างไรก็ตามทั้งประเทศอื่นเคียงและประเทศไทยต่างก็ได้กำหนดข้อยกเว้นในการให้เสรีภาพไว้ ข้อยกเว้นดังกล่าวเป็นข้อกำหนดในการจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะปรากฏให้เห็นในกฎหมายฉบับต่าง ๆ

ในการจำกัดเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ของทั้งสองประเทศจะเห็นได้ว่า มีลักษณะเป็นไปในแนวทางเดียวกัน กล่าวคือ ทั้งสองประเทศสามารถที่จะจำกัดคัดทอนเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ลงได้ โดยอาศัยกฎหมายฉบับต่าง ๆ ซึ่งรัฐธรรมนูญได้เปิดช่องให้ ข้อที่นำสังเกตอีกประการหนึ่งก็คือ ทั้งประเทศอินเดียและประเทศไทยต่างก็มีกฎหมายที่สามารถจำกัดคัดทอนเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ได้มากมายหลายฉบับ เช่นเดียวกัน (รายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายที่ควบคุมการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ของประเทศไทยจะกล่าวในบทที่ 4) ฉะนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า เสรีภาพของหนังสือพิมพ์ทั้งประเทศอินเดียและประเทศไทยต่างอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายนั่นเอง เพราะถึงแม้รัฐธรรมนูญจะให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์ก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญก็บัญญัติให้มีกฎหมายซึ่งมีผลบังคับในการจำกัดคัดทอนเสรีภาพเอาไว้ด้วย

หนังสือพิมพ์ในสาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพโซเวียต

สาธารณรัฐสังคมนิยมแห่งสหภาพโซเวียต หรือสหภาพโซเวียต เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าปกครองประเทศด้วยระบอบคอมมิวนิสต์ผู้ก่อกำเนิดลัทธิคอมมิวนิสต์คือ Karl Marx ซึ่งต่อมาแนวความคิดของ Marx ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาโดยเลนินและสตาลิน ลัทธิคอมมิวนิสต์เป็นการปกครองระบอบเผด็จการอย่างหนึ่ง จึงต้องการความมีเอกภาพอันเป็นหัวใจสำคัญของการปกครอง การที่จะก่อให้เกิดเอกภาพขึ้นได้จำต้องทำให้ประชาชนมีแนวความคิดคล้อยตามและเห็นดีเห็นชอบไปในทางเดียวกัน แนวความคิดที่ว่านี้ก็คือแนวความคิดของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์นั่นเอง การที่จะทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน จำเป็นที่จะต้องทำการโฆษณาชวนเชื่อเพื่อชี้ให้ประชาชนเห็นถึงคุณงามความดีของระบอบคอมมิวนิสต์ การโฆษณาชวนเชื่อจะต้องกระทำในทุก ๆ ทางที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้ อาทิเช่น วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ตลอดจนการศึกษาอบรม เป็นต้น

ในเมื่อหนังสือพิมพ์ต้องตกเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการโฆษณาชวนเชื่อเสียแล้ว หนังสือพิมพ์ของสหภาพโซเวียตจึงมีอาจปฏิบัติหน้าที่รับใช้สังคมได้ดังเช่นหนังสือพิมพ์ในประเทศเสรีอื่น ๆ ระบอบการปกครองแบบคอมมิวนิสต์ถือว่าพรรคคอมมิวนิสต์เป็นสิ่งสำคัญที่สุด เป็นตัวจักรที่จะกำหนดนโยบายในการบริหารทุกเรื่อง ผู้นำพรรคเป็นสิ่งที่ต้องเคารพ

เทอดทูน คำสอนของผู้นำเปรียบเสมือนแนวทางในการปฏิบัติตนของประชาชน ประชาชนจะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงคำสอนให้ถ่องแท้เพื่อที่จะนำไปปฏิบัติเพื่อให้สมเจตนารมณ์ ฉะนั้นหนังสือพิมพ์จึงต้องเป็นเครื่องมือที่จะถ่ายทอด "คำสั่งสอน" ของผู้นำพรรค ให้เผยแพร่ออกไปเพื่อประชาชนจะได้รับทราบและนำไปศึกษา เลนินได้เคยกล่าวไว้ว่า หนังสือพิมพ์ควรจะเป็น "นักโฆษณาชวนเชื่อเพื่อส่วนรวม นักยุยงปลุกปั่นเพื่อส่วนรวม และนักชักชวนก่อตั้งเพื่อส่วนรวม"¹ ฉะนั้น หนังสือพิมพ์จึงเป็นเครื่องมือในความคุ้มครองของรัฐโดยรัฐ ความคุ้มครองบ้างจายต่าง ๆ ทางวัตถุการสื่อสาร หนังสือพิมพ์จะต้องใช้เป็นอุปกรณ์ในการกระจาย "คำสั่งสอน" ของผู้นำพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งถือว่าคนมีสิทธิในอันที่จะรับใช้ในฐานะเป็นกองหน้า และผู้นำของบรรดามวลชนโดยพรรคจะมีบทบาทในการนำและชี้ทางในกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม นอกจากนั้นยังเป็นหูเป็นตาของบรรดามวลชนและเป็นผู้สร้างมวลชนขึ้นด้วย การจตุรรวมประชาชนเข้าเป็นองค์การ กล่าวอย่างง่าย ๆ ก็คือพรรคคอมมิวนิสต์จะทำหน้าที่เป็นผู้นำปกครองประเทศ และชี้ทางในการดำเนินการต่าง ๆ ของมวลชน ฉะนั้น หนังสือพิมพ์จึงไม่อาจโจมตีหรือวิพากษ์วิจารณ์ผู้นำได้ เพราะจะเป็นการทรยศต่อรัฐ

เมื่อพิจารณาถึงการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์ในสหภาพโซเวียตแล้ว จะเห็นได้ว่า หนังสือพิมพ์ของสหภาพโซเวียตไม่มีเสรีภาพในการดำเนินงาน เพราะหนังสือพิมพ์ต้องตกเป็นเครื่องมือของรัฐเพื่อใช้ในการโฆษณาชวนเชื่อและยังถูกควบคุมอย่างเคร่งครัด การเซ็นเซอร์เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งในสังคมของสหภาพโซเวียต เพราะสังคมสหภาพโซเวียตถือว่าความคล้ายคลึงกันของเนื้อหาของบรรดาสื่อมวลชนต่าง ๆ เป็นสัญญาณที่แสดงให้เห็นถึงความมั่นคงและความมีเอกภาพของสังคม

ความคิดในทางประชาธิปไตยเห็นกันว่าหนังสือพิมพ์ในสหภาพโซเวียตยังห่างไกลจากความเป็นเสรี แต่ตามทัศนะของทางการสหภาพโซเวียตนั้นเห็นว่า หนังสือพิมพ์ของตน

¹ เฟรด เอส ซีเบอร์ท, เชออคอร์ ฟีเทอตัน และวิลเบอร์ แธรม, ทฤษฎีสื่อสารมวลชน, หน้า 92.

มีเสรีภาพมากที่สุดในโลก อะไร เป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลังความขัดแย้งพื้นฐานในความคิดเห็น
เช่นนี้

รัฐธรรมนูญสหภาพโซเวียตฉบับปี ค.ศ. 1977 ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันได้บัญญัติรับรอง
เสรีภาพหนังสือพิมพ์ไว้ในมาตรา 50 ซึ่งมีข้อความว่า

"เพื่อให้สอดคล้องกับผลประโยชน์ของประชาชนและเพื่อเสริมสร้างและพัฒนา
ระบบสังคมนิยมพลเรือนของสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตสังคมนิยมได้รับหลักประกันเสรีภาพ
ในการพูด เสรีภาพสำหรับหนังสือพิมพ์ และเสรีภาพในการประชุม ชุมนุม การแห่แหนและ
การเดินขบวนสำแดงกำลังบนถนน

การใช้เสรีภาพทางการเมืองเหล่านี้ได้รับหลักประกันโดยการยกอาคาร
สาธารณะต่าง ๆ ถนนและจัตุรัสให้ประชาชนและองค์กรประชาชนใช้ โดยการเผยแพร่
ข่าวสารอย่างกว้างขวาง และโดยให้ออกาสแก่ประชาชนได้ใช้ประโยชน์ทางค่านหนังสือพิมพ์
โทรทัศน์ และวิทยุ"

จะเห็นได้ว่ารัฐธรรมนูญสหภาพโซเวียต ก็ได้บัญญัติรับรองเสรีภาพของหนังสือ
พิมพ์ไว้ เช่นเดียวกับประเทศเสรีนิยมอื่น ๆ แต่ทำไมในสายตาของประเทศเสรีนิยมจึง
กล่าวกันว่า หนังสือพิมพ์โซเวียตไม่มีเสรีภาพ?

สิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในประเทศคอมมิวนิสต์

ตามลัทธิของ Marx ซึ่งเป็นลัทธิที่ถือปฏิบัติกันในกลุ่มประเทศคอมมิวนิสต์นั้น
ได้แยกทฤษฎีในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพออกเป็น 5 ทฤษฎีย่อย คือ¹

1. The Meaning of Freedom theory
2. Collective Freedom Theory
3. Granting Theory
4. Supremacy of the Party theory

¹วิษณุ เครืองาม, กฎหมายรัฐธรรมนูญ, หน้า 217.

5. Seizing of Freedom Theory

The Meaning of Freedom Theory ตามทฤษฎีนี้ Marx เห็นว่าสิทธิเสรีภาพไม่ได้หมายถึงความเป็นอิสระ ไม่ได้หมายถึงการเป็นอิสระจากการแทรกแซงของรัฐ แต่สิทธิเสรีภาพคือ ความเป็นอิสระจากการแทรกแซงของนายทุน หรือการพ้นจากอำนาจเงินทุน ฉะนั้น รัฐจึงมีอำนาจเข้าควบคุมการใช้สิทธิเสรีภาพได้ตามใจชอบ ทรายโคที่รัฐมิใช่รัฐของนายทุน

ฉะนั้น พรรคคอมมิวนิสต์หรือรัฐบาลจึงมีอำนาจ หรือสิทธิที่จะเข้าควบคุมสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างเต็มที่

Collective Freedom Theory Marx เห็นว่า ปัจเจกสิทธิหรือสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล (individual rights) ย่อมไม่มีอยู่ในสังคม เพราะถ้ามีอยู่ก็ไม่อาจบรรลุอุดมการณ์ จึงจำเป็นต้องให้บุคคลทุกคนในสังคมละสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล และใช้สิทธิเสรีภาพร่วมกัน บุคคลใดจะใช้สิทธิใดจะต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์แห่งส่วนรวมทั้งสิ้น และบุคคลใดใช้สิทธิเพื่อประโยชน์ของตน รัฐมีอำนาจลงโทษได้เช่น ในการเกณฑ์ให้ทำงาน ถ้าบุคคลใดเหนื่อยจะพักผ่อน อาจถูกลงโทษได้ เพราะถือว่า การพักผ่อนเป็นการใช้สิทธิเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

Granting Theory สิทธิเสรีภาพนี้มิได้มีอยู่ในมนุษย์ทุกรูปทุกนามเหมือนอย่าง ที่เชื่อกันในทฤษฎีกฎหมายธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่รัฐมอบให้ เมื่อรัฐมีอำนาจมอบให้แก่ผู้ใด รัฐก็อาจมีอำนาจเพิกถอนหรือเรียกคืนเมื่อใดก็ได้

Supremacy of The Party Theory มีปัญหาว่าใครคือผู้ที่กำหนดว่า สิ่งใดเป็นประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ส่วนตัว Marx เห็นว่าควรมีหน่วยงานกลางเป็นผู้กำหนด แต่เลินี่ความหมายว่าเป็นอำนาจของพรรคที่ครองอำนาจ (The ruling party) ที่จะกำหนดว่า สิทธิเสรีภาพใดพึงใช้ส่วนรวมหรือส่วนตัว

Seizing of Freedom Theory ในระยะแห่งการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองไปสู่ลัทธิคอมมิวนิสต์นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ชนชั้นกรรมาชีพจะต้องใช้โอกาสหรือสิทธิตามรัฐธรรมนูญทำลายล้างสถาบันที่มีอยู่ เพื่อยึดเอาสิทธิเสรีภาพมาเป็นของตนให้ได้

Marx โจมตีการบั่นทอนสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในประเทศต่าง ๆ เพราะการยุให้ประชาชนเรียกร้องสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เป็นวิธีทางที่ทำให้สิทธิคอมมิวนิสต์แพร่ขยายได้โดยไม่ต้องกลัวการปราบปราม แต่เมื่อได้มีการยึดมาแล้ว Marx เห็นว่าไม่ควรให้โอกาสใช้สิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล ตามทฤษฎี Collective Freedom ข้างต้น

จาก 5 ทฤษฎีนี้กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า ประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ ที่ความหมายของคำว่า สิทธิเสรีภาพต่างออกไปจากประเทศเสรีนิยมกล่าวคือ เห็นว่า คำว่า "สิทธิ" หมายถึงการที่บุคคลเลือกกระทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้นเพื่อประโยชน์ของชนชั้นกรรมาชีพ เช่น รัฐธรรมนูญโซเวียตบัญญัติว่า ประชาชนสหภาพสาธารณรัฐโซเวียตสังคมนิยมมีสิทธิทำงาน ซึ่งหมายถึง สิทธิที่จะมีงานทำและได้รับค่าจ้างในการทำงานตามคุณภาพและปริมาณของงาน

ส่วนคำว่า "เสรีภาพ" หมายถึงการปลอดจากการแทรกแซงโดยชนชั้นนายทุน เหตุที่ทำให้ความหมายของสิทธิเสรีภาพแตกต่างกันไป ก็เป็นเพราะลัทธิการปกครองและแนวความคิดซึ่งแตกต่างกัน กลุ่มสังคมนิยมกล่าวว่าลัทธิทางเสรีนิยม ได้สร้างทฤษฎีขึ้นโดยใช้หลักการขีดกันระหว่างสังคมกับรัฐฝ่ายหนึ่งกับลัทธิของมนุษย์หรือบุคคลในรัฐอีกฝ่ายหนึ่ง มนุษย์ถือเอาการใช้สิทธิเป็นเครื่องป้องกันตนต่อสังคม แต่สำหรับสังคมนิยมลัทธิเสรีภาพของพลเมืองมีบทบาทอยู่ในลักษณะที่ต่างกัน ลัทธิอันเป็นรากฐานของมนุษย์ คือ ลัทธิที่จะเข้าเกี่ยวข้องกับปัญหาทุกอย่างของรัฐ เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของชนในรัฐ ไม่ใช่เพื่อผลประโยชน์ของราษฎรคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ¹

เมื่อเป็นเช่นนี้จึงทำให้สหภาพโซเวียต และประเทศคอมมิวนิสต์อื่น กล่าวอ้างกันว่า ประเทศของตนให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์อย่างมากมาย

¹ไพโรจน์ ชัยนาม, "รัฐธรรมนูญของประเทศสังคมนิยมในยุโรป,"
วารสารกฎหมาย 1 (พฤษภาคม - สิงหาคม 2519) : 187 - 213.

การควบคุมการพิมพ์ของสหภาพโซเวียต

ความรับผิดชอบอันสำคัญของการควบคุมหนังสือพิมพ์ของสหภาพโซเวียตเป็นของพรรค ความสำคัญอยู่ที่ว่าเรื่องนี้มิใช่เป็นเรื่องของรัฐบาล รัฐบาลมีหน่วยงานสำหรับการเซ็นเซอร์เรียกว่า Glavit ซึ่งเป็นชื่ออักษรย่อในภาษารัสเซียของตำแหน่งผู้อำนวยการบริหารกิจการทางวรรณกรรมและการพิมพ์ อย่างไรก็ตาม Glavit ก็ไม่ได้เซ็นเซอร์สิ่งพิมพ์ทุกระดับของพรรค ไม่ได้เซ็นเซอร์หนังสือของสำนักพิมพ์รวมของรัฐ (Ogiz) ไม่ได้เซ็นเซอร์องค์การของสภาสูงโซเวียต (หนังสือพิมพ์ Izvestiya) ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่ของวงการหนังสือพิมพ์สหภาพโซเวียตมิได้อยู่ใต้อำนาจของ Glavit

เหตุที่กำหนดความรับผิดชอบในเรื่องนี้ไปให้พรรคแทนที่จะให้รัฐบาล ก็เพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎี เพราะรัฐบาลนั้นถูกสันนิษฐานว่ายอมต้องละลายสูญหายไป หนังสือพิมพ์นั้นถือว่าเป็นของประชาชนซึ่งมีพรรคเป็นผู้แทน ยิ่งไปกว่านั้นบรรดาผู้นำสหภาพโซเวียตยังถือว่าหนังสือพิมพ์เป็น "สายพานซึ่งเชื่อมระหว่างมวลชนกับพรรค"¹

การควบคุมกระทำโดยสามทาง ทางแรก บรรดาหน่วยโฆษณาชวนเชื่อและการชักจูงของทุกระดับต่างแต่ทั้งบรรณาธิการ และหน่วยโฆษณาชวนเชื่อและการชักจูงของคณะกรรมการกลางของพรรคเป็นผู้อนุมัติการแต่งตั้ง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจะต้องเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ในทางการเมือง

ทางที่สอง พรรคจะออกคำสั่งมากมายผ่านทางหน่วยโฆษณาชวนเชื่อและการชักจูง คำสั่งเหล่านี้เกี่ยวกับเรื่องราวที่จะปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ ตลอดจนวิธีเสนอเรื่องราวเหล่านั้น เนื้อหาส่วนใหญ่ของหนังสือพิมพ์มักเป็นเรื่องที่พวกเราเรียกว่า "ข่าวแจก (Handouts)" เช่น คำปราศรัย เอกสารของทางการต่าง ๆ เป็นต้น

ทางที่สาม พรรคจะสำรวจและวิเคราะห์หนังสือพิมพ์ ซึ่งจะทำกันอย่างจริงจัง แต่ละระดับของพรรคมีกรรมการคอยตรวจและวิจารณ์ในระดับของตน หนังสือพิมพ์ชั้นนำของ

¹ เฟรค เอส ซีเบอร์ท, เซออคอร์ ทีเตอส์ และวิลเบอร์ แชม, ทฤษฎีสื่อสารมวลชน, หน้า 106.

พรรคแต่ละฉบับต่างวิจารณ์หนังสือพิมพ์ในคำนของตัวที่อยู่ในระดับต่ำลงมา นอกจากการวิจารณ์เป็นทางการแล้ว ยังมีวิธีการที่ใช้อยู่เสมอเรียกเป็นภาษารัสเซียว่า Samokritika คือการวิจารณ์ตนเองของประชาชนสหภาพโซเวียต ซึ่งถือว่าเป็นประเพณีเก่าแก่และมีเกียรติวิธีนี้ทำให้มีจดหมายหลังไหลเข้ามาที่กล่าวถึงข้อบกพร่องของการปฏิบัติหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ในเรื่องต่าง ๆ ฉะนั้น จะเห็นได้ว่ากิจการหนังสือพิมพ์ในสหภาพโซเวียตได้ถูกตรวจสอบควบคุมอย่างใกล้ชิดอยู่เสมอ

เนื้อหาของหนังสือพิมพ์สหภาพโซเวียต มีลักษณะแปลกตาสำหรับพวกเราประการหนึ่ง คือไม่มีการลงแจ้งความซึ่งเป็นเพราะประเทศไม่มีธุรกิจเอกชน ข้อสำคัญอีกประการหนึ่งคือ หนังสือพิมพ์ของสหภาพโซเวียตไม่ถือว่าเป็นหนังสือข่าวเลย ข่าวนั้นในความหมายทั่วไป หมายถึงเหตุการณ์ปัจจุบัน แต่สำหรับบรรณาธิการของโซเวียต ข่าวหมายถึง การอธิบายถึงกระบวนการต่าง ๆ ในสังคมสหภาพโซเวียตมีแนวความคิดว่าการเสนอข่าวสดเป็นเรื่องที่มีความสำคัญเพียงเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่ของ "นักโฆษณาชวนเชื่อ นักชักจูง และนักก่อตั้งเพื่อส่วนรวม" อาจสรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์สหภาพโซเวียตนั้นถูกควบคุมอย่างกวดขันมิใช่เพื่อรับใช้ประชาชน แต่เพื่อยกย่องสิ่งต่าง ๆ ให้ประชาชนไม่ปล่อยให้ประชาชนเลือกและตัดสินใจ แต่กลับตัดสินใจให้ประชาชนเสียเอง และทำให้ประชาชนหลงเชื่ออย่างไม่มีโอกาสที่จะเลือกทางอื่นได้

หนังสือพิมพ์ในสาธารณรัฐประชาชนจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีนหรือจีนคอมมิวนิสต์ แต่เดิมปกครองโดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การปกครองในแบบกษัตริย์ของจีนไม่ได้ทำให้ประเทศจีนก้าวหน้า ก่อให้เกิดความเคียดแค้นแก่ประชาชนทั่วไป เมื่อ พ.ศ. 2454 จึงเกิดการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองโดยนำเอาลัทธิการปกครองแบบประชาธิปไตยมาใช้ในช่วงระยะเวลาที่เกิดการฉ้อราษฎร์บังหลวง ประชาชนได้รับความอึดอัดเกิดความเบื่อหน่าย ต่อมาจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นระบอบคอมมิวนิสต์ที่ใช้อยู่จนกระทั่งปัจจุบัน

การปกครองระบอบคอมมิวนิสต์ของจีนคอมมิวนิสต์ แม้จะมีรัฐบาล ซึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี และคณะรัฐมนตรี ซึ่งถือเป็นองค์กรดำเนินงานขององค์การอำนาจรัฐสูงสุด และเป็นองค์กรบริหารของรัฐระดับสูงสุด แต่ในความเป็นจริงแล้วอำนาจในการปกครองสูงสุดมิได้อยู่ที่รัฐบาล หากแต่ขึ้นอยู่กับพรรคคอมมิวนิสต์จีนจะเป็นผู้กำหนด "แนวทางที่ถูกต้อง" ในการดำเนินชีวิต ตลอดจนการดำเนินกิจการทั้งปวงภายในประเทศ โครงสร้างของพรรคคอมมิวนิสต์จีนมีลักษณะคล้ายรูปปิรามิด โดยมีองค์กรในระดับสูงและระดับต่ำลดหลั่นกันไป องค์กรสูงสุดของพรรค คือ ที่ประชุมใหญ่ของพรรค ส่วนที่ประชุมของพรรคในระดับอื่นก็เป็นองค์กรสูงสุดในระดับนั้น ๆ การถือเช่นนี้เป็นไปในทางทฤษฎีเท่านั้น แต่ทางปฏิบัติเนื่องจากการประชุมเป็นระยะเวลาอันสั้น และมีบุคคลมากเกินไป ที่จะทำหน้าที่ในด้านการบริหาร ฉะนั้น ที่ประชุมแต่ละระดับจึงเลือกกรรมการบริหารของตนขึ้นจำนวนหนึ่งทำหน้าที่บริหารงานประจำในระดับนั้น ๆ ในระดับชาติ "คณะกรรมการกลาง" เป็นคณะกรรมการบริหารของที่ประชุมใหญ่พรรค รับผิดชอบงานของที่ประชุมใหญ่ของพรรค

ระบอบคอมมิวนิสต์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำการ "โฆษณาชวนเชื่อ" ชักจูง และหลอหลอมทัศนคติ ค่านิยมตลอดแนวความคิดของประชาชนภายในประเทศให้มีความเป็นไปในแนวเดียวกัน แนวทางนั้นก็คือ แนวทางที่ผู้นำหรือพรรคคอมมิวนิสต์เป็นผู้กำหนด ทั้งนี้ก็เพื่อความเป็นเอกภาพในการปกครอง ฉะนั้น กิจการหนังสือพิมพ์ในประเทศจีนคอมมิวนิสต์จึงมีลักษณะคล้ายคลึงกับหนังสือพิมพ์ในโซเวียต เพราะทั้งสองประเทศนี้มีระบอบการปกครองเป็นเช่นเดียวกัน

หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ในประเทศจีนคอมมิวนิสต์อยู่ภายใต้ความควบคุมของทางการอย่างใกล้ชิด กิจการพิมพ์ทุกชนิดตกอยู่ในความควบคุมของฝ่ายโฆษณาชวนเชื่อของคณะกรรมการกลางของพรรคคอมมิวนิสต์จีนทั้งสิ้น หนังสือพิมพ์ทั้งหมดในประเทศจีนคอมมิวนิสต์อาจจัดแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. หนังสือพิมพ์ที่จัดพิมพ์โดยพรรคคอมมิวนิสต์จีน เพื่อแจกจ่ายไปยังหน่วยงานต่าง ๆ และจำหน่ายให้แก่ประชาชนทั่วไป เนื้อหาสาระในหนังสือพิมพ์เหล่านี้เป็นการเสนอข่าวความเคลื่อนไหวของพรรคควบคู่ไปถึงเรื่องราวอื่น ๆ ที่ทางการพิจารณาเห็นสมควร

ที่จะเผยแพร่ให้ประชาชนได้รับทราบหนังสือพิมพ์ People's Daily หรือ Jen Min Jih Pao เป็นหนังสือพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุด มีสาขาจัดพิมพ์อยู่ตามท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วไป จึงสามารถทำให้ประชาชนในชนบทที่ห่างไกลสามารถได้รับทราบข่าวคราวในเวลาอันรวดเร็ว และทั่วถึง

2. หนังสือพิมพ์ที่จัดพิมพ์โดยพรรคการเมืองอื่น ๆ ที่ได้ออมรับการนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีน แต่การเสนอข่าวและบทความต่าง ๆ ของหนังสือเหล่านี้จะต้องอยู่ภายในกรอบนโยบายที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนได้กำหนดไว้ เช่น หนังสือพิมพ์ต้าตุงเป่า

นอกจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองประเภทที่กล่าวมา ยังมีสิ่งพิมพ์อีกชนิดหนึ่ง ซึ่งควรได้รับความสนใจด้วยก็คือ "หนังสือพิมพ์กำแพง" (wall newspaper and posters) สิ่งพิมพ์ชนิดนี้ว่าตามหลักการแล้วไม่ใช่หนังสือพิมพ์ แต่มีสภาพเป็นเพียงใบปลิวหรือแผ่นภาพโฆษณาที่ติดประกาศไว้ในที่สาธารณะเท่านั้น แต่เนื่องจากในขณะนี้เป็นที่รู้จักกันดีทั่วโลก ในนามของหนังสือพิมพ์กำแพง

หนังสือพิมพ์กำแพงเริ่มมีบทบาทสำคัญและมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในสมัยเริ่มต้นของการปฏิวัติทางวัฒนธรรม โดยมีการปิดข้อความที่กำแพงของมหาวิทยาลัย Chinghua สนับสนุนการปฏิวัติทางวัฒนธรรมภายใต้การนำของประธานเหมา รวมทั้งเรียกร้องให้นักเรียน นิสิต นักศึกษา ร่วมกันจัดตั้งหน่วยขึ้น เพื่อให้การสนับสนุนและพิทักษ์ประธานเหมา รวมทั้งทำลายล้างพวกปฏิปักษ์หัวโบราณต่าง ๆ ด้วย หนังสือพิมพ์กำแพงนี้ได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอันมาก สถานที่ที่มีการปิดประกาศหนังสือพิมพ์กำแพงที่สำคัญที่สุดในขณะนี้คือ จตุรัสเทียนอันเหมิน ในกรุงปักกิ่ง และแม้การปฏิวัติทางวัฒนธรรมจะดำเนินสุดขีดแล้วแต่บทบาทและความสำคัญของหนังสือพิมพ์กำแพงก็ยังคงมีต่อไป เช่น เดิมและบางครั้งก็ดูเหมือนจะมากยิ่งขึ้นเสียด้วยซ้ำ หนังสือพิมพ์กำแพงถูกใช้เป็นเครื่องมือออกเหตุเพื่อหยั่งเสียงความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านการเมือง รวมทั้งเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการทำลายคู่อริทางการเมืองด้วย เช่น มีการใช้หนังสือพิมพ์โจมตีนายเต็งเสี่ยวผิง และเมื่อมีการจับกุมนางเจียงจิง ภรรยาหม้ายของประธานเหมา และพรรคพวกอีก 3 คน เมื่อเดือนตุลาคม 2519 หนังสือพิมพ์กำแพงก็มีบทบาทสำคัญในการโจมตีและประนามคนทั้งสี่นี้ โดยขนานนามว่าเป็นคณะสี่สหาย (Gany of Four) สำหรับ

ผู้ที่รับผิดชอบในการจัดทำหนังสือพิมพ์กำแพงนี้ เนื่องจากเนื้อหาของหนังสือพิมพ์กำแพงส่วนใหญ่เห็นได้ชัดว่าเป็นไปตามแนวทางของทางการเช่นเดียวกับสื่อมวลชนประเภทอื่น เพียงแต่ว่าหนังสือพิมพ์กำแพงมีลักษณะที่มีการเสนอข้อความ รวมทั้งรูปโฆษณาในลักษณะที่ไม่เป็นทางการ มีการใช้ถ้อยคำโจมตีที่ตัวบุคคลอย่างเผ็ดร้อนรุนแรง คังนั้น จึงสันนิษฐานได้ว่า หนังสือพิมพ์กำแพงนี้ส่วนใหญ่ของผู้จัดทำอยู่ภายใต้ความควบคุมหรือบงการของทางการเช่นเดียวกับสื่อมวลชนประเภทอื่น อย่างไรก็ตามจากการที่มีหนังสือพิมพ์กำแพงโจมตีถึงการที่จีนบุกเวียดนาม เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2522 ทำให้เห็นได้ควยว่าขณะนี้บทบาทของหนังสือพิมพ์กำแพงจะมีเพิ่มมากขึ้นในค่านที่เป็นเครื่องมือสำหรับแสดงความคิดเห็นของผู้ที่มีความซัดแย้งหรือไม่ตรงกับความเห็นของทางการควย

เสรีภาพของหนังสือพิมพ์จีนคอมมิวนิสต์ได้มีการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1978 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน หมวด 3 ซึ่งว่าควย สิทธิและหน้าที่พื้นฐานของพลเมือง โดยได้บัญญัติไว้ในมาตรา 45

มาตรา 45 "พลเมืองมีเสรีภาพในการพูด การเขียน การคิดต่อสื่อสาร การพิมพ์ การโฆษณา การชุมนุม การจัดตั้งสมาคม การเดินขบวน การสำแดงกำลัง และการนัดหยุดงาน และมีสิทธิในการแสดงทรรศนะอย่างเสรี แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ อภิปรายโต้แย้งอย่างกว้างขวาง และบิดโปสเตอร์หนังสือตัวโต"

จากการที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรองการมีเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ไว้เช่นนี้ จึงทำให้จีนคอมมิวนิสต์กล่าวอ้างว่าประเทศของตนให้สิทธิเสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์ โดยถึงกับได้บัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ อันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ แต่ในความเป็นจริงแล้วหาเป็นเช่นที่จีนคอมมิวนิสต์กล่าวอ้างไม่ หนังสือพิมพ์ในจีนคอมมิวนิสต์มิได้มีสิทธิเสรีภาพตามที่ได้บัญญัติไว้ในกฎหมายแต่ประการใด ทั้งนี้ ก็เป็นไปโดยเหตุผลเช่นเดียวกับการไว้ซึ่งสิทธิเสรีภาพของหนังสือพิมพ์ในโซเวียตนั่นเอง กล่าวคือ ประการแรก แม้ว่าตามกฎหมายจะบัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพของหนังสือพิมพ์อยู่ก็ตาม แต่ประเทศในกลุ่มคอมมิวนิสต์มีความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นแตกต่างออกไปจากประเทศในกลุ่มประชาธิปไตย ประการที่สอง รัฐบาลมิโซเป็นผู้กำหนดนโยบายในการ

บริหารประเทศ แต่ผู้ที่กำหนดกลับกลายเป็นพรรคคอมมิวนิสต์จีน ซึ่งทำการควบคุมรัฐบาล อยู่อีกชั้นหนึ่ง และในทางปฏิบัติหนังสือพิมพ์จีนคอมมิวนิสต์ได้ถูกทางการควบคุมอย่างใกล้ชิด และเข้มงวดอย่างที่กล่าวมาแล้ว สาเหตุสำคัญสองประการดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะลัทธิ การปกครองแบบคอมมิวนิสต์ ซึ่งมีลักษณะและแนวทางแตกต่างออกไปโดยสิ้นเชิงกับลัทธิ ประชาธิปไตย (โปรดดูคำอธิบายในส่วนหนังสือพิมพ์ในโซเวียตประกอบ)

การควบคุมการพิมพ์ในจีนคอมมิวนิสต์

ได้กล่าวแล้วว่ากิจการหนังสือพิมพ์จีนคอมมิวนิสต์มีลักษณะคล้ายคลึงเป็นอย่างมาก กับหนังสือพิมพ์โซเวียต ทั้งนี้ เพราะประเทศทั้งสองใช้ลัทธิการปกครองในระบอบคอมมิวนิสต์ เช่นเดียวกัน เรื่องการควบคุมการพิมพ์ก็เป็นเช่นเดียวกัน กล่าวคือ ไม่ค่อยมีความแตกต่าง ในด้านเทคนิคแต่อย่างใด ระหว่าง ระบบการควบคุมสื่อมวลชนของโซเวียตกับของจีน เพียงแต่ว่าจีนคอมมิวนิสต์ทำได้ดีกว่า สิ่งที่เป็นของชาวจีนเองอยู่ที่การเข้มข้น ขอบเขต และความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบนี้ แต่ไม่ค่อยอยู่ที่ปรัชญาหรือลักษณะแต่อย่างใด กล่าวโดย เฉพาะ ก็คือ เจ้าหน้าที่ของจีนคอมมิวนิสต์ได้รับความสำเร็จอย่างมากในการควบคุมสื่อ มวลชนทั้งปวงที่มีอยู่ ผลก็คือรัฐบาลของจีนปัจจุบันได้รับความสำเร็จในการนำมติของ ประชาชนให้ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลกลาง โดยตรงหรือโดยใกล้ชิดไม่เป็นการผูกเกิน ความจริงไปว่า ไม่มีชีวิตใดในจีนปัจจุบันที่อยู่นอกการควบคุมและตรวจตราขององค์การ พรรคคอมมิวนิสต์จีน¹

รัฐบาลจีนคอมมิวนิสต์ได้นำเอาสื่อมวลชนทุกอย่างมาอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ อย่างมีระบบเป็นสองแบบ คือ ในทางบังคับรัฐบาลจำกัดการเคลื่อนไหวของข่าวสาร โดยผูกขาดสื่อมวลชนทุกอย่างในทางจงใจ ข่าวสารณะได้ขยายออกไปทั่วทุกมุมของ ประชาชน

¹เจียน ซีระวิทย์, "ระบบการเซ็นเซอร์ของจีนคอมมิวนิสต์," สังคมศาสตร์ ปีที่ 4 (กันยายน - พฤศจิกายน 2509) : 132.

กระทรวงโฆษณาการเป็นองค์การที่มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งในการดำเนินงานอันยิ่งใหญ่เกี่ยวกับการอบรมประชาชนจีน 700 ล้านคน เป็นผลงานของธรรมบุญพรรคคอมมิวนิสต์จีนมาตรา 35 ที่ว่า "คณะกรรมการของพรรค" จะจัดตั้งแผนกเช่น แผนกจัดองค์การแผนกโฆษณาการ เป็นต้น คณะกรรมการ เช่น คณะกรรมการเกี่ยวกับกิจการทหาร คณะกรรมการการพิมพ์ของพรรค ฯลฯ ตามความต้องการของงานนั้น และองค์การอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกังานนั้น ภายใต้การแนะนำและควบคุมของ "สำนักงานกลางฝ่ายการเมืองของสำนักงานเลขาธิการกลาง และประธานของคณะกรรมการกลาง" เป็นที่เข้าใจกันว่าไม่ค่อยมีข่าวคราวเกี่ยวกับองค์การ และหน้าที่ของแผนกโฆษณาการ และดูเหมือนว่าเป็นนโยบายของพรรค ที่จะไม่เปิดเผยว่าทำงานอย่างไรแท้จริงอย่างไร อย่างไรก็ตาม จากการสังเกตอย่างใกล้ชิดและโดยการหยิบข่าวที่แตกต่างกันมากมายมาประติดประต่อกันอย่างอคทน ก็อาจทำให้เกิดความคิดเห็นเกี่ยวกับกลไกของระบบนี้ได้บ้าง

แผนกโฆษณาการปฏิบัติการผ่านช่องทางที่สำคัญ 3 ทาง ทางหนึ่ง ประกอบด้วยแผนกโฆษณาการ หรือคณะกรรมการของทุก ๆ องค์การของพรรคในทุก ๆ ระดับ คือ องค์การของพรรคส่วนกลางในอาณาเขตปกครองตนเอง ในระดับจังหวัด และในระดับท้องถิ่น ทางที่สอง ประกอบด้วยแผนกการเมืองในกองทัพและหน่วยงานของรัฐบาล ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับข่าวสารการพิมพ์ การถ่ายทอดเสียงทางวิทยุ ฯลฯ ทางที่สาม ประกอบขึ้นโดยองค์การมวลชนต่าง ๆ มากมาย เช่น องค์การเยาวชนประชาธิปไตย แผนกใหม่ และสหพันธ์ผู้เขียนและศิลปินแห่งประเทศไทย เป็นต้น

การประสานงานของทั้ง 3 ทางนั้น บรรลุผลโดยระบบความเกี่ยวพันกันของพรรค ซึ่งมีผู้นำคอมมิวนิสต์บางคนที่อยู่ในระดับโครงสร้างขององค์การ ได้ดำรงตำแหน่งสำคัญของพรรครัฐบาล กองทัพและองค์การของมวลชนในขณะเดียวกัน เช่น เลขาธิการของสาขาพรรค อาจเป็นประธานของคณะกรรมการโฆษณาของพรรค ประธานองค์การเยาวชน เป็นต้น ถ้าจะถูกกันอย่างเคร่งครัด แผนกโฆษณาการมิใช่เป็นองค์การปฏิบัติงาน แม้ว่า จะทำหน้าที่ทางแนะนำ และควบคุมกิจกรรมเกือบทุกอย่างเกี่ยวกับการชักจูงและการอบรม แผนกนี้มิได้เป็นเจ้าของหรือจัดทำหนังสือพิมพ์ของพรรคด้วยตนเองอย่างแท้จริง สิ่งเหล่านี้

อยู่ภายใต้อำนาจของคณะกรรมการการพิมพ์ของพรรค ทั้งมิได้ออกคำสั่งไปยังคณะกรรมการเมืองและองค์การเผยแพร่วัฒนธรรม ผู้ซึ่งเข้าใจว่าจะดำเนินการโฆษณาและให้การศึกษาก่อนกองทัพ แต่เป็นผู้คัดค้านเกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือ และเอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้าของสมาชิกของพรรคและมวลชน ที่จริงทำหน้าที่บรรณาธิการของหนังสือเหล่านี้เป็นส่วนใหญ่ ถึงแม้ว่าจะได้พิมพ์ในนามของตัวเองก็ตาม

เปรียบเทียบการควบคุมหนังสือพิมพ์ของกลุ่มประเทศสังคมนิยมกับประเทศไทย

เนื่องจากลักษณะการให้เสรีภาพและการจำกัดเสรีภาพหนังสือพิมพ์ของสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์มีลักษณะคล้ายคลึงกันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เป็นเพราะปัจจัยทางการเมืองอันได้แก่ ระบบการปกครองแบบสังคมนิยม ซึ่งทั้งสองประเทศใช้ปกครองประเทศอยู่ในปัจจุบัน ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้แนวความคิดในเรื่องการเมืองการปกครอง ตลอดจนทัศนคติต่าง ๆ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น ในการกล่าวเปรียบเทียบในส่วนนี้จึงใคร่ขอกล่าวรวมกันทั้งสองประเทศ ทั้งนี้เพราะ ทั้งสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์มีแนวความคิดในการให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์คล้ายคลึงกัน ดังอาจสรุปได้ดังนี้

1. รัฐธรรมนูญของสหภาพโซเวียตและรัฐธรรมนูญของจีนคอมมิวนิสต์ต่างก็บัญญัติรับรองเสรีภาพหนังสือพิมพ์ไว้ เช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญไทย แต่มีข้อสังเกตที่สำคัญคือ แม้รัฐธรรมนูญของสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์จะบัญญัติรับรองเสรีภาพหนังสือพิมพ์ไว้ก็ตาม แต่ก็ยังกล่าวได้ว่า ทั้งสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์ต่างก็ไม่ได้ให้เสรีภาพแก่หนังสือพิมพ์เลย ทั้งนี้เป็นเพราะทั้งสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์ล้วนมีความเข้าใจในคำว่า "สิทธิเสรีภาพ" แตกต่างจากประเทศเสรีนิยมโดยทั่วไป กล่าวคือประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์มีแนวความคิดว่า "สิทธิ" หมายถึงการที่บุคคลเลือกกระทำการใด ๆ ได้ทั้งสิ้น เพื่อประโยชน์ของชนชั้นกรรมาชีพ ส่วนคำว่า "เสรีภาพ" หมายถึงการปลอดจากการแทรกแซงโดยชนชั้นนายทุน เหตุที่ทำให้ประเทศสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ให้ความหมายของสิทธิเสรีภาพแตกต่างกันไปเช่นนี้ ก็เป็นเพราะสิทธิการปกครองและแนวความคิดนี้แตกต่างกัน ฉะนั้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์ยังไม่มีกรให้เสรีภาพ

ในความหมายของกลุ่มประเทศเสรีนิยมแก่งหนังสือพิมพ์ของตนเลย

2. กฎหมายที่ควบคุมการดำเนินงานของหนังสือพิมพ์สหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์ มีเพียงรัฐธรรมนูญเพียงฉบับเดียวเท่านั้น ซึ่งแตกต่างกับหนังสือพิมพ์ของประเทศไทยที่ถูกควบคุมโดยกฎหมายมากมายหลายฉบับนับตั้งแต่รัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ ตลอดจนกฎหมายอื่น ๆ

แม้ว่าทั้งสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์จะมีรัฐธรรมนูญเพียงฉบับเดียวที่ใช้เป็นกฎหมายควบคุมหนังสือพิมพ์ แต่เมื่อสังเกตจากข้อเท็จจริงแล้วจะพบว่า ในทั้งสองประเทศไม่เกิดปัญหาข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเสรีภาพของหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นเลย ทั้งนี้เพราะในลักษณะการปกครองแบบสังคมนิยมคอมมิวนิสต์นั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องควบคุมสื่อมวลชนอย่างเข้มงวดและใกล้ชิด เพราะหนังสือพิมพ์ถือว่าเป็นเครื่องมือของรัฐในการโฆษณาชวนเชื่อ รัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องควบคุมเพื่อให้หนังสือพิมพ์เสนอข่าวตามที่รัฐต้องการ

3. จากความในข้อสองที่ว่า หนังสือพิมพ์ถือว่าเป็นเครื่องมือของรัฐ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำให้ความหมายของ "หนังสือพิมพ์" ของสหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์แตกต่างไปจากความหมายที่เข้าใจกันอยู่ในประเทศเสรีนิยม ประเทศเสรีนิยมถือว่า "หนังสือพิมพ์" เป็นสถาบันหนึ่งที่ทำหน้าที่รายงานข่าวความเคลื่อนไหว เหตุการณ์ต่าง ๆ ตลอดจนวิพากษ์วิจารณ์ เสนอแนะการทำงานของรัฐบาล รวมทั้งคอยสอดส่องพิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชนด้วย ด้วยภาระหน้าที่อันยิ่งใหญ่ของหนังสือพิมพ์ตามแนวความคิดของประเทศเสรีนิยมนี้เอง จึงทำให้เห็นความสำคัญถึงกับมีการบัญญัติรับรองและคุ้มครองเสรีภาพหนังสือพิมพ์ไว้ในรัฐธรรมนูญ โดยให้มีลำดับศักดิ์เทียบเท่าสิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งนับเป็นสิทธิเสรีภาพพื้นฐานที่สำคัญยิ่ง แต่ส่วนการที่สหภาพโซเวียตและจีนคอมมิวนิสต์ ได้บัญญัติรับรองเสรีภาพหนังสือพิมพ์ไว้ในรัฐธรรมนูญเช่นกันนั้น ตามความเข้าใจของผู้เขียนคิดว่า ก็เพื่อเป็นการกล่าวอ้างได้ว่า ประเทศของตนก็ให้ความสำคัญแก่เสรีภาพของหนังสือพิมพ์เช่นเดียวกับประเทศเสรีนิยมเช่นกัน ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดผลทางจิตวิทยาเท่านั้น